ÖREIGAR ALLRA LANDA SAMEINIST!

LIFI MARXISMINN-LENÍNISMINN-HUGSUN MAÓS TSE TUNGS!

Stéttabaráttan

MÁLGAGN KOMMÚNISTASAMTAKANNA MARXISTANNA – LENÍNISTANNA 11-12 tbl. 3. árg. 1974

12 síður

Verð kr. 50

VERKFALL HJÁ TOGARA-AFGREIÐSLUNNI

Dagsbrúnarforystan í næturvinnu til að brjóta á bak aftur baráttu verkamannanna

Rvík 6/12. Samningar Dagsbrúnar við Eimskip hafa dregið dilk á eftir sér - verkamenn við Togaraafgreiðsluna tóku upp baráttu fyrir því að fá þá kauphækkun (16%) sem verkamenn hjá Eimskip áttu að fá samkv. samningnum (sjá nánar í annarri grein í blaðinu). Fyrsta krafa verkamannanna var 8% kauphækkun og engar breytingar á tilhögun kaffitíma og keyrslu. Gagntilboð stjórnar Togaraafgreiðslunnar var 16% kauphækkun og sams konar samningar og gerðir voru hjá Eimskip. Verkamennirnir svöruðu þessu með því að krefjast 16% og enga þvælu umfram það. Eftir að málið var búið að ganga fram og aftur í rúmar tvær vikur ákváðu verkamennirnir að gera verkfall til að fá sína kröfu í gegn. Og það gerðu þeir þ. 5/12.

Verkamennirnir mættu á staðinn á venjulegum tíma - en þeir fóru ekki til vinnunnar. Héldu þeir fund þar sem kosin var samninganefnd, í nefndinni voru fulltrúar hinna ýmsu hópa - þeirra sem vinna í togurum, í fragtskipunum og katlahreinsunarmannanna. Á fundinum var ákveðið að halda fast við 16% kröfuna og að halda verkfallinu áfram þar til að gengið yrði að kröfunni.

Eins og vænta mátti kallaði stjórn Togaraafgreiðslunnar á Dagsbrúnarstjórnina sér til aðstoðar. Halldór Björnsson kom skeiðandi daginn fyrir verkfallið til að freista þess að draga kjark úr mönnum. Hann lýsti því m.a. yfir að verkamennirnir fengju engan stuðning frá Dagsbrún - félaginu þeirra - þeir stæðu einir. En sendiför Halldórs fyrir kapitalistana bar ekki árangur.

Þegar verkfallið hafði staðið hálfan daginn kom fulltrúi Vinnuveitendasambandsins, Barði Friðriksson, til þess að hefja samningaviðræður við nefndina sem verkamennirnir höfðu kosið. Verkamennirnir köstuðu Halldóri B., sem kom enn eina sendiförina, út og hvöttu hann til þess að fara aftur til Kanaríeyja - þar væri hann best geymdur.

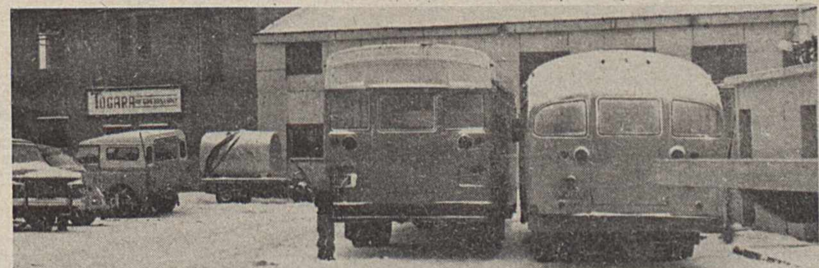
Á fundi Barða með samninganefnd verkamannanna lagði hann fram tilboð sem hljóðaði upp á 8% kauphækkun strax - 8% í janúar og að verkfallsdagurinn yrði greiddur þótt ekkert hafi verið unnið. Ennfremur að samningar haldi áfram og vinna hefjist daginn eftir.

Samninganefndin hélt síðan fund með verkamönnunum og bar upp tilboð VSÍ - sem var samþykkt. Þó nokkur hluti verkamannanna vildi halda verkfallinu áfram fyrir upphaflegu kröfuna - en margir þeirra sem samþykktu að hætta verkfallinu sögðu, að þeir myndu aldrei gangast inn á breytingar með kaffitíma og keyrslutilhögun. Að fundinum loknum héldu menn heim.

En það voru ekki allir á því að hvíla sig - Vinnuveitendasambandið og Dagsbrúnarforystan unnu sér ekki hvíldar. Sú baráttuaðferð, sem þau höfðu beitt verkfallsdaginn sýndi sig ónothæfa gagnvart samstöðu verkamannanna. Tilboð Barða F. var eingöngu tímabundin eftirgjöf - um kvöldið blésu hann og Eðvarð Sigurðsson, formaður Dagsbrúnar, til nýrrar atlögu. Samninganefnd verkamannanna var kölluð til viðtals í höll VSÍ við Garðastræti (en fyrr um daginn hafði hún neitað að mæta í "palisanderhöllinni" og töldu Barða ekki of góðan til að koma í kaffistofuna hjá þeim).

Þar var mætt framkvæmdanefnd VSÍ ásamt Eðvarði Sig. og Halldóri Björnssyni. Einnig var þar kominn Gunnar Hákonarson kranamaður hjá Togaraafgreiðslunni - meðlimur í varastjórn Dagsbrúnar - vaxandi stjarna á himni stéttasamvinnunnar. Var augljóst að nú skyldi hann hljóta þjálfun í því að semja fyrir kapitalistana.

Greinilegt var að VSÍ og Dagsbrúnarforystan höfðu undirbúið nýja bardagaaðferð - í stað eftirgjafanna og "góðmennskunnar" komu nú úrslitakostir, settir fram af Dagsbrúnarforystunni. (Halldór B. sagði reyndar daginn áður, að "hér þýðir ekkert að tala um úrslitakosti"). Dagsbrúnarforystan

Rúturnar biðu í gangi, en án árangurs, enginn verkamaður fór til vinnu.

og VSÍ-nefndin skiptust nú á um að tala við samninganefnd verkamannanna, og voru Eðvarð og Halldór sýnu verri viðureignar. Gékk þetta sitt á hvað fram til kl. 5 um nóttina. Það verður ekki af Eðvarði skafið að hann er duglegur þegar VSÍ þarf á að halda, enda taldi hann, réttilega, að nýundirritaðir samningar hans við Eimskip væru í hættu. Fordæmi verkamannanna hjá Togaraafgreiðslunni gæti reynst hættuleg Eimskipakapitalistunum - það skildi Eðvarð og lagði sig því allan fram.

Daginn eftir

Strax um morguninn var haldinn fundur með verkamönnunum - þar var Halldór Björnsson mættur enn - og nú með úrslitakosti af hálfu VSÍ! Hann talaði mikið fyrir því að samningarnir yrðu samþykktir. Þegar greiða skyldi atkvæði um samningana var hluta verkamannanna neitað um atkvæðaseðla og það var ekki fyrr en eftir nokkurt þóf að allir fengu seðla. Samningur sá er Halldór las upp var í stórum dráttum svipaður samningnum sem Dagsbrúnarforystan gerði við Eimskip. Atkvæði féllu þannig að 24 samþykktu - 22 voru á móti og einn var auður. En úrslit atkvæðagreiðslunnar segir ekki alla söguna, því að ekki voru allir verkamennirnir mættir og það voru atkvæði kranamannanna (8 eða 10 stk.), sem ekki tóku þátt í baráttunni, sem réðu úrslitunum.

Niðurstöður

Þetta verkfall hefur veitt mikilvæga reynslu; það sýnir fram á að óánægj-

FRAMHALD Á BAKSÍÐU

Hagsmunir fyrirtækisins metnir meira en mannslífin

Á síðum borgaralegu dagblaðanna er nær daglega að finna fréttir af slysum og dauðsföllum er eiga sér stað í atvinnulífinu. Í flestum tilfellum er verkamönnum kennt um og sakaðir um óaðgæslu eða vanrækslu í starfi. Í hvert sinn sem borgararnir ráðast í stórframkvæmdir, svo sem stórbyggingar og þess háttar, er gert ráð fyrir ákveðnum fjölda vinnuslysa eða jafnvel dauðsfalla. Þannig var t.d. gert ráð fyrir að viss fjöldi verkamanna léti lífið á meðan Búrfellsvirkjun var í smíðum, og eins er á byggingarframkvæmdum stöð í Straumsvík.

Öryggi verkamanna í Straumsvík

Í auðvaldsþjóðfélaginu er framleiðslan miðuð við það eitt að skapa hámarksgróða til handa atvinnurekandanum. Hagsmunir verkamanna eru hins vegar látnir liggja á milli hluta. Þetta kemur greinilega í ljós við Álverið í Straumsvík. Allir nýráðnir verkamenn þar eru boðaðir á svokallaðan öryggisfund, og þeim bent á hætturnar í vinnunni, og þeim sagt að fara varlega, þar sem hætturnar leynast við hvert fótmál. Sérstakur öryggisfulltrúi er ráðinn við fyrirtækið, og á hann að sjá um að öryggisreglunum sé framfylgt og hefur hann jafnframt vald til að víkja mönnum úr starfi, ef honum finnst verkamenn ekki fylgja þeim öryggisreglum er fyrirtækið setur. Öryggisfulltrúinn er aðeins skrautfjöður í hatti atvinnurekandans og til þess eins að dylja og hylma yfir þær hættur sem fyrir eru, ásamt því að útbúa og skipuleggja vinnuvélapróf, og gefa út skrautprentuð ökuskírteini.

Slysasamkeppni

Árlega fer fram samkeppni milli hinna ýmsu vinnuhópa og vakta, og hlýtur sá vinnuhópur sem fæst slysin hefur yfir árið verðlaun. Þetta er gert í því skyni að fækka veikindadögum verkamanna, og koma í veg fyrir að sá sem fyrir slysinu verður geti verið frá vinnu þar til hann hefur náð fullum bata, þar sem fjarvera í vissan fjölda daga leiðir til að viðkomandi vinnuhópur missir réttinn til verðlaunanna.

Öryggistæki vinnuvélar

Vinnutæki þau er verkamenn vinna við daglega eru öll úr sér gengin og stórhættuleg, þar sem öryggisútbúnaður þeirra er í ólagi eða enginn. Á þetta hefur oft verið bent, og menn jafnvel neitað að vinna með tækjunum. En hver eru viðbrögð atvinnurekandans? Viðkomandi tæki er tekið frá einum vinnustaðnum og flutt á annan án viðgerðar á öryggisbúnaði.

Kapitalistarnir sjá ekki ástæðu til að kosta upp á öryggistæki vinnuvélanna, þar sem það gæti skert gróða, sem annars rynni í vasa þeirra.

FRAMHALD Á BAKSÍÐU

Tökum forystuna í eigin hendur

Viðtal við Sigurð Einarsson verkamann

Stéttabaráttan tók eftirfarandi viðtal við Sigurð Einarsson hafnarverkamann hjá Eimskip:

- Hvað fela samningarnir í sér?

Þessir samningar fela í sér aukið vinnuálag á hvern verkamann sem vinnur við út- og uppskipun. Ennfremur erum við keyrðir í okkar tíma í staðinn fyrir að vera keyrðir í tíma Eimskipafélagsins og í framtíðinni verður öll keyrsla í Sundahöfn og út á Granda lögð niður. Kaffitíminn eftir hádegi færist til og verður tuttugu mínútur fyrir fimm í staðinn fyrir hálf fjögur og hann fellur alveg niður, ef ekki verður unnin yfirvinna, en þetta mun vera gert fyrir heildsala og aðra braskara. Ennfremur eru þessir samningar vopn í höndum Eimskipafélagskapítalistana til að fækka mönnum þegar fram í sækir með aukinni hagræðingu eins og þeir kalla það. Sem sagt þessir samningar eru stórt skref afturábak fyrir hafnarverkamenn.

- Hvernig starfaði Dagsbrúnarforystan að samningunum?

Starf Dagsbrúnarforystunnar að samningunum var nánast sagt hörmuleg vinnubrögð og mjög ólýðræðisleg; þeir plokkuðu upp menn sem þeir sögðu síðan að væru fulltrúar fyrir okkur, en þegar við strækuðum á samningana voru aðeins fulltrúarnir okkar sem ekki fóru upp úr lestunum.

- Hvað geta verkamennirnir gert?

Það sem ég tel að verkamennirnir geti gert og eigi að gera, er að kjósa sér forystu, sem verði saman sett af verkamönnum við höfnina, ekki aðeins frá Eimskip, heldur og frá Togaraafgreiðslunni og frá Ríkisskip. Þessi forysta á svo að vera fulltrúar frá okkur, sem gæti tekið ákvarðanir um áframhaldandi baráttu, því við vitum nú, að Dagsbrúnarforystan hefur svikið okkur verkamennina og er fulltrúi kapítalistanna en ekki verkamannanna. Þetta sýnir, að við verðum að taka forystuna í okkar eigin hendur og treysta á eigin krafta.

16% hækkunin reyndist vera kjaraskerðing

Samningar Eimskipafélagsins og hafnarverkamanna, sem gerðir voru með þvingunum og sundrungaraðgerðum Dagsbrúnarforystunnar um daginn, eru nú komnir til framkvæmda. Þrátt fyrir mótspyrnu verkamanna, hefur Eimskipafélagskapitalistunum tekist að pressa fram kauplækkun, jafnhliða betri nýtingu á vinnukraftinum og minnkuðum skyldum gagnvart verkamönnunum.

16% hækkunin reynist vera kjaraskerðing!

Eimskipafélagskapitalistarnir lofuðu 16% kauphækkun í samningunum, en svo kemur það á daginn, að kauphækkunin er í mesta lagi 11% og fer allt niður í 1%. Orsökin er sú, að hækkunin er reiknuð á grunnlaun og margir verkamannanna hafa þegar gengið í gegnum námskeiðin sem talað er um í samningunum en eftir þau áttu menn að fá 8% til viðbótar þeim 8%, sem þeir fengu strax. Ef reiknað er með 40 þúsund í mánaðarlaun (Dagsbrúnartaxtinn hljóðar upp á 32-36.000) verður árshækkunin rúm 50 þúsund, ef um er að ræða 11% hækkun. En á móti dregst frá greiðsla sem verkamenn fengu áður fyrir heimkeyrslu, en hún er um 25 þúsund á ári. Að auki er vinnutíminn lengdur (kaffitímanum eftir hádegi er sleppt ef aðeins er unnin dagvinna) og með fækkun verkamanna í hverju gengi er vinnuálagið aukið stórlega. Ekki þarf heldur að taka það fram, að á tímum slíkrar verðbólgu, sem nú ríkir, er þessi hækkun ekki upp í vísitölubæturnar, sem íhaldsstjórnin tók af. Það þarf heldur ekki að búast við því, að Eimskipafélagskapitalistarnir taki það upp hjá sjálfum sér, að bjóða verkamönnum 16% kauphækkun á sama tíma og þeir eru að væla í dagblöðunum um taprekstur og kreppu. Samningarnir, sem gerðir voru með fullu samþykki og aðstoð Dagsbrúnarforystunnar voru búnir til með það fyrir augum að lækka laun verkamanna en reyna að bjarga gróða kapitalistanna á kostnað verkamannanna.

Þjóðviljinn veitir kapitalistunum lið

Dagsbrúnarforystan er að mestu samansett úr Alþýðubandalagsmönnum,

FRAMHALD Á BAKSÍÐU

EFNAHAGSHRUN YFIRVOFANDI

Seinustu mánuði hefur efnahagsástand auðvaldsheimsins farið stórversnandi. Eftirfarandi staðreyndir bera því ljós vitni.

Þróun verðbólgunnar

Illkynjuð verðbólga er fyrsta merkið um alvarlegt og skuggalegt efnahagsástand. Á seinasta ári hefur verðlag í helstu auðvaldslöndunum stigið meir en dæmi eru um frá lokum síðustu heimsstyrjaldar. Samkvæmt skýrslu Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) var smásöluverð fjórum sinnum hærra á árinu 1973 en hlutfallslegt ársmeðaltal á áratugnum 1960-70 nam. Ástandið var jafnvel enn verra á fyrra helmingi þessa árs. Aukningin var nálega 30% í Japan, um það bil 20% í Ítalíu, meira en 16% í Bretlandi og Frakklandi og 12,4% í Bandaríkjunum.

Og verðlagið hækkar enn stöðugt, að því er virðist án nokkurra takmarka. Hækkanir á heildsöluverði undanfarið í Bandaríkjunum, sem numið hafa 44,4%, er ákveðin vísbending um frekari fjallgöngu smásöluverðsins.

Hrun iðnaðarins

Annað merki um alvarlega erfiðleika í efnahagslífi auðvaldsríkjanna er að frá fjórða ársfjórðungi seinasta árs hefur framleiðsla iðnaðarvara staðnað eða stöðvast. Fyrstu þrjá mánuði þessa árs minnkaði framleiðslan stórkostlega í flestum aðallöndum kapitalismans, í apríl og maí varð smáaukning en stöðnun mánuðina júní og júlí. Ágúst varð síðan tímabil mikils samdráttar. Í Japan hafði iðnaðarframleiðslan í ágúst síðastliðnum hrapað um 6,6% frá hæsta mánaðarmeðaltali 1973. Framleiðsluverðmæti iðnaðar í Bretlandi minnkaði á fyrra helmingi ársins um 2% miðað við samsvarandi tíma í fyrra. Stöðnun í iðnaðinum og afturför er einnig einkennandi fyrir önnur auðvaldslönd.

FRAMHALD Á BAKSÍÐU

Leiðari — Leiðarinn er á ábyrgð miðstjórnar KSML

Heimsástandið einkennist af frelsisbaráttu nýlendanna

Eftir síðari heimsstyrjöldina lýstu forráðamenn bandarísku heimsvaldastefnunnar yfir, að friður myndi ríkja í heiminum, þar sem blóðherir Hitlers hefðu verið sigraðir og lýðræðið tryggt í sessi. En þó að engin ný heimsstyrjöld í líkingu við seinni heimsstyrjöldina hafi brotist út, hefur ekki liðið sá dagur, að stríð hafi ekki verið háð einhvers staðar í veröldinni. Arðrán og kúgun heimsvaldaríkjanna á nýlendunum og þjóðum þriðja heimsins hefur valdið stríðum í öllum heimshlutum. Hinar kúguðu þjóðir hafa risið upp gegn kúgurum sínum og haldið út á braut hinnar vopnuðu frelsisbaráttu. Í Víetnam hefur alþýðan knúið bandarísku heimsvaldasinnana á hnén og þetta hetjulega fordæmi hefur orðið hvatning öðrum kúguðum þjóðum til að hefja þjóðfrelsisstríð. Í Indókína, Indónesíu og á Filipseyjum sækja þjóðfrelsisherirnir fram til sigurs, í S-Ameríku hefur alþýða Brasilíu, Perú, Chile, Bólivíu o.fl. landa hafið vopnaða baráttu gegn leppstjórnum bandarísku heimsvaldastefnunnar og í Afríku hafa þjóðfrelsisherir Angóla, Mósambík og Guinea-Bissau náð umtalsverðum árangri í baráttunni gegn portúgölsku nýlendustefnunni. Palestínuarabar hafa unnið þýðingarmikla sigra, bæði á vígvellinum og á alþjóðavettvangi með viðurkenningu Sameinuðu þjóðanna á PLO sem fulltrúa palestínskrar alþýðu. Í S-Afríku og í Rhodesíu eflast sveitir þjóðfrelsisherjanna stöðugt og í SV-Afríku fer styrkur þjóðfrelsisfylkingarinnar SWAPO sífellt vaxandi.

Þannig einkennist heimsástandið fyrst og fremst af ósigrum og undanhaldi heimsvaldastefnunnar í þriðja heiminum og vaxandi frelsisöldu meðal hinna kúguðu þjóða og þjóðabrota, bæði á vígvellinum og eins á vettvangi alþjóðastjórnmála. Á þingi Sameinuðu þjóðanna hefur Guinea-Bissau, SV-Afríka og Palstínuarabar verið viðurkenndir sem þjóðir, er eigi rétt á að njóta sjálfstæðis og fullra réttinda. Afturhaldsstjórnir Formósu, S-Afríku og Ísraels, svo eitthvað sé nefnt, hafa farið halloka og verið víttar fyrir glæpaverk sín og jafnvel reknar úr Sameinuðu þjóðunum. Þrátt fyrir andstöðu bandarísku heimsvaldasinnanna hefur samúðin og stuðningurinn við málstað hinna kúguðu þjóða þriðja heimsins farið vaxandi meðal almennings í heimsvaldríkjum Evrópu og N-Ameríku.

Barátta USA og Sovétríkjanna um heimsyfirráð

Annað einkenni á heimsástandinu er vaxandi barátta bandarísku heimsvaldastefnunnar og sovésku sósíalheimsvaldastefnunnar um völdin yfir löndum þriðja heimsins. Eftir valdatöku Krúsjofs hafa Sovétríkin hætt að vera sósíalískt ríki og forsvarsmaður frelsis- og byltingarbaráttu kúgaðra þjóða, eins og þau voru á dögum Leníns og Stalíns. Í stað þess hafa þau breyst í grimman heimsvaldaræningja, sem lætur ekkert tækifæri ónotað til að hneppa þjóðir þriðja heimsins og Austur-Evrópulandanna í fjötra arðráns og ánauðar. Fólskuleg innrás sósíalheimsvaldasinnanna í Tékkóslóvakíu, stuðningur þeirra við afturhaldssamar leppstjórnir í Kambódíu og víðar, svik þeirra við hagsmuni palestínskrar alþýðu og aðstoð þeirra við vopnaða árás Indlands á Pakistan, hefur flett grímunni af hinu rétta andliti þeirra og sannað fyrir umheiminum, að þeir eru aðeins "sósíalistar í orði en heimsvaldasinnar í verki" eins og Lenín sagði eitt sinn. Í tilraunum sínum til að víkka út áhrifasvæði sín og hneppa alþýðu þriðja heimsins í arðránsfjötra, komast sovétendurskoðunarsinnarnir óhjákvæmilega í andstöðu við bandarísku heimsvaldastefnuna, rekast á hagsmuni hennar. Baráttan milli þessara aðila um yfirráð setja mark sitt á alla þróun heimsmála og þeir reyna sífellt að setja sig sem yfirdómara um málefni annarra þjóða, hvort sem um er að ræða deilumál milli þjóða eða innanríkismálefni. Toppfundir æðstu manna þessara tveggja ræningja fjalla á ósvífinn og yfirgengilegan hátt um innri málefni þjóða heimsins, í krafti vopnavaldsins neyða þeir smærri þjóðir og vanþróaðri til að taka tillit til heimsvaldahagsmuna sinna og leita "lausnar" á vandamálum þjóðanna með eigin hagsmuni í huga. Þannig hafa þessir keppinautar um heimsyfirráðin þingað um málefni Palestínuaraba, Víetnama, þýsku þjóðarinnar o.fl. með það eitt að markmiði, að skipta með sér yfirráðum og hagsmunasvæðum. Þó að ekki hafi komið til vopnaðra átaka milli þessara risavelda, sem stundum deila um bráðina en stundum semja um skipti hennar, er yfirgangur þeirra og kúgunarráðstafanir hætta við heimsfriðinn. Það eina sem getur forðað heiminum frá hörmungum og eyðileggingu nýrrar uppskiptastyrjaldar, er sameinuð barátta alþýðu þriðja heimsins og verkalýðs heimsvaldalandanna gegn vígbúnaðaræði og styrjaldarógnunum risaveldanna.

Vígbúnaðarkapphlaupið og vígbúnaðartakmarkanirnar

Þrátt fyrir margendurteknar friðaryfirlýsingar risaveldanna og staðhæfingar um takmarkaðan vopnabúnað, bann við notkun kjarnorkuvopna, afvopnun og annað í þeim dúr, heldur vígbúnaðarkapphlaupið stöðugt áfram. Hvarvetna á meginlöndunum eru kjarnabúnar eldflaugar risaveldanna í skotstöðu, kafbátar knúnir kjarnaskeytum sigla um heimshöfin og flugvélar sem geta beitt kjarnorkuvopnum eru á sveimi yfir lofthelgi annarra landa. Stórfelldar heræfingar NATÓ og Varsjárbandalagsins í Evrópu, aukinn vígbúnaður bandarísku NATÓ-herjanna í Tyrklandi, leppstjórnanna í Ísrael, Formósu og víðar, eru ógnun við heimsfriðinn. Hið sama er uppi á teningnum með herbúnað sósíalheimsvaldasinnanna. Gífurlegur herafli er staðsettur á landamærum Sovétríkjanna og Alþýðulýðveldisins Kína, Varsjárbandalagsherinn er búinn sífellt hættulegri og stórvirkari vopnum, hervæðing Indlands og siglingar herflota Sovétríkjanna um öll heimshöf eru líka ógnun við heimsfriðinn.

Yfirlýsingar frá fundum Fords Bandaríkjaforseta og Brésnef-klíkunnar um frið, afvopnun og takmarkaðan vopnabúnað, eru einungis ætlaðar til að slá ryki í augu alþýðu heimsins. Bak við þennan fagurgala leynist kaldur raunveruleikinn - stóraukinn vígbúnaður til undirbúnings styrjaldar um heimsyfirráðin. Hið sama er að segja um bannið við notkun kjarnorkuvopna. Aldrei hafa fleiri kjarnorkuvopn verið tiltæk en einmitt nú þegar yfirlýsingarnar frá Vladivostok-fundinum berast til umheimsins. Þessar yfirlýsingar eru fals og raunverulegur tilgangur þeirra er að dylja fyrir augum heimsins brjálæðislegt vopnaskak risaveldanna tveggja. Síauknum hótunum bandarísku heimsvaldastefnunnar um styrjöld fyrir botni Miðjarðarhafs verður að svara með kröftugum mótmælum frá öllum friðelskandi almenningi, og vopnaskak sósíalheimsvaldasinnanna og bandarísku heimsvaldasinnanna verður að fordæma.

Afstaða Íslands á alþjóðavettvangi

Íslenska afturhaldið veitir heimsvaldastefnunni lið sitt á vettvangi alþjóðastjórnmála. Viðurkenning hægri stjórnarinnar á fasistaklíku Thieus í S-Víetnam ber að skoða sem ögrun við almenningsálitið. Víetnamska alþýðan hefur valið að fylkja sér undir merki Bráðabrigðabyltingarstjórnarinnar og völd Thieus í Saigon hvíla aðeins á stuðning bandarísku heimsvaldasinnanna við fasíska ógnarstjórn hans. Hið sama er að segja um afstöðu Íslands á þingi Sameinuðu þjóðanna, þegar málefni Palestínu voru rædd þar. Íslenski fulltrúinn greiddi atkvæði gegn tillögunni um að palestínska alþýðan fengi áheyrnarfulltrúa á þingi SÞ. Þar með snerist hann gegn sjálfstæðisbaráttu smáþjóðar, sem svipt hefur verið landi sínu og hrakin í flóttamannabúðir. Þetta fólskubragð vottar aðeins afturhaldssaman stuðning íslensku ríkisstjórnarinnar við hernaðarfasismann í Ísrael og ógnarverk hans gegn alþýðu manna í nágrannalöndunum. Íslenska ríkisstjórnin hefur tekið afstöðu gegn frelsisbaráttu þjóðanna í löndum þriðja heimsins og styður risaveldin í kúgunarfyrirætlunum þeirra gegn þessum löndum. Við fordæmum þessa afstöðu, sem stríðir gegn sjálfstæðisbaráttu smáþjóða og vanþróaðra þjóða og styður ófriðaröflin í heiminum í dag. Kröfur allrar alþýðu eru skýlausar:

VIÐURKENNIÐ BRÁÐABRIGÐABYLTINGARSTJÓRNINA Í SUÐUR-VÍETNAM!

HÆTTIÐ STUÐNINGI VIÐ ÁRÁSARSTEFNU ÍSRAELS FYRIR BOTNI MIÐJARÐARHAFS!

Stéttabaráttan

ÖREIGAR ALLRA LANDA SAMEINIST! LIFI MARXISMINN-LENINISMINN-HUGSUN MAOS TSE TUNGS!

STÉTTABARÁTTAN 11/12. tbl. 3. árg.
13. desember 1974.
Útg. Kommúnistasamtökin m-l
Pósthólf 1357 Reykjavík
Sími: 27 800
Ritstj. og ábm.: Hjálmtýr Heiðdal

Hafið samband við KSML

Akureyri: Umboðsmaður fyrir útgáfuefni KSML er Birgir Guðmundsson, Skipagötu 2.

Ísafjörður: Umboðsmaður fyrir útgáfuefni KSML er Agnar Hauksson, Tangagötu 20, sími 3651.

Hellissandur: Umboðsmaður fyrir útgáfuefni KSML er Sigfús Almarsson, Skólabraut 10.

Húsavík: Umboðsmaður fyrir útgáfuefni KSML er Þórarinn Ólafsson, Uppsalavegi 21.

Neskaupsstaður: Stuðningsdeild KSML; Magnús Sæmundsson, Urðarteig 21.

Ólafsvík: Fulltrúi KSML er Matthías Sæmundsson, Hjarðartúni 10.

Siglufjörður: Söluturninn, Aðalgötu, er með umboðssölu fyrir Stéttabaráttuna og Rauða Fánann.

Stykkishólmur: Umboðsmaður fyrir útgáfuefni KSML er Ólafur Þ Jónsson, Ás.

Suðurnes: Stuðningsdeild KSML; Einar Jónsson, Sólvallagötu 40c, Keflavík.

Reykjavík: KSML Skólastræti 3B eða pósthólf 1357, sími 27 800.

Lýðræði fyrir hvern?

Margir muna eftir lögbrotum útvarpsráðs í kosningunum í vor, þegar frambjóðendum smærri stjórnmálaflokka var meinuð full þátttaka í stjórnmálaumræðum í útvarpi og sjónvarpi fyrir kosningarnar. Þrátt fyrir að útvarpslögin kveði skýrt á um jafnan rétt allra einstaklinga, stjórnmálaflokka og félagssamtaka til að fá að flytja mál sitt í útvarpi, bjó útvarpsráð til "nýjar reglur" sem brutu þessi lög algerlega. Lýðræðisákvæðin í lögum borgaranna reyndust vera hjóm eitt þegar til átti að taka. Lýðræðið var bara fyrir borgaralegu stjórnmálaflokkana og til þess að meina kommúnistum aðgang að ríkisreknum fjölmiðlum var gripið til þess ráðs að útiloka alla, sem ekki buðu fram í öllum kjördæmum, frá útvarpsumræðunum.

Annað dæmi sem sýnir ljóslega borgaralegt eðli ríkisreknu fjölmiðlana, er ritskoðun útvarpsmanna á leiðurum Stéttabaráttunnar í upplestri leiðara landsmálablaðanna. Af 10 eintökum Stéttabaráttunnar, sem gefin hafa verið út fyrr á þessu ári, hafa aðeins 6 leiðarar verið lesnir upp í útvarpinu, þrátt fyrir að útvarpinu hefur reglulega borist blaðið og útvarpsráð samþykkt, að leiðarar þess væru lesnir upp í samandregnu formi. Þrátt fyrir endurteknar umkvartanir hefur upplesturinn gengið skrikkjótt og hafa útvarpsstarfsmenn borið fyrir sig ýmsar afsakanir. Guðmundur Jónsson, dagskrárstjóri, sagði við fulltrúa Stéttabaráttunnar, þegar þeir kvörtuðu undan þessu við hann, að það væri upplesaranum í sjálfsvald sett, hvort hann læsi úr leiðurum blaðanna, er til hans bærust, eða ekki. Lýsti Guðmundur því yfir, að upplesaranum félli áreiðanlega ekki við stílinn í Stéttabaráttunni og það væri sennilega þess vegna sem hann læsi ekki úr öllum leiðurunum. Að auki reyndi hann að afsaka sig með því, að viðkomandi leiðarar hefðu fjallað um staðbundin eða innanfélagsmál, og að öðrum blöðum væri einnig sleppt, en fulltrúar Stéttabaráttunnar ráku hvorttveggja ofan í hann. Leiðararnir, sem sleppt hafði verið, fjölluðu m.a. um sósíalheimsvaldastefnuna og afstöðu KSML til verkalýðsfélaganna og voru því ekki um staðbundin efni eða innanfélagsmál.

Lýðræði verkalýðsins boðar afnám einkaeignarinnar á framleiðslutækjunum og kippir þannig grundvellinum undan sníkjulífshættum atvinnurekenda og arðráni þeirra á verkalýðnum. Þess vegna verður lýðræði verkalýðsins að eiga sér öflugan málsvara sem er óháður borgaralegu þjóðfélagi, sem er studdur og styrktur af verkalýðnum sjálfum, bæði hvað varðar efnahag og skrif. Aðeins þegar Stéttabaráttan er orðin vettvangur fyrir hvern venjulegan verkamann til að koma á framfæri málsstað sínum og uppljóstrunum um framferði atvinnurekenda, húsnæðisokrara, lögreglunnar og tryggingafyrirtækjanna, vettvangur þar sem reynsla eins verkamanns kemur að notum fyrir fjölda annarra, bæði hvað snertir kjarabaráttu verkalýðsins og pólitíska baráttu hans, á lýðræði verkalýðsins sér slíkan málsvara. Það er mikilvægt að verkamenn og stuðningsmenn verkalýðsstéttarinnar leggi fram sinn skerf til að styrkja framkvæmd þessa verkefnis og gera Stéttabaráttuna að raunverulegu málgagni allrar verkalýðsstéttarinnar.

Í viðtali við aðra útvarpsstarfsmenn hefur komið fram, að lesa skuli úr leiðurum þeirra blaða, sem æskja að svo sé og útvarpsráð hefur samþykkt. Sé það hins vegar svo, sem Guðmundur heldur fram, að lesarinn sé einráður um val á leiðurum, er hér um að ræða mjög alvarlegt brot á útvarpslögunum og bersýnilegt að það er notað gegn kommúnistunum, því að samkvæmt okkar vitund, hefur Stéttabaráttan ein allra blaða orðið fyrir þessari mismunun hjá útvarpinu. Annars er þetta mjög í anda þess lýðræðis sem útvarpsráð stendur fyrir - leiðarar dagblaðanna eru lesnir daglega, en leiðarar landsmálablaða eru lesnir þegar þau koma út, nema Stéttabaráttunnar. Leiðarar hennar eru lesnir annan hvorn mánuð, eða það um bil.

GERUM STÉTTABARÁTTUNA AÐ MÁLGAGNI VERKALÝÐSSTÉTTARINNAR.

Þetta sýnir aðeins fram á þá staðreynd, að verkalýðurinn getur aldrei treyst á ríkisrekna fjölmiðla borgarastéttarinnar til að flytja málstað sinn; hann verður að eignast málsvara sem er útbreiddur, sjálfstæður og óháður borgaralegu þjóðfélagi hvað dreifingu snertir. Mikilvægi þess að styrkja Stéttabaráttuna á allan hátt og gera hana að málgagni og málsvara verkalýðsstéttarinnar er óumdeilanlegt. Lýðræðið sem ríkisreknu fjölmiðlarnir starfa samkvæmt og þjóna, er lýðræði fyrir borgarastéttina til að koma afturhaldssamri lífsskoðun sinni út til almennings, til að innprenta alþýðunni trúarbábyljur og fordóma, til að fegra arðránið, skattaokið og dýrtíðina frammi fyrir öllum almenningi. Það er lýðræði fyrir kapítalistana til að viðhalda eignarétti sínum yfir framleiðslutækjunum og þar með aðstöðu sinni til að lifa á vinnu verkalýðsins. Lýðræði verkalýðsins fær aldrei aðgang að slíkum fjölmiðlum þegar til lengdar lætur eða í miklum mæli. Því að lýðræði verkalýðsins boðar, að allir skuli hafa sama og jafnan rétt til framleiðslutækjanna, að engum sé leyfilegt að lifa á vinnu annarra, heldur aðeins á þeirri vinnu sem hann hefur sjálfur framkvæmt.

6/12

Áskorun frá miðstjórn Kommúnistasamtakanna m-l til allra and-heimsvaldasinnaðra Íslendinga:

Ferðist ekki til Spánar!

FRAP - andfasistafylkingin á Spáni (sem Stéttabaráttan kynnti í 10. tbl. '74) hefur beint þeirri eindregnu áskorun til allra verkamanna og lýðræðissinna í Evrópu að styðja ekki fasistastjórn Frankós með því að ferðast til Spánar.

Talsmenn FRAP benda á, að ferðamannatekjurnar hjálpi stjórn Frankós að viðhalda tiltölulegu jafnvægi í efnahag landsins - sem sífellt er í slæmu ástandi sökum kúgunar bandarísku heimsvaldastefnunnar.

Til að sýna fram á þetta hefur FRAP lagt fram eftirfarandi upplýsingar: T.d. var viðskiptajöfnuður Spánar árið 1968 óhagstæður um 1.730 milljónir dollara, en með tekjunum af þeim 19 milljón ferðamönnum sem komu til landsins það ár varð greiðslujöfnuðurinn óhagstæður um 61,4 milljónir dollara. Sömu sögu er að segja um árið 1969, þá komu 21 milljón ferðamenn sem eyddu 1.300 milljónum dollara í landinu og þessar tekjur hjálpuðu fasistastjórninni til þess að greiða megnið af þeim 2000 milljónum dollara, sem greiðsluhallinn var.

Hinn stöðugi óhagstæði viðskiptajöfnuður er afleiðing þess að landið er okað af heimsvaldastefnunni. Það má því segja, að ferðamannagjaldeyririnn sem kemur til Spánar, og jafnar mesta tekjubil fyrir fasistastjórnina, sé jafnframt forsenda þess að bandaríska heimsvaldastefnan getur haldið landinu í greip sinni.

Að öllu jöfnu er það ljóst, að ef ekki væru tekjurnar af ferðamönnunum, þá myndi harðstjórnin riða í sessi og innbyrðis móthverfur valdastéttarinnar myndu aukast. Innbyrðis deilur meðal fasistanna myndu auðvitað veikja þá og þannig koma baráttu alþýðunnar til góða.

Að lokum segja talsmenn FRAP - Ferðamannastraumurinn hefur tvenns konar áhrif; hann auðgar auðherra Spánar og er nauðsynleg forsenda fyrir undirlægjuhætti Frankó-fasistanna gagnvart bandarísku heimsvaldastefnunni - fyrir verkalýðinn og fátæklingana á Spáni hefur ferðamannastraumurinn engar jákvæðar hliðar, heldur eingöngu hækkað vöruverð og sterkari kúgunarstjórn.

Miðstjórn KSML hefur ákveðið að styðja áskorun FRAP um að skora á verkalýðinn og alla and-heimsvaldasinna og lýðræðissinna að ferðast ekki til Spánar. Og það segir sig sjálft, að allir þeir sem telja sig framfarasinnaða fylgja þessari áskorun.

Útbreiðsluherferð

Að frumkvæði deildarstjórnar Reykjavíkurdeildar hafa sellur KSML í Reykjavík ákveðið að hafa með sér samkeppni um sölu á Stéttabaráttunni. Samkeppnin fer þannig fram að sellurnar setja sér takmark, að selja ákveðinn fjölda eintaka af desemberblaðinu. Sellurnar reyna síðan að fylla kvótann, sem er byggður á reynslu sellanna í sölunni að undanförnu, og sú sella sem tekst best upp kemur til með að sigra keppnina. Í næsta tbl. Stb. því fyrsta á árinu 1975 verða niðurstöður hennar birtar.

Salan á blaðinu hefur aukist að undanförnu jafnframt því sem áskrifendum hefur fjölgað um 55% á fyrstu 11 mánuðum þessa árs. Líta má á þessa keppni sem eins konar æfingu fyrir þau átök sem verða á næsta ári - en þá hleypur af stokkunum áskriftaherferð ásamt annarri baráttu fyrir því að auka útbreiðslu og útgáfutíðni Stéttabaráttunnar.

Ritdómur
Afhjúpun á verkalýðsaðlinum

JÓN ÞORLEIFSSON
NÚTÍMA-KVIKSETNING

Hljótt hefur verið um bókina Nútímakviksetning í fjölmiðlum. Gagnrýnendur borgarablaðanna hafa ekki talið þörf á því að vekja athygli á þessari bók. Slíkt ber ekki að undrast. Nútímakviksetning er engin þvæluleg skáldvella, slitin úr samhengi við líf og starf, heldur persónuleg frásögn verkamanns, sem fjallar um og bendir á þann svívirðilega órétt sem smælingjum er búinn af forréttindahópum í þessu þjóðfélagi.

Það sannast áþreifanlega í þessari bók, að veruleikinn er oft biturri og grimmari heldur en hugmyndaheimur skáldanna. Það má margt læra af sögu Jóns Þorleifssonar, því eins og hann segir sjálfur, þá er hann "svo illa gerður og ómannlegur að sjá og hugsa, og vera svo heimskur og fávís að vita ekki að það var dauðaglæpur hjá alþýðumanni." Og hann sá ekki aðeins og hugsaði, heldur festi hann reynslu sína á blað.

Hið ríka velferðarþjóðfélag borgaranna fær slæma útreið í meðferð J. Þ. Lýsing hans á þrælslegri tvöfeldni og hrottaskap verkalýðsaðalsins er afhjúpandi um þá staðreynd, að skriffinnarnir í verkalýðsfélögunum þjóna ekki lengur hagsmunum hins venjulega verkamanns.

"Þeir vilja hafa vinnuþrælana í hæfilegri fjarlægð frá sér, því að þeir eru sjálfir komnir hærra í þjóðfélagsstiganum og vilja samt komast enn hærra og gildir þá einu þó að hann verði óhreinni við hvert spor sem þeir stíga, áfram skal haldið og hátt skal stefna því að stigamennskan er fyrir öllu..."

Mútur, embætti og lífsþægindi hafa gert þá að vesölum svikurum, falsvinum sem í hverri raun vega aftan að verkafólkinu, umbjóðendum þeirra.

Hér er ekki rúm til að endursegja frásögn Jóns Þorleifssonar, hollast er hverjum að lesa hana sjálfur. Það er ekki ætíð nóg að nema fræðikenningu úr bókum til að kynnast lífi verkamanna og því órétti sem þeir eru beittir. Frásagnir úr daglega lífinu eru oft áhrifaríkastar. Það eitt að JÞ skuli kveðja sér hljóðs á þennan hátt er aðdáunarvert, því ekki mun hann verða vinsælli meðal valdamanna eftir útkomu þessarar bókar, frekar en hingað til.

"...því hvað getur einn á móti mörgum stórum og sterkum, þar sem valdið er stærðin og auðurinn, aflið og rétturinn alltaf þess ríka og stóra, hér í þessu samfélagi mannfyrirlitningar og peningadýrkunar þar sem æðsta boðorðið er heiðraðu skálkinn svo að hann skaði þig ekki!"

Kostir Nútímakviksetningar felast fyrst og fremst í hinni raunsæju frásögn og lýsingu á samskiptum höfundar við verkalýðsforystuna og ýmsa forystusauði hentistefnunnar í íslenskum stjórnmálum. Sú lýsing leiðir með ágætum í ljós, hvernig skriffinnskuvald verkalýðsfélaganna er löngu orðið fráhverft og framandi verkalýðnum. Forystuliðið hikar ekki við, í krafti valds síns og aðstöðu, að troða á hagsmunum verkafólksins, beita ofsóknum og jafnvel kerfisbundinni atvinnukúgun eins og dæmið með Jón Þorleifsson sýnir. Og verkamenn sem telja að þeir geti fengið einhverja aðstoð hjá þessum "forystumönnum verkalýðsins" verða að þreyta gönguna löngu milli Pílatusar og Heródesar. Þann verkamann, sem hefur það mikinn manndóm í sér, að rísa upp til mótmæla, er reynt að kveða niður með öllum ráðum. Sjáum reynsu JÞ:

"Á þessu tímabili minntist ég á þessi mál við Eðvarð Sigurðsson, formann Dagsbrúnar, og svaraði hann því að ég væri brjálaður og endurtók hann það síðar á aðalfundi Dagsbrúnar 1973 þegar ég skoraði á hann að þvo hendur sínar í þessu

Framhald á bls. 9

Gagnrýni

Okkur þykir nauðsynlegt að koma á framfæri þeirri gagnrýni á Stéttabaráttuna, að meira rými ætti að nota til að höfða til þeirra sem ekki eru meðvitaðir kommúnistar. Margir kaupendur hafa kvartað yfir hversu erfitt væri að lesa Stb. því hún væri skrifuð á of fræðilegan hátt. Einnig er of lítið af krufningu á ástandinu innanlands t.d. væri mjög gott til áróðurs að taka meira upp þann raunveruleika um versnandi lífskjör, verðhækkanir og kauplækkun, sem blasa við verkafólki nú. Í Stb. eru mjög góðar greinar um ástandið í heiminum og um fræðimál, en þessar greinar höfða aðallega til þeirra sem eru "inní" hinni pólitísku þróun. En áróður kommúnista verður þó ekki síður að höfða til þeirra sem enn hafa ekki skilning á ástandinu og nauðsyn öreigabyltingarinnar.

Áróður okkar nú með tilliti til höfuðverkefnis KSML hlýtur að byggjast upp þannig: 1) að sýna fram á að nauðsynlegt er að gera byltingu, 2) nauðsyn þess að kommúnískur flokkur leiði byltinguna, 3) nauðsyn þess að stofna kommúnískan flokk hér, 4) grundvallarskilyrði þess að kommúnískur flokkur geti risið undir nafni og leitt öreigana í baráttu þeirra, er að hann hafi vald á hinni marxísku-lenínísku fræðikenningu, 5) því hlýtur námsstarfið að sitja í fyrirrúmi í starfi kommúnista.

Stuðningsdeild KSML, Neskaupsstað.

Svar:

Þessi gagnrýni á Stéttabaráttuna er vissulega réttmæt. En ef litið er á Stéttabaráttuna frá upphafi, sjáum við, að þróunin er mjög jákvæð í þá átt að blaðið verði að raunverulegu málgagni verkalýðsstéttarinnar. Takmörk blaðsins að þessu leyti felast í ástandi hinnar kommúnísku hreyfingar á Íslandi. KSML hafa frá stofnun sinni verið að vinna að því að festa marxismann-lenínismann í sessi á Íslandi, og eðlilega hefur blaðið borið þess merki. Sökum smæðar samtakanna hefur tiltölulega lítið starf verið unnið út á við, og það er ekki fyrr en í dag sem KSML komast með "báða fæturna" út í hina daglegu baráttu verkalýðsins, samfara auknum fjölda verkamanna í röðum okkar, og samfara auknu trausti verkamanna á KSML. Við höfum frá upphafi hvatt verkamenn til að skrifa í blaðið, en ein af forsendum þess að blaðið verði að raunverulegu málgagni verkalýðsstéttarinnar er að það flytji fréttir af vinnustöðunum og daglegri baráttu verkalýðsins. Í dag sjáum við, að Stéttabaráttan hefur að geyma greinar sem skrifaðar eru af verkamönnum í Straumsvík, verkamönnum við höfnina, og auk þess hafa menn sett sig í samband við KSML til að koma á framfæri gagnrýni og athugasemdum. Þessi þróun er forsenda þess að Stéttabaráttan staðni ekki og takmarkist við þröngan lesendahóp "áhugamanna um róttæk málefni", og þeirra sem eru "inní hinn pólitísku þróun." Við þökkum gagnrýni félaganna á Neskaupsstað, og hvetjum leið lesendur til að senda gagnrýni á blaðið, greinar, ábendingar og tillögur um efni.

-/Ritstj.

Hverjum þjónar vinnulöggjöfin?

"Þar eð ríkið er sprottið upp af þörf á að halda stéttaandstæðunum í skefjum, en þar sem það jafnframt er til orðið mitt í árekstri þessara stétta, er það venjulega ríki hinnar voldugustu, efnalega ríkjandi stéttar, sem með tilstyrk þess verður einnig pólitískt ríkjandi stétt, og aflar sér þannig nýrra tækja til að arðræna kúguðu stéttina og halda henni í áþján..." (Engels)

Allt frá þeirri tíð er verkalýðurinn hérlendis tók að skipuleggja sig í fagfélög hefur borgarastéttin notað ríkisvald sitt gegn skipulagi og baráttu verkalýðsstéttarinnar. Ymsar aðferðir hafa verið notaðar, en fyrst og fremst hefur borgarastéttin reynt að koma á vinnulöggjöf sem framfylgir arðránshagsmunum hennar sem best. Stéttareðli ríkisvaldsins, að það er tæki ríkjandi stéttar, hefur einmitt komið mjög skýrt í ljós þegar því hefur verið beitt til þess að skerða réttindi hins vinnandi lýðs til að bæta kaup sitt og kjör. Dæmi um þetta er gerðardómslögin (m.a. 1942) og beiting lögreglu og varðskipsmanna gegn verkföllum. Vinnulöggjöf er enn eitt dæmi um stéttareðli ríkisvaldsins - og afstaða svokallaðra sósíalista til vinnulöggjafar borgarastéttarinnar mælir ekki gegn þessu - heldur sýnir hún aðeins fram á að viðkomandi eru falssósíalistar.

Þróun vinnulöggjafarinnar á Íslandi, sem og í öðrum auðvaldslöndum, endurspeglar stéttabaráttuna - sókn og undanhald stéttanna.

Þróun vinnulöggjafarinnar

Við fyrstu spor verkalýðsins til að skipuleggja sig í samtök gegn borgarastéttinni - samtök sem miðuðust fyrst og fremst við það að bæta kaup og kjör verkalýðsins - þá stóð hatrömm barátta gegn auðvaldsherrunum fyrir tilverurétti þeirra verkalýðsfélaga. Eftir því sem stéttarþroski verkalýðsstéttarinnar óx, þess styrkari urðu samtök hennar og að lokum eftir harða baráttu, unnu þau sér viðurkenningu sem samningsaðili fyrir meðlimi sína um kaup og kjör. Það var ekki lengur gerlegt fyrir borgarastéttina að hindra tilurð félaganna í borgaralegu lýðræðisríkjunum. Vinnulöggjöf sem ríkisvald borgarastéttarinnar semur og setur á hér upphaf sitt - nú grípur borgarastéttin til lagasetningar sem miðar að því að framfylgja hagsmunum sínum í "lýðræðislegum" anda.

Íslensk vinnulöggjöf á sér þannig rætur aftur til þess tíma er samtök verkafólks hafa sigrast á andstöðu auðvaldsins gegn stofnun þeirra. ASÍ var stofnað 1916, níu árum seinna, 1925, voru fyrstu lög um vinnudeilur sett á Alþingi. En árin áður höfðu oft komið fram frumvörp á Alþingi sem miðuðu að því að ríkisvaldið tæki málin í sínar hendur og setti lög um samvinnu stéttanna. Tilgangur laganna 1925 var sá að hindra að verkföll "hefðu áhrif á afkomu atvinnuveganna."

Aukinn styrkur verkalýðssamtakanna kallaði á fullkomnari löggjöf af hálfu auðvaldsins. Lögin frá 1925 komu á fót embætti sáttasemjara sem hafði það hlutverk helst að hindra að það kæmi til verkfalla, en um sjálfa baráttu verkalýðssamtakanna og samtaka kapitalistanna voru engin lög.

Aukin róttækni og pólitískur styrkur framvarðarsveitar verkalýðsins gerði það að verkum að ekki var ráðist í að breyta lögunum frá 1925 þótt fordæmi borgarastéttanna á hinum Norðurlöndunum - en þar voru í gildi lög sem voru allmiklu víðtækari en þau íslensku - og tillöguflutningur á Alþingi kæmu til.

1938 voru sett lög á Alþingi, að mestu sniðin eftir samsvarandi lögum hinna Norðurlandanna. Þessi lög, sem eru enn í gildi að mestu óbreytt, voru miklu víðtækari en fyrri löggjöf frá 1925. Þau skiptast í 4 meginhluta: 1) um réttindi stéttarfélaga og afstöðu þeirra til atvinnurekenda, 2) um verkföll og verkbönn, 3) um sáttatilraunir í vinnudeilum, 4) um Félagsdóm. Með þessum lögum aukast til mikilla muna afskipti ríkisvalds borgarastéttarinnar af kjarabaráttu verkalýðsins. Þessi nýju lög banna pólitísk verkföll sem beinast gegn lagasetningu borgaranna og stuðningsverkföll til styrktar baráttu sem er háð utan ramma þessara laga. Ennfremur var settur á stofn Félagsdómur sem skyldi dæma um ágreining út af vinnulöggjöfinni. Verkföll sem snerust um atriði sem falla undir Félagsdóm eru bönnuð í lögunum. Með þessum lögum hefur borgarastéttin viðurkennt lagalegan rétt verkalýðsfélaga sem umbjóðanda meðlima sinna - en jafnframt bundið viðurkenninguna við kjaramál eingöngu og seilst í skipulagsmál verkalýðshreyfingarinnar. Lögin kveða m.a. á um þátttökufjölda í kosningum innan verkalýðsfélaganna þegar kosið er um vinnustöðvun.

Baráttan gegn vinnulöggjöfinni

Kommúnistaflokkur Íslands hafði skýra afstöðu gagnvart afskiptum ríkisvaldsins af kjaradeilum. Í ávarpi til íslenskrar alþýðu frá stofnþingi KFÍ 1930 segir:

"Kommúnistaflokkurinn berst gegn því, að ríki auðvaldsins hlutist nokkuð til um launabaráttu verkalýðsins, í hvaða mynd sem þau afskipti birtast (sáttasemjarar, gerðardómstólar, lögregluvald). Flokkurinn er andvígur allri samvinnu milli hinna fjandsamlegu stétta."
(Hvað vill KFÍ, bls. 42)

Baráttan gegn vinnulöggjöf borgarastéttarinnar hlaut ef árangur hefði átt að nást, að byggjast á þeim grundvelli sem KFÍ byggði upphaflega á: afneitun allrar samvinnu milli hinna fjandsamlegu stétta. Eins og Engels bendir á er ríkið sprottið upp úr þeirri þörf að halda stéttaandstæðunum í skefjum og jafnfram að ríkjandi stétt ræður ríkisvaldinu, og lögin þannig lög borgarastéttarinnar í auðvaldsþjóðfélaginu. Hægrihentistefnan sem varð ofaná í baráttunni innan KFÍ yfirgaf þessi sannindi marxismans og yfirgaf grundvöll stéttabaráttunnar og tók upp merki stéttasamvinnunnar.

Eins og málum er nú komið í íslenskri verkalýðshreyfingu þá er stéttasamvinnan ríkjandi - barátta gegn afskiptum ríkisvaldsins af kjarabaráttunni er þar af leiðandi ekki fyrir hendi, enda voru ráðherrar Alþýðubandalagsins fremstir í flokki af hálfu ríkisvaldsins í síðustu kjarasamningum. Í stað herskárra verkamanna sitja nú mútuþægir skriffinnar í forystu verkalýðssamtakanna, skriffinnar sem á ótal vegu eru tengdir borgarastéttinni - bæði efnahagslega og hugmyndafræðilega. Sökum þessara tengsla er barátta af hálfu verkalýðsforystunnar gegn ríkisafskiptum og breytingum á vinnulöggjöfinni engin - enda eru það hagsmunir uppkeyptu foringjanna að barátta verkalýðsins sé sem veigaminnst. Í því sambandi má benda á þær aðgerðir sem þeir hafa í frammi til að skerða lýðræði og virkni innan verkalýðsfélaganna. Afstaða Eðvarðs Sigurðssonar formanns Dagsbrúnar gagnvart lögum borgarastéttarinnar kom vel í ljós á dögunum þegar hann hótaði hafnarverkamönnum í Reykjavík, sem ekki vildu sætta sig við samningana við Eimskip, með því að þeim yrði stefnt fyrir Félagsdóm ef þeir viðurkenndu ekki samningana. Eðvarð var ekki að vara verkamennina við lögunum til þess að þeir gætu lagt upp baráttuaðferðir út frá ástandinu - nei, hann gerði það í þeim tilgangi að fá þá til að beygja sig undir samningana. Vinnulöggjöfin getur þannig verið vopn í höndum uppkeyptrar forystu verkalýðsfélaganna.

Hver eru næstu skref borgarastéttarinnar?

Endurskoðun vinnulöggjafarinnar er nú á dagskrá hjá borgarastéttinni. "Markmið slíkrar endurskoðunar og endurmats væri að auðvelda lausn vinnudeilna og stytta þann tíma, sem verkföll standa, með nýjum og áhrifameiri samningsháttum." (Gunnar G. Schram í Mbl. 17.7. '70). Eða með öðrum orðum að ganga til samninga við uppkeyptu verkalýðsfélagaforystuna um það að ræna verkalýðinn verkfallsvopninu að mestu. Tillögur Gunnars G. Schram, sem að mestu eru samhljóma þeim tillögum sem Vinnuveitendasambandið hefur lýst sig sammála, eru umhultar fögrum orðum um að það "verður að hafa það meginsjónarmið (...) að sníða agnúana af núverandi kerfi (...) án þess að skerða grundvallarréttindi aðila vinnumarkaðarins, svo sem samningsfrelsi, verkfallsréttinn...".

En innihald tillagnanna taka af allan vafa um það að tilgangurinn er sá að koma hagstæðari (séð frá sjónarhóli kapitalistanna) skipan á vinnudeilur, að festa verkalýðsfélögin enn fastar á lagakróka borgarastéttarinnar. Sem dæmi um þetta eru eftirfarandi tillögur G.G. Schram:

Sáttasemjari fái vald til að fresta vinnustöðvun.
Óheimil séu verkföll þeirra sem vinna við gæslu framleiðslutækja og verðmæta.
Vinnustöðvun verði tilkynnt með 30 daga fyrirvara.

Þessi þrjú atriði nægja ein sér til að draga aflið úr verkfallsvopninu í höndum verkalýðsins. Í fyrsta lagi gerir 30 daga frestur auðvaldinu kleift að undirbúa sig vel undir verkfallið og minnka þannig þunga þess verulega. Í öðru lagi minnkar styrkur verkfallsins enn frekar við það að verðmæti auðvaldsins eru aldrei í hættu ef þeirra skal gætt af verkafólki sem hefur verið svipt verkafallsréttinum. Og í þriðja lagi getur sáttasemjari hjálpað enn frekar upp á sakirnar hjá auðvaldinu með því að gefa því enn betri frest til að undirbúa verkfallið. Verkalýðsforystan, sem hefur það sem markmið að "tryggja afkomu atvinnuveganna", er ekki líkleg til að veita þessum tillögum andstöðu - því þeir hafa unnið þau helstu afrek í undanförnum verkföllum að berjast fyrir hverri undanþágunni af annarri fyrir fyrirtæki auðherranna og minnka þannig afl verkfallanna, draga þau á langinn og þreyta verkalýðinn.

Á Alþingi (1973) flutti Vilhjálmur Hjálmarsson ásamt Halldóri Kristjánssyni þingsályktunartillögu sem fjallaði um undirbúning nýrrar löggjafar um stéttarfélög, vinnudeilur og kjarasamninga. Í greinargerð þingmannanna er talað um að smáhópar verkamanna geti eins og nú er ástatt farið eigin leiðir - "stundum hafa smáhópar brotist þannig út úr hinu almenna kerfi," - tilgangur Vilhjálms og Halldórs er sá að styrkja kerfið þannig að baráttuharðir verkamenn geti ekki skapað öðrum fordæmi með einarðri afstöðu gagnvart vinnubrögðum ASÍ-forystunnar. Eða með orðum þingmannanna: "En það koma alltaf aðrir á eftir, sem telja sig geta gert rökréttan samanburð við þá, sem á undan fóru."

Hugmynd flutningsmannanna er m.a. sú, að verkalýðsfélögin komi sér saman um ákveðið launahlutfall innbyrðis - "Starfsfólkið á þjóðarheimilinu kæmi sér saman um það, hvernig

Framhald á bls. 9

Frá aðalfundi Vinnuveitendasambands Íslands. Jón H. Bergs í ræðustól. Ljósm. Mbl.: Ól. K. Mag.

VÍ styður lagafrumvarpið um stéttarfélög og vinnudeilur

Námshringur KSML

1. Kommúnistaávarpið (Marx/Engels Úrvalsrit I)
2. Díalektíska og sögulega efnishyggjan (Stalín, bæklingur KSML) Um starfið og Hvaðan koma réttar hugmyndir (Maó, Úrv. rit I, III)
3. Grundvöllur pólitísku hagfræðinnar (Fjölr. bæklingur KSML)
4. Um ríkið og byltinguna (Lenín, Ríki og bylting)
5. Um flokkinn (Lenín/Stalín, bæklingur KSML)
6. Pólitík KSML (Rauði Fáninn nr. 1 '72 frá stofnþingi KSML og Ályktanir 1. ráðstefnu KSML).

Heimsfriðurinn verður aðeins tryggður með baráttu gegn USA-heimsvaldastefnunni og sovésku sósíal-heimsvaldastefnunni

Baráttan í heiminum stendur á milli tveggja höfuðhreyfinga. Blokkir heimsvaldastefnunnar, endurskoðunarstefnunnar og afturhaldsins standa öðru megin víggirðingarinnar, en hins vegar er sósíalisminn, alþýðufylkingin leidd af hinni alþjóðlegu verkalýðsstétt. Í framrás stéttabaráttunnar verða markalínur milli þessara tveggja herja stöðugt greinilegri alls staðar í heiminum. Sérstaklega nú í dýpkandi kreppu í auðvaldsheiminum koma skýrt fram sameiginlegir hagsmunir alþýðu þriðja heimsins og verkalýðsstéttar auðvaldslandanna gegn heimsvaldastefnunni og sósíalheimsvaldastefnunni.

Hinn rétti skilningur á móthverfunni í heiminum byggist á raunsærri og hlutlægri rannsókn á þeim öflum, sem eigast við á alþjóðlegum vígvelli stéttabaráttunnar, þekkingu á grundvallarstefnu í núverandi þróun heimsins, sem hefur ákvarðandi mikilvægi í baráttunni gegn heimsvaldastefnunn og endurskoðunarstefnunni, í baráttunni fyrir sigri verkalýðs- og alþýðubyltingarinnar. Í skilgreiningu á heimsástandinu í dag megum við ekki eingöngu fjalla um það sem byltingin hefur áunnið, heldur verðum við líka að veita því athygli, hversu byltingin hefur orðið almenn krafa alþýðunnar. En það endurspeglar hlutlægan raunveruleika í sögulegri framvindu heimsins í dag, þar sem á sér stað stöðug skerping á þjóðfélagslegum átökum. Og þar sem vaxandi styrkur byltingarbaráttu alþýðunnar skekur undirstöður heimsvaldalandanna og sósíalheimsvaldalandanna, í vaxandi erfiðleikum þeirra við að verjast hrunadansi heimskreppunnar.

Baráttan milli verkalýðsstéttarinnar og auðmagnsins og ríkisvalds þess fer stöðugt vaxandi, árekstrarnir verða harðari og koma fram á æ fleiri sviðum þjóðfélagsins. Stéttabarátta öreiganna og annarra framsækinna þjóðfélagsafla tekur á sig slík einkenni, bæði hvað varðar fjölda þátttakenda og baráttueldmóðsins, að það má segja að núverandi tímabil sé eitthvert það tvísýnasta í sögu borgarastétta auðvaldslandanna.

Jafnvel í Bandaríkjunum verður þessa nú áþreifanlega vart eftir að einkenni kreppunnar hafa komið betur í ljós og bandaríska heimsvaldastefnan hefur orðið að láta undan síga. Byltingarbarátta bandarískrar alþýðu hefur stóraukist sem eðlileg afleiðing af minnkandi styrk USA-heimsvaldastefnunnar. Gjörvallur grundvöllur þessa öflugasta heimsvaldaríkis skekst nú af víðtækri og mjög almennri baráttu "litaðra" kynþátta í Bandaríkjunum fyrir jafnrétti og þjóðfélagslegum réttindum og einnig af baráttu allrar alþýðu gegn nýlendustríðinu í Indókína, sem er stórkostlega öflug og hefur haft mikla þýðingu fyrir baráttuna gegn heimsvaldastefnunni.

Þess vegna segjum við, að það sem er mikilvægast við núverandi stéttabaráttu sem háð er í auðvaldslöndunum, er að stjórnarfarsleg krafa er komin fram, byltingarsinnuð þýðing stéttabaráttu verkalýðsins eykst fyrir því að slíta sig undan áhrifum sósíaldemókratísins og endurskoðunarstefnunnar. Það verður sífellt algengara að stéttabaráttan í auðvaldslöndunum reisi byltingarsinnuð kjörorð og samstaða þeirra kúguðu og þjóðfélagslega afskipu eykst gegn drottnun og kúgun kapítalismans.

Annað atriði í stéttabaráttunni gegn auðvaldskerfinu og hinni heimsvaldasinnuðu stjórnarstefnu er að allsstaðar spretta upp ungmenna- og stúdentahreyfingar, sem hafa snúist upp í öflugt og byltingarsinnað afl á okkar tímum. Óánægja unga fólksins í auðvaldslöndunum tekur bæði til þjóðfélagsleg ástands og einnig til þess kerfis, sem hefur lokað öllum leiðum til framtíðarinnar. Þess vegna er það nú mjög leitandi að sannleikanum; sú leit mun óhjákvæmilega leiða þau í auknum mæli að sameiningu þess við verkalýðsstéttina, í átt til byltingarinnar.

Frelsisbaráttan er andsvarið gegn heimsvalda- og sósíalheimsvaldastefnunni og stuðningur við sósíalismann.

Heimsvaldastefnan fær stöðugt þyngri högg frá frelsisbaráttu alþýðunnar í Asíu, Afríku og Rómönsku Ameríku. Afgerandi barátta alþýðu Indókína gegn henni, sem hefur eyðilagt í eitt skipti fyrir öll goðsögnina um ósigranleik USA-risaveldisins, um hernaðarmátt þess og nýtísku vopn, er stórkostlegt dæmi og innblástur fyrir baráttuna.
Vopnuð andheimsvaldabarátta alþýðu Asíu í Thailandi, Burma, Malasíu og Indónesíu hefur nú fengið meiri samsvörun og tengsl við byltingarsinnaða baráttu alþýðu Brasilíu, Kólombíu, Perú, Bólivíu, Argentínu og annarra ríkja Rómönsku Ameríku, gegn drottnun og herraveldi bandarísku heimsvaldastefnunnar, fyrir lýðræði og sjálfstæði, efnahagslegri og þjóðfélagslegri framþróun og réttindum.

Alþýðan alls staðar í heiminum hefur tekið upp baráttu gegn gömlu og nýju nýlendustefnunni, gegn kúgun og afturhaldi, til varnar frelsi og sjálfstæði. Hvorki stjórnarstefna fyrirskipana, vélráða eða hernaðarlegs ofbeldis heimsvaldastefnunnar getur kæft mátt alþýðunnar til að berjast og taka ákvarðanirnar í eigin hendur.

Heimsvaldastefnan og endurskoðunarstefnan eru á hröðu undanhaldi undan hatri alþýðunnar, sem líta á stjórnarstefnu USA og rússnesku endurskoðunarstefnuna sem ógnun við frelsi sitt og sjálfstæði. Alþýðan í heiminum elskar frelsi, hún er á móti grófum íhlutunum heimsvaldastefnunnar og endurskoðunarstefnunnar, vítaverðri stjórnarstefnu þeirra, fyrirlitlegum efnahagsþvingunum og drottnunarstefnu gegn sjálfstæðis- og frelsishreyfingunum. And-USA fylkingin fer vaxandi og fær stöðugt meiri styrk alls staðar. Sama er að segja um andstöðuna gegn rússnesku heimsvaldastefnunni. En um leið aukast öfl sósíalismans og vinsældir sósíalísku ríkjanna, sem túlka marxísku-lenínísku línuna, sérstaklega Kína og Albaníu, sem eru einn mikilvægasti þátturinn í byltingarhreyfingunni, traustur bakgrunnur fyrir byltingar- og frelsisbaráttu alþýðunnar. Efnahagslegur, þjóðfélagslegur og hugmyndafræðilegur styrkur þeirra, barátta þeirra gegn risaveldunum USA og rússnesku endurskoðunarstefnunni, byltingarsinnuð stjórnarstefna þeirra og óeigingjarn stuðningur við byltingarsinnaða alþýðu alls staðar, styrkir trú hennar á sigur réttlætisins, styrkir trú hennar á sigur sósíalismans, sem hún stefnir til.

Styrkur marxismans-lenínismans eykst í heiminum.

Mikilvægur atburður í byltingarhreyfingunni á undanförnum árum er vöxtur nýrra marxískra-lenínískra flokka. Í dag má segja að það hafi vaxið upp marxískir-lenínískir flokkar eða samtök í öllum löndum, og hafi skipað sér í fremstu röð frelsisbaráttunnar með miklum og vaxandi árangri. Þetta er mikill sögulegur vitnisburður um lífsmátt marxísku-lenínísku hugmyndanna og sönnun þess að við nálgumst byltinguna og að sigur sósíalismans tekur á sig æ skýrari mynd. Aukinn máttur byltingarinnar í heiminum sannar það einnig að ekkert afl getur snúið sögulegri framþróun heimsins við, hvorki heimsvaldastefnan né endurskoðunarstefnan megna það, og mun aldrei megna að berjast gegn óhjákvæmilegum ósigri sínum fyrir framfara- og byltingaröflunum í heiminum. Framtíðin hefur endanlega komist í hendur verkalýðsstéttarinnar og alþýðunnar. Leiðin til réttláts þjóðfélags er opin í dag og vörðuð af byltingunni. Árangursrík framrás byltingarinnar í heiminum og baráttu alþýðunnar er skýrasta sönnun fyrir dýpkandi kreppu, sem hefur gripið höfuðóvini alþýðunnar - heimsvaldastefnuna og endurskoðunarstefnuna.

Svik Krútsjoff-klíkunnar, nútíma endurskoðunarstefnunnar, var mikill tímabundinn sigur fyrir auðvaldskerfið. En þau björguðu samt ekki kapítalismanum frá sinni almennu kreppu eða sneru sögulegri þróun heimsins við, frá þróun sinni að byltingunni og sigri sósíalismans. Þvert á móti hafa byltingaröflin algjörlega unnið upp þennan tímabundna ósigur og eflst að miklum mun, samfara því að móthverfurnar milli auðvaldslandanna hafa dýpkað um leið og kreppan grípur um sig. Þetta á einnig við um endurskoðunarsinnuðu löndin og ekki síst Sovétríkin; Þar stynur alþýðan undan ólæknandi kvillum auðvaldsskipulagsins, sem þar hefur verið komið á. Samfara því hefur í Sovétríkjunum verið komið á fót af rússneskum verkalýð marxískum-lenínískum hreyfingum, sem berjast gegn endurskoðunarstefnunni við hlið stéttarbræðra sinna annars staðar í heiminum.

Hér á Íslandi eru það Kommúnistasamtökin marxistarnir-lenínistarnir sem hafa tekið einarða afstöðu gegn heimsvaldastefnu og endurskoðunarstefnu og veitt frelsishreyfingunum mestan stuðning, bæði með því að afhjúpa heimsvaldastefnuna og endurskoðunarstefnuna pólitískt og eins með efnislegum stuðningi.

Hreyfingarnar á Íslandi.

Hér á landi eins og í öðrum löndum auðvaldsheimsins skapar kúgun og drottnunarstefna risaveldanna andstöðu allra frelsis- og lýðræðisafla. Stríð USA í Víetnam hefur kröftuglega verið fordæmt og eins fólskuleg íhlutun þeirra í frelsis- og sjálfstæðisbaráttu Chile. Efnahagsþvinganir, hernaðarofbeldi og pólitísk undirróðursstarfsemi þeirra í Rómönsku Ameríku, Asíu og öðrum hlutum þriðja heimsins, eru óhjákvæmilega ógnun við öll lýðræðisöfl, en stuðningur við afturhald og fasisma. Á sama hátt eru grófar íhlutanir sósíalheimsvaldastefnunnar, innrás Rússa inn í Tékkóslóvakíu, íhlutun þeirra í innanríkismál annarra ríkja og tilraunir þeirra til að auka vald sitt í Evrópu, Asíu og Afríku eru dæmi um kúgunarstefnu þeirra. Sovétríkin hafa reynt að notfæra sér ekki aðeins afturhaldsöfl eins og stjórn Indlands, heldur einnig reynt að gera frelsishreyfingar sér háðar og undirgefnar. Það er því ekkert annað sem skilur heimsvaldastefnuna og sósíalheimsvaldastefnuna að annað en að sú síðarnefnda skýlir sér á bak við slagorð um sósíalisma.

Ýmsir þjóðfélagshópar hafa uppgötvað að nokkru straumana í heimshreyfingunni eins og sjá má á, að aðeins fyrir einu ári síðar hefði dagskrá eins og núna á 1. des. hátíðarhöldum stúdenta verið óhugsandi. Aldrei fyrr hefur alþjóðahyggjan verið tekin fram fyrir þjóðrembinginn á þessum hátíðahöldum stúdentanna. Það er því ekki annað hægt að segja en að pólitíkin hefur dýpkað nokkuð frá yfirborðslegri stúdentapólitík.
Ástæðurnar fyrir því að ýmis sprengjuhætt þjóðfélagsöfl á Íslandi virðast nú vera að nálgast stéttabaráttu verkalýðsins, eru dýpkandi kreppa í auðvaldsheiminum, sem aukið hefur á þjóðfélagslegar mótsetningar. Það má meðal annars benda á aukna virkni kvenréttindakvenna, réttindabaráttu ýmis konar og öfluga baráttu verkalýðsins sjálfs. Þetta hefur enn ekki leitt til neins mikilvægs árangurs hvað varðar meðvitaða baráttu fjöldahreyfinga. Enn er t.d. verið að dragnast með útkulnaða hreyfingu herstöðvaandstæðinga, sem byggir stefnu sína fyrst og fremst á þjóðrembingi og er því í raun og veru stuðningur við það stjórnarkerfi, sem hún ætti að snúast gegn - heimsvaldastefnuna. Til þess að árangur geti orðið, ber því höfuðnauðsyn til að snúa andlitinu í þá átt sem hreyfingin stefnir, í átt til byltingarinnar. Baráttan gegn heimsvaldastefnunni og sósíalheimsvaldastefnunni er einn liðurinn í því. Þess vegna verður andheimsvaldasinnaða baráttan hér á Íslandi að taka allar sínar fyrri stefnuskrár til rækilegrar gagnrýni og byggja nýjar, sem eru byggðar á hlutlægri rannsókn á heimsástandinu. Aðeins þannig er hægt að vænta nokkurs árangurs, með því að sameinast sögulegri framþróun heimsins, fyrir byltinguna og sigur sósíalismans.

-/GA

Um matvælaráðstefnu Sameinuðu Þjóðanna

Á matvælaráðstefnu Sameinuðu þjóðanna sem haldin var í byrjun nóvember og um þúsund fulltrúar frá meira en 120 löndum voru viðstaddir kom berlega í ljós það regindjúp sem er á milli þriðja heimsins og hinna kúgandi heimsvaldaríkja Vesturheims. Enn einu sinni afhjúpaðist sósíalheimsvaldastefnan fyrir alþýðu heimsins, þegar Bréfsnef klíkan bar fram hverja tillöguna á fætur annarri sem í engu voru frábrugðnar tillögum bandarísku heimsvaldasinnanna eða evrópsku og japönsku heimsvaldasinnanna að öðru en orðalagi og lítilvægum smáatriðum. Í fararbroddi fyrir þriðja heiminum var hins vegar Kína sem afhjúpaði hvernig undirrót fæðuvandamálsins liggur í kúgun og undirokun heimsvaldalandanna á nýlendunum og hvernig lausn þess er ósundurgreinanlega bundin baráttu þriðja heimsins fyrir frelsi og eigin forræði. Þessi afstaða kínverja hefur óumdeilanlega fengið staðfestingu í þeirra eigin baráttu fyrir að brauðfæða stærstu þjóð veraldar sem telur yfir fjórðung allra íbúa jarðarinnar. Er kínverska byltingin var framkvæmd og kínverskri alþýðu tókst undir forystu kínverska kommúnistaflokksins að reka af höndum sér bandaríska og japanska heimsvaldasinna var efnahagur landsins í kalda koli og landbúnaðarframleiðslan í lágmarki. Í Kína var þá landlæg hungursneyð. Hvernig kínversku þjóðinni tókst á undraverðan hátt að leysa fæðuvandamálið og verða sjálfri sér næg um fæðu og meira en það á sama tíma og fólkinu hélt áfram að fjölga, sannar okkur, að á sama hátt og heimsvaldastefnan er pappírstígrisdýr sem alþýðan mun sigra, þá er fæðuvandamálið einnig pappírstígrisdýr. Formaður kínversku sendinefndarinnar á Matvælaráðstefnu Sameinuðu þjóðanna Hao Chung-shih dróg saman afstöðu kínverja til fæðuvandamálsins sem byggð er á reynslu þeirra í ræðu sem hann flutti á alsherjarfundi ráðstefnunnar þann 7. nóvember. Hér á eftir fer stutt ágrip af ræðu hans:

Í upphafi ræðu sinnar mótmælti Hao Chung-shih fyrir hönd kínversku sendinefndarinnar þeirri lögleysu að hin konunglega ríkisstjórn þjóðlegrar einingar Kambódíu undir forystu Sihanouks prins sem er hinn eini löglegi fulltrúi kambódískrar alþýðu skuli ekki eiga sæti á ráðstefnunni heldur Lon Nol klíkan sem aðeins hefur lítinn hluta Kambódíu undir sinni stjórn. Einnig benti hann á það að vera fulltrúa Saigon stjórnarinnar í stað fulltrúa Bráðabirgðabyltingarstjórnarinnar í Vietnam væri algjörlega óréttmæt. Um fæðuvandamálið sagði hann meðal annars: "Undir núverandi kringumstæðum, er hið alþjóðlega ástand ágætt. Alþýða heimsins stikar fram á við af miklum krafti. Lönd Þriðja heimsins eru stöðugt að taka við sér og verða sterkari í baráttu sinni og taka stöðugt meiri þátt í alþjóðlegum málefnum. Hvött af sigri Arabalandanna brýst barátta landa Þriðja heimsins til að verja fullveldi sitt, efnahagsleg réttindi og hagsmuni... fyrir nýlendustefnu og heimsvaldastefnu... í gegnum fjölda hindrana... Núverandi fæðuvandamál heimsins er aðallega aðkallandi vandamál hins mikla fjölda þróunarlandanna. Vegna fæðuvandamálsins hefur alltaf verið hörð barátta milli nýlendustefnu, heimsvaldastefnu og sérstaklega risaveldanna og þróunarlandanna sem berjast gegn arðráni þeirra og stjorn. Þetta er sérstaklega mikilvægt sjónarmið í núverandi baráttu gegn nýlendustefnu, heimsvaldastefnu og yfirráðastefnu sem og í baráttu til að mola hina gömlu alþjóðlegu efnahagsbygginu og byggja nýja.....

Þróunarlöndin þekja víð svæði rík af náttúruauðæfum og þjóðir þeirra eru iðnar og hraustar. Þær ættu að vera færar um að hafa nægjanlega mikið af fæði og klæðum. Hvers vegna blasa þá þessi vandamál við þeim? Sumir kenna aðallega um slæmu veðri og náttúruhamförum. Aðrir kenna aðallega um hækkun verðs á áburði o.s. frv. o.s.frv. En þetta eru aðeins yfirborðslegir, takmarkaðir og tímabundnir þættir og snerta ekki grundvallarorsökina. Sögulegar staðreyndir og núverandi sanna algjörlega, að fæðuvandamálið, sem blasir við þróunarlöndunum, er aðallega afleiðing arðráns og stjórnar nýlendustefnu, heimsvaldastefnu og risavelda." Síðan kom hann inn á hvernig heimsvaldasinnar hafa neytt þjóðir Asíu, Afríku og Latnesku Ameríku til að einhæfa framleiðslu sína svo þær hafa með öllu orðið ófærar um að framfleyta sér sjálfar. Hann benti á það hvernig eitt stórveldið hefur síðan seinni heimsstyrjöldin var, dælt "umframbirgðum" sínum af fæðu inn í þróunarlöndin. "Þetta hefur haft alvarlegar skemmdir í för með sér fyrir fæðuframleiðsluna og útflutninginn í Asíu, Afríku og Suður-Ameríku, og hefur breytt sumum löndum sem áður fluttu út fæðu í fæðuinnflutningslönd og neytt fleiri og fleiri lönd til að lifa á fæðuinnflutningi. Ennfremur: "Eftir að mörg þróunarlandanna öðluðust pólitískt sjálfstæði stjórna stórveldin enn í mismiklum mæli efnahagsgrundvellinum í sumum þróunarlandanna og halda áfram að auka kúgun þeirra og arðrán með ný-nýlendu aðferðum. Sem afleiðing eru mörg þróunarlandanna ófær um að safna kröftum til að þróa akuryrkju sína og leysa fæðuvandamálið. Erfiðleikar þeirra verða enn alvarlegri þegar uppskerubrestur eða náttúruhamfarir eru.

Staðreyndirnar sýna greinilega að það er nýlendustefnan, heimsvaldastefnan og risaveldin sem hafa orsakað núverandi fæðuvandamál heimsins og þróunarlöndin eru fórnarlömbin. En heimsveldið sem þykist vera "sjálfsagður bandamaður þróunarlandanna" þegir um heimsvaldastefnu og kúgun og arðrán risavelda þegar rætt er um orsakir fæðuvandamálsins. Það kastar sökinni eingöngu á þróunarlöndin og afhjúpar þannig einkenni sín sem sósíal-heimsvaldastefnu." Hann benti í framhaldi af þessu á þá fáránlegu og gatslitnu kenningu sem risaveldin hafa komið með: "fæðuskortur sé afleiðing offjölgunar." Með þessari kenningu kasti þau sökinni á fórnarlambið og breyta þannig svörtu í hvítt. Enda eiga þau lönd sem hvað ákafast útbreiða þessa falskenningu einmitt hvað mesta sök á fæðuvandamálinu sjálf. Einnig benti hann á hvernig Bandaríkin hafa að undanförnu á einhvern dularfullan hátt blandað hækkun olíuverðs inn í fæðuvandamálið og meira að segja vilja kenna því um og hótað að nota korn sem vopn gegn þriðja heiminum. "Í samræmi við þetta lýsir hitt risaveldið hækkun olíuverðs sem mikilvægum þætti í hækkun verðs á fæðu."

"Eftir að rætur vandamálsins hafa verið dregnar fram í dagsljósið verður það ekki erfitt að finna rétta leið til að leysa það. Til þess að leysa fæðuvandamálið verður að breyta hinu óréttláta ástandi arðráns, einokunar og yfirstjórnar í heiminum í dag... Fæðuvandamálið er ekki einangrað. Það er óaðskiljanlegt frá núverandi baráttu þriðja heimsins til að brjóta á bak aftur nýlendustefnu, heimsvaldastefnu og stórveldayfirdrottnun og brjóta niður hið gamla efnahagskerfi heimsins og byggja upp nýtt." Haó Chung-shih lagði mikla áherslu á mikilvægi algjörs pólitísks og efnahagslegs sjálfstæðis ríkis til að það geti orðið sjálfu sér nógt um fæðuframleiðslu.

Síðar í ræðu sinni fjallaði hann um þær gífurlegu framfarir sem orðið hafa í Kína síðan uppbygging sósíalisma hófst við stofnun Nýja Kína, og hvernig Kínverjum hefði tekist að gera land sitt sjálfu sér nægt og útrýma fæðuvandamálinu gjörsamlega hjá sér. Grundvöllur þessara

FRAMHALD Á BLS. 6.

LÖND VILJA SJÁLFSTÆÐI ÞJÓÐIR VILJA FRELSI ALÞÝÐAN VILL BYLTINGU!

Þessi sögulega staðreynd fær í dag staðfestingu um allan heim. Heimsástandið er byltingaröflunum í hag, framtíðin er björt. Þannig einkennist heimsástandið af ósigrum og undanhaldi heimsvaldastefnunnar í þriðja heiminum og vaxandi frelsisöldu meðal hinna kúguðu þjóða og þjóðabrota, bæði á vígvellinum og á vettvangi alþjóðastjórnmála. Til að sýna hvernig þetta kemur fram, tileinkar Stéttabaráttan næstu fjórar síður baráttu alþýðu þriðja heimsins.

S-Víetnam Baráttan heldur áfram

Brátt eru liðin tvö ár frá því Parísarsamkomulagið svonefnda var undirritað - og "allur heimurinn" lofsöng "friðardúfuna" Kissinger. En á þessum tíma hefur enginn friður ríkt í Suður-Víetnam. Með beinni og óbeinni aðstoð USA hafa Saigon-herirnir brotið vopnahléð yfir 500.000 sinnum, og ógnarstjórn Thieu-klíkunnar orðið æ blóðugri.

Alþýða S-Víetnams heyr einbeitta baráttu gegn árásarstefnu Thieu-klíkunnar og hefur hvað eftir annað barið niður hersveitir frá Saigon, sem ráðist hafa inn á frelsuðu svæðin. Frá því í janúar 1973 hafa þjóðfrelsisherirnir og alþýðan á frelsuðu svæðunum gert út af við meira en 150.000 óvinasveitir og náð aftur á sitt vald mörgum svæðum, sem óvinirnir höfðu hertekið.

Og jafnframt hinum sigursælu gagnárásum á innrásarherina, hefur hin vopnaða alþýða á frelsuðu svæðunum gert stórátak til að rækta upp þau eyðilönd, sem USA- og Saigon-herirnir höfðu sprengt upp, reisa vatnsmiðlanir og efla landbúnaðarframleiðsluna, flutninga og samgöngur, menningar- og menntunarstarf, ásamt heilbrigðisþjónustu við almenning.

Sigrar alþýðunnar á frelsuðu svæðunum undir forystu Bráðabirgðabyltingarstjórnarinnar í efnahagslegum og hernaðarlegum efnum undirstrikast enn betur af gjaldþroti Thieu-klíkunnar á öllum sviðum. Í Suður-Víetnam skýrast markalínurnar æ betur milli uppbyggingarstarfsins á frelsuðu svæðunum annars vegar og efnahagslegrar, pólitískrar og hernaðarlegrar kreppu Saigon-stjórnarinnar hins vegar.

Kreppan á yfirráðasvæðum Saigon-klíkunnar

Iðnaðar- og landbúnaðarframleiðsla hefur dregist gífurlega saman. Verð á neysluvörum hefur rokið upp úr öllu valdi. Glæpum fjölgar jafnt og þétt. Neysla eiturlyfja eykst dag frá degi. Í stuttu máli, hvarvetna blasir spilling og hnignun við sjónum. Þannig er ástandið á yfirráðasvæðum Saigon-stjórnarinnar, afrakstur skemmdarstarfsemi Thieu-klíkunnar og stefnu hennar að leggja landið í rúst og blóðmjólka alþýðuna.

Fyrri helming þessa árs minnkaði iðnaðarframleiðslan á þessum svæðum um 30%, ef borið er saman við sama tímabil í fyrra. 33 verksmiðjur og fyrirtæki í Saigon einni saman lögðu þá upp laupana og 5 önnur hafa dregið úr framleiðslunni. Frá síðustu áramótum og fram í september hefur vefnaðariðnaðurinn dregist saman um 50 - 60%, pappírsgerð um 60% og tannkremsframleiðsla um 80%. Fjöldi verkamanna hefur misst atvinnu sína.

Landbúnaðurinn er jafnvel í enn verri kreppu, því stór landssvæði hafa verið lögð í eyði, þar sem Thieu-klíkan hefur smalað bændum í "íbúamiðstöðvar" eða "herstjórnarleg þorp." Landbúnaðarframleiðslan, einkum rísframleiðslan, hefur minnkað stórlega. Þótt landið sé nógu frjósamt til að framfleyta fólkinu, er áætlað að flytja inn 300 til 400 þúsund tonn af rís á þessu ári.

Óðaverðbólga hefur ríkt og ríkir í Saigon. Fyrstu níu mánuði ársins var gengi "gjaldmiðilsins" fellt 8 sinnum og verð á ýmsum neysluvörum hækkaði á sama tíma um 50 til 200 prósent.

Thieu-klíkan hefur lagt sig í framkróka um að rýja þjóðina inn að skinninu til þess að reyna að brjótast út úr þessum efnahagslega vítahring, auk þess sem hún hefur betlað "aðstoð" frá Bandaríkjunum. Yfirlýst ætlan hennar á þessu ári er að leggja skatta á bændaalþýðuna, sem svara 50 milljörðum pjastra, en það er tíföld hækkun frá því í fyrra.

Aukin andstaða gegn Thieu-klíkunni

Afturhalds- og kúgunaraðgerðir Thieu-klíkunnar hafa vakið andúð og andstöðu allrar alþýðunnar. Fyrstu 3 fjórðunga þessa árs lagði hún í Saigon, svo ekki séu fleiri dæmi nefnd, niður vinnu, lokaði verslunum sínum og hélt mótmælafundi oftar en 150 sinnum. Og síðan í september hefur andstöðuhreyfingin aukist gífurlega að umfangi. 20. október s.l. hélt hún t.d. skipulagðar mótmælagöngur um allt yfirráðasvæði Saigon-klíkunnar, þar sem tugir þúsunda tóku þátt.

Andstöðuhreyfingin hefur sýnt, að Thieu-klíkan hefur algerlega misst fótanna meðal allra þjóðfélagshópa landsins. Undir kjörorðinu "Friður, rís og pólitískt frelsi" ganga nú verkamenn, stúdentar, blaðamenn, kaþólikkar, búddistar og jafnvel "þjóðþings"-menn og stjórnarembættismenn hlið við hlið gegn Thieu-klíkunni. Og fjöldi liðhlaupa úr hernum er í viku hverri milli 4 og 5 þúsund manns.

Kreppa Saigon-stjórnarinnar hefur valdið því að Bandaríkjastjórn er alvarlega farin að hugsa um að veðja á annan hest í Suður-Víetnam en Thieu og reyna þannig að stinga upp í alþýðuhreyfinguna. En þeir Ford og Kissinger geta aldrei þolað stjórn í suðurhluta Víetnams, sem stendur fyrir "friði, rísi og pólitísku frelsi." Að auki hefur alþýðan reynslu að slíkri "veðmálastarfsemi" bandarísku heimsvaldasinnanna, sbr. þegar Diem "keisara" var steypt af stóli. Henni er ljóst, að "jafnlengi og Thieu heldur völdum, ríkir stríð, kúgun, ógnarstjórn, arðrán, spilling, fjöldamorð, eymd, fjandskapur og sundrung. Því er það, að hver og einn hefur hina sömu brýnu kröfu: Thieu verður að fara frá, og það verður að mynda í Saigon ríkisstjórn sem stendur fyrir friði, þjóðlegri samheldni og einingu, og stendur við Parísarsamkomulagið um Víetnam til hins ítrasta." (Úr ályktun BBS frá 8/10 s.l.)

Tekið saman úr ýmsum áttum -/óhs

Chile Baráttan gegn harðstjórninni eykst

Nú eru liðnir um 14 mánuðir frá blóðugu valdaráni herforingjalegátanna í Chile undir forystu afturhaldssvínsins Pínóchets.

Á þessu rúma ári hafa fasistadátarnir troðið fótum hvers konar lýðræðisleg réttindi chileönsku þjóðarinnar; samtakafrelsi, tjáningafrelsi, skoðanafrelsi o.s.frv. o.s.frv. og jafnvel svipt þúsundum manna réttinum til að lifa - bæði með því að standa að hinum hryllilegustu fjöldamorðum og með því að taka lífsbjörgina af meginþorra alþýðunnar.

Á þessum tíma hefur chileönsk alþýða fengið að kynnast af eigin reynd, bæði opinni þjóðakúgun nýlendustefnunnar í líki heimsvaldastefnu Bandaríkjanna og nöktu, blóðþyrstu, fasísku alræði, sem hún beitir fyrir sig í líki ofbeldisaðgerða herforingjaleppanna í Santiagó.

Þótt erfitt hafi reynst að henda reiður á fregnum frá Chile undanfarið ár, er ljóst, að ekki minna en 30.000 manns hafa verið myrtir með köldu blóði. Þúsundir pólitískra flóttamanna, sem höfðu fundið sér hæli í Chile í forsetatíð Allendes, voru þegar í upphafi blóðugs ferils herforingjaklíkunnar sendir til viðkomandi heimalanda, þar sem þeirra beið annaðhvort dauðinn eða pyntingarklefinn - oftast hvorutveggja. Fjöldahandtökur hafa leitt til þess að yfir 10.000 fjölskyldur hafa leyst upp.

Fyrir utan leigumorð fasistaklíkunnar í þágu bandarískra auðhringa var eitt af fyrstu verkum hennar að skila þeim aftur fyrirtækjum og námum, sem ríkisstjórn Allendes hafði tekið eignarnámi. Og saga undanfarins árs hefur verið sagan um þýlyndi fasistaböðlanna við herra sína í Wall Street, sagan um það hvernig þeir hafa klafbundið chileönsku alþýðuna meðan heimsvaldasinnarnir hafa mergsogið aukagróða sinn úr henni.

Eftir 14 mánaða valdatíma herforingjaklíkunnar er svo komið, að allur efnahagur af innlendum toga spunninn er í rústum.

Smáfyrirtæki hafa orðið gjaldþrota unnvörpum sökum lágra launa og stjarnfræðilegra verða á öllum vörum. Klíkan hefur eggjað kaupmenn til að lækka verð á vörum sínum, sem flestir geta ekki, ef þeir eiga að framfleyta sér. 60% chileanskrar alþýðu hefur lægri tekjur en sem svarar 4.100 kr. á mánuði. Hins vegar er verð á öllum helstu neysluvörum við heimsmeðaltal eða hærra. Þjóðarböðlarnir hafa afnumið allt verðlagseftirlit, sem stjórn Alþýðufylkingar Allendes kom á, til þess að koma efnahagslífinu "í samræmi" við heimsmarkaðinn. Verðbólguvöxturinn, sem Allende bældi að einhverju leyti niður, er nú hraðari en nokkru sinni fyrr. Gengi chileanska gjaldmiðilsins, eskúdósins, hefur hvað eftir annað verið fellt - og þannig hefur verð á innfluttum vörum - einkum matvæla - rokið upp. Á þessum mánuðum hefur verðbólgan orðið meiri en 1000%. Frá september 1973 - mánuði valdaránsins - fram í júní '74 hafa helstu neysluvörur chileanskrar alþýðu hækkað svo sem hér er gefið dæmi um: Brauð frá 11 upp í 240 eskúdó, mjólk frá 7 upp í 120 eskúdó.

Yfir 20% þjóðarinnar dregur fram lífið án nokkurrar atvinnu og hér er auðvitað aðeins átt við vinnufæra menn.

Þannig hefur efnahagsástandið - einkum upplausnin meðal smáborgarastéttarinnar, sem upphaflega var sjá fjöldagrundvöllur, sem herforingjaklíkan byggði á - leitt til þess, að hún hefur fengið alla þjóðina upp á móti sér. Verkalýðurinn er smám saman að jafna sig eftir blóðtökuna á fyrstu mánuðum fasistaalræðisins

FRAMHALD Á BLS. 6.

Sjö árum eftir fjöldamorðin við Siglo XX

Námuverkamenn standa aftur í fylkingarbrjósti bárattunnar

Hörð lífsskilyrði valda því að bólivískir námuverkamenn standa í fylkingarbrjósti baráttunnar gegn kúguninni

1. maí í Siglo XX

Þann 1. maí 1974 lagðist öll vinna niður í Siglo XX, og verkamenn streymdu út á göturnar í þúsundatali til að taka þátt í mótmælaaðgerðum. Eins og fyrir 7 árum var mótmælt fasisma, heimsvaldastefnu og nýlendustefnu. Talkórar hrópuðu vígorð eins og: Niður með Banzer einræðisherra! Niður með bandarísku heimsvaldastefnuna! Lifi Federico Escobar! (stofnandi marxíska-lenínska kommúnistaflokksins í Bólivíu, myrtur 1967). Lifi frjáls Bólivía!

Fyrir 7 árum stóð til að stofna breiðfylkingu gegn hinni fasísku ríkisstjórn Bólivíu, og staðurinn sem safnast átti saman til fundar var námabærinn Siglo XX. En daginn fyrir fundinn réðist her Bólivíu inn í bæinn með stuðningi stórskotaliðs og loftárása og braut á bak aftur alla andstöðu verkalýðsins. Morguninn eftir innrásina lágu á götunum lík 200 námuverkamanna, eiginkvenna þeirra og barna. Þetta gerðist fyrir 7 árum, kvöld og aðfaranótt 24. júní 1967.

Í 1. maí ávarpi sínu kom Gilberto Bernal (leiðtogi félags byggingaverkamanna) fram með fjölda ákæra á hendur stjórninni og Banzer, og sýndi fram á undirlægjuhátt þeirra við erlenda heimsvaldastefnu. Hann ákærði stjórnina og Banzer fyrir:

- Að hafa sett fjárfestingarlög, sem gefa erlendum auðhringum ótæmandi möguleika á að arðræna alþýðu Bólivíu, og allar fjárfestingar skattfrjálsar.
- Banzer er ábyrgur fyrir að hafa gefið 1 milljón hektara jarðnæðis til Union Oil Company of California, og er olíuhringnum heimilt að eigna sér alla olíu sem á því landssvæði kann að finnast.
- Banzer hefur látið auðlindir þær sem finnast í Mutun, í SA-Bólivíu í hendur brasilískum auðmönnum fyrir hlægilega lága upphæð, sem endurgjald fyrir hjálp brasilíska hersins í stjórnarbyltingu Banzers 1971.
- Banzer hefur styrkt herinn til að nota hann til að berja niður alþýðuna, og m.a. keypt vopn sem sérstaklega eru ætluð til notkunar við að brjóta á bak aftur mótmælaaðgerðir.

Bernal lauk ræðu sinni með þessum orðum:

"Þrátt fyrir allar sínar stríðsvélar hræðist Banzer alþýðuna. Við verkamenn látum vopnaskak harðstjórnarinnar ekki hræða okkur. Sögulegt hlutverk okkar er að berjast gegn heimsvaldastefnunni... og þessari baráttu erum við staðráðnir í að halda áfram til að geta í gegnum hana náð raunverulegu sjálfstæði á sviðum efnahagsins, stjórnmálanna og þjóðfélagsins.

Félagar verkamenn! Lifi 1. maí! Niður með harðstjórnina!"

Í dag er stéttarvitund og baráttuhugur námuverkamannanna í Siglo XX á svo háu stigi, að stjórnarherinn þorir ekki að nálgast bæinn nema í brynvörðum bílum.

En námuverkamennirnir í Siglo XX standa ekki einir í baráttunni. Í janúar á þessu ári risu landbúnaðarverkamenn upp til baráttu gegn verðhækkunum og harðrétti. Svar stjórnarinnar var það, að beita hernum gegn bændunum með þeim afleiðingum að 200 bændur voru myrtir í Cochabamba. Baráttu bændanna var minnst 1. maí í Siglo XX.

"Við höfum nú þegar fellt dóm yfir böðlum bændanna í Cochabamba, spurningin stendur um hvenær þeim verður fullnægt," sagði einn verkamannanna í ræðu sinni.

Þýtt og endursagt úr Proletären/ÓI

Kommúnistaflokkur Bólivíu m-l 10 ára

Harðstjórn Banzers í Bólivíu riðar til falls undan harðnandi baráttu verkamanna og bænda. Á þessu ári á Kommúnistaflokkur Bólivíu (m-l) 10 ára afmæli, en hann hefur mikil áhrif meðal undirokaðra stétta í Bólivíu, og er í fararbroddi baráttunnar gegn harðstjórninni. Undirbúningur að stofnun flokksins hófst árið 1963, og stofnþing hans var haldið þann 5. september 1964. Meirihluti þeirra sem sátu þingið voru verkamenn, smábændur og landbúnaðarverkamenn, en menntamenn voru í minnihluta. Í ályktunum sínum tók flokkurinn afstöðu með Kommúnistaflokki Kína og Verkalýðsflokki Albaníu gegn endurskoðunarstefnu Sovétmanna og leppa þeirra. Á árunum 1964-1967 vann flokkurinn að því að auka fylgi sitt meðal verkalýðsstéttarinnar, og hafði náð mikilsverðum árangri er harðstjórnin hóf baráttu gegn honum og skipulagningu verkalýðsstéttarinnar með fjöldamorðunum í Siglo XX. Ástandið í Bólivíu í dag er flokknum mjög í hag: Einræði Banzers er valt. Hann hefur aðeins stuðning hersins, sem þó er mjög fallvalt sökum skerptra mótsetninga innan hans. En alþýðan, verkamenn, bændur, nemar, smáiðnaðarmenn og þjóðlegir borgarar sameinast og er reiðubúin að hefja baráttu til að kollvarpa einræðinu. Kommúnistaflokkurinn leggur upp þá bardagaaðferð að skapa einingu meðal fjöldans, skipuleggja hann og etja honum út í baráttunna. Að einangra harðstjórnina, ráðast gegn henni á öllum vígstöðvum, skerpa innri mótsagnir hennar og undirbúa kollvörpunina með því að styðjast við fjöldann. Þannig gegna verkalýðsfélögin og önnur skipulögð samtök verkalýðsins miklu máli, og bólivísku kommúnistarnir leggja mikla áherslu á að ná forystuhlutverki þar. Líka leggja þeir mikla áherslu á að afhjúpa hvernig endurskoðunnarsinnarnir makka við einræðisstjórnina og sundra verkalýðnum með starfsemi sinni og reyna að eyðileggja uppbyggingu samfylkingarinnar. Markmið Kommúnistaflokksins (m-l) er: Að safna afli og tryggja sér leiðsögnina þegar að lokaáhlaupinu kemur. Kollvarpa auðvaldinu með byltingu og koma á fót lýðræðislegri and-heimsvaldasinnaðri stjórn, er tryggi sjálfstæði landsins á öllum sviðum. Þetta verði áfangi á leiðinni fram til hinnar sósíalísku byltingar.

Frederico Escoba Zapata, stofnandi og fyrsti leiðtogi Kommúnistaflokks Bólivíu m-l. Hann var myrtur af fasistunum.

Eftir 10 ára vopnaða frelsisbaráttu

Heimsvaldasinnarnir óttast ósigur í Óman

"Það versta sem komið gæti fyrir olíuhringa vestursins er að uppreisnin í Óman heppnist og breiðist út." Þetta eru orð sem höfð eru eftir ráðamanni í Íran í maí 1973. Hann átti þar við byltingarbaráttuna í Óman, sem hófst 1964 undir forystu PFLOAG, Alþýðufylkingarinnar til frelsunar Óman og Arabíuflóa. Þessi byltingarhreyfing er næsta óþekkt á Íslandi þrátt fyrir árangursríka baráttu gegn kúgunarstjórn, sem fær hernaðarlegan og efnahagslegan stuðning frá Bretlandi, Bandaríkjunum, Vestur-Þýskalandi, Íran, Saudi-Arabíu og Jórdaníu. Þann 10. júní þessa árs voru 10 ár síðan vopnaða baráttan hófst í Óman.

Alþýða Óman býr við miðaldakúgun af versta tagi. Þar tíðkast enn þrælahald, og nauðungarvinna á stórbýlunum. Stærsti hluti íbúanna er hirðingjar, bændur og fiskimenn. Verkalýðsstéttin er mjög lítil, og það er algengast að verkamenn fái laun sín í vörum, en ekki í peningum.

Alþýðufylkingin hefur frelsað yfir 90% af vesturhluta Óman, og á frelsuðu svæðunum tekur mannlífið í dag stökk fram um þúsund ár, svo langt aftur úr er landið. Alþýða Dhofar (vesturhluta Óman) eignast í dag sína fyrstu lækna og sjúkraliða, sína fyrstu skóla og sína fyrstu vegi. Áveita gefur í fyrsta skipti um aldir tækifæri til góðrar jarðræktar. Hirðingjar setja sig niður til fastrar búsetu, konurnar brjóta af sér aldagamla hlekki siða og fordóma og taka af fullum krafti þátt í uppbyggingunni og hernaðarbaráttunni. Þrælarnir strjúka frá bæjunum og stórjörðunum til frelsuðu svæðanna. Jarðnæðið og áveiturnar eru sameign alþýðunnar og eru nytjaðar á grundvelli samyrkju.

Þróunin í Dhofar virkar sem hvati á and-heimsvaldasinnuðu baráttuna í öðrum hlutum Óman og í hinum níu smáríkjum við Arabíuflóann. Þannig gefur Dhofar hættulegt fordæmi að mati heimsvaldaríkjanna, og þau hafa reynt margt til að kæfa niður baráttu Alþýðufylkingarinnar:

- Þau hafa reynt að þvinga ríkisstjórnir smáríkjanna til að viðurkenna forræði hins afturhaldssama Íranskeisara á þessu svæði. Íran hefur hertekið nokkrar hernaðarlega mikilvægar smáeyjar úti fyrir ströndum smáríkjanna og einn skaga í mynni arabíska flóans. Þannig hefur Íran gengið erinda heimsvaldastefnunnar á þessu svæði.
- Heimsvaldaríkin hafa steypt af stóli veikum ríkisstjórnum í smáríkjunum og sett leppa sína í valdastólana. Þannig var soldáninum í Óman steypt af stóli í júní 1970, og við völdum tók sonur hans, sem er menntaður í breska herskólanum Sandhurst. Þessi leppur heimsvaldastefnunnar hefur aukið herafla ríkisins mjög, og beitt sér fyrir því að reyna að berja niður frelsisbaráttuna í Dhofar.
- Dhofar hefur orðið fyrir sprengjuárásum Breta, sem höfðu þær afleiðingar í för með sér, að fjöldi óbreyttra borgara beið bana, landi var spillt og húsdýrahjarðir drepnar.

Misheppnaðar aðgerðir til að berja á bak aftur Alþýðufylkinguna

Um síðustu áramót reyndi afturhaldið að brjóta á bak aftur frelsisherinn í Dhofar. 3000 íranskir hermenn sóttu inn á frelsuðu svæðin, en voru hraktir til baka eftir tveggja vikna bardaga, þá hörðustu í níu ára frelsisstríði. Í sams konar árás í október og nóvember 1971 reyndu breskir foringjar að leiða herdeild málaliða inn í vesturhluta Dhofar til að eyðileggja samgönguleiðir til Alþýðulýðveldisins Jemen, sem er sterkasti stuðningsmaður Alþýðufylkingarinnar. En þessi árás misheppnaðist. Hermenn Alþýðufylkingarinnar réðust á vígi gagnbyltingarsinnanna og þær borgir sem þeir réðu, og hröktu þá á flótta.

PFLOAG hefur gengið í gegnum hraða þróun frá stofnun sinni 1964. Þá var Alþýðufylkingin stofnuð af tveimur hópum: annars vegar verkamönnum og menntamönnum sem fylgdu arabískri þjóðernisstefnu, og hins vegar hirðingjum og handverksmönnum, sem voru undirseldir kúgun soldánsins og gífurlegri skattpíningu sem í raun hamlaði allri efnahagslegri þróun í landinu.

Á þingi Alþýðufylkingarinnar sem haldið var 1968 urðu vinstri menn ofan á, en þeir vildu stefna að frelsun alls Óman og ríkjanna við Arabíuflóann með byltingarsinnaðri and-heimsvaldasinnaðri baráttu, meðan hægri armurinn vildi láta sér nægja að lýsa yfir sjálfstæði Dhofar. Á þessu þingi var nafni hreyfingarinnar breytt í núverandi nafn, Alþýðufylkingin til frelsunar Óman og Arabíuflóa, en hún hafði áður heitið Frelsissamtök Dhofar.

Á þessu sama þingi var marxisminnlenínisminn gerður að pólitískum grundvelli Alþýðufylkingarinnar. Þannig reyndi þessi samfylking að þjóna bæði hlutverki samfylkingar og flokks. En reynslan sýndi, að með því voru minnkaðir möguleikarnir á að ná inn í baráttuna ákveðnum hópum, sem voru andheimsvaldasinnaðir þó að þeir væru ekki tilbúnir að taka þátt í marxísku-lenínísku byltingarstarfi, og því hefur þessi villa verið leiðrétt. Þannig hefur Alþýðufylkingin stækkað, inn í hana hafa gengið bræðrasamtök í Suður-Óman, og réttum tengslum milli flokksins og samfylkingarinnar hefur verið komið á, með því að marxistarnir-lenínistarnir hafa byrjað að byggja upp kommúnistaflokk sem er skipulagslega óháður Alþýðufylkingunni.

Alþýðufylkingin til frelsunar Óman og Arabíuflóa þýðir í dag nýja von fyrir alþýðuna við Arabaflóann. Heimsvaldastefnan reynir allt sem hún getur til að brjóta baráttu hennar á bak aftur, þess vegna þarfnast hún eins mikils stuðnings utan frá og hægt er. Með kommúnísku byltingarstarfi okkar á Íslandi getum við veitt henni pólitískan stuðning. Vilji er allt sem þarf.

Stuðst við Proletären, ATA og Hsinhua/ÓI

CHILE. FRAMHALD AF BLS. 5.

og smáborgarar og vissir hlutar borgarastéttarinnar, einkum hinn þjóðlegi, safnast saman í þögulli andstöðu gegn böðlum bandarísku auðhringanna.

Reynslan hefur kennt alþýðu Chile, að "friðsamlega leiðin" er blindgata, ef ætlunin er að varpa af sér oki þjóðakúgunar og sækja fram til sósíalismans. Af þeim fáu fregnum, sem okkur berast þaðan, er ljóst, að alþýðan, undir forystu verkalýðsstéttarinnar, er að byrja að skipuleggja sig neðanjarðar á byltingarvísu. Fyrsta vísinn af slíkri skipulagningu sjáum við á því, að þegar hefur verkalýðurinn gert verkfall í meir en 40 skipti, það þrátt fyrir blóði drifnar járngreipar Pínóchet-klíkunnar.

Íslenska verkalýðsstéttin veitir baráttu hinnar chileönsku alþýðu gegn þjóðarböðlum bandarísku heimsvaldastefnunnar fyllstu eftirtekt - og fyllsta stuðning.
Við tökum undir brýnustu kröfur allra lýðræðissinna í Chile í dag:

Sleppið öllum pólitískum föngum.
Lýðræðisréttindi til alþýðu Chile.

Og við hvetjum alla framsækna verkamenn og alla lýðræðissinna og andfasista á Íslandi til að taka upp baráttuna fyrir því að rofin verði öll efnahagsleg og stjórnmálaleg tengsl milli Íslands og fasistaríkisins Chile, fyrir alhliða íslenskri hunsun á Pínóchet-klíkunni.

-/óhs

FRAMHALD AF BLS. 4.

framfara væri sigur kínverskrar alþýðu yfir heimsvaldastefnunni, lénsveldinu og skrifræðiskapitalisma. Jafnframt hefði þetta aldrei tekist ef ekki hefði verið um að ræða virka þátttöku allrar þjóðarinnar og stöðuga meðvitund um mikilvægi baráttunnar gegn óvininum er hann reynir að brjóta á bak aftur alþýðuna hvort heldur í formi heimsvaldastefnu eða með því að læðast aftan að alþýðunni - í formi sósíalheimsvaldastefnu.

Haó Chung-shih lauk svo ræðu sinni með eftirfarandi orðum: "Eins og alltaf, mun kínverska þjóðin standa við hlið landa þriðja heimsins í baráttunni til að leysa núverandi fæðuvandamál heimsins, leggja grunn að nýrri alþjóðlegri efnahagsbyggingu og berjast gegn nýlendustefnu, heimsvaldastefnu og yfirráðastefnu stórvelda. Við trúum því algjörlega að lönd og þjóðir þriðja heimsins sem hafa unnið sjálfstæði með því að treysta á sig sjálfar, og halda áfram baráttunni, muni örugglega vera færar um, með því að treysta á eigin krafta, að framhalda baráttunni og styrkja einingu sína og gagnkvæma aðstoð, og þróa röggsamlega þjóðlegan efnahag sinn, þróa landbúnað, auka fæðuframleiðslu, og smám saman hrista af sér arðrán og yfirstjórn heimsvaldasinnanna og risaveldanna sem þau viðhafa m.a. með fæðuþvingunum - og þannig leysa fæðuvandamálið með sjálfstrausti."

-/rb

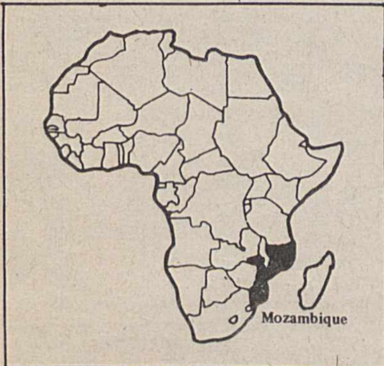
AFRÍKA - Byltingin sækir fram!

Lönd vilja sjálfstæði, þjóðir vilja frelsi og alþýðan vill byltingu. Þróunin í Afríku rennir einum stoðunum enn undir þessa sögulegu staðreynd. Fleiri og fleiri ganga nú veg vopnuðu baráttunnar, og þeim fækkar stöðugt sem kjósa "friðsamlega" leið til frelsis, leið sem afneitar fjöldabaráttunni og þykist taka "hlutlausa" afstöðu til heimsvaldastefnunnar. Síðan í kringum 1960 hefur vopnaða baráttan í æ ríkari mæli sett mark sitt á baráttuna í syðri hlutum Afríku, í Mósambík, Angóla, Zimbabwe (Rhódesíu), Namibíu (Suð-vestur-Afríku), og jafnvel í Azaníu (S-Afríku) sjálfri. Í Guinea-Bissau þar sem vopnaða baráttan hófst 1963 var lýst yfir stofnun lýðveldis í september 1973, eftir langt og blóðugt stríð gegn nýlenduherjum Portúgala.

Í þessum greinaflokki um Afríku verður reynt að gera skil í sem stystu máli þróun baráttunnar í hverju landi fyrir sig.

MOZAMBIQUE

Mósambík hefur í 5 aldir verið nýlenda Portúgala, og þeir hafa stjórnað henni með herlögum til að tryggja arðrán sitt á landinu. Íbúafjöldi Mósambík samanstendur af 8 milljónum svertingja og 220 þúsund hvítum mönnum. Alþýðufylking Mósambík, Frelimo, var stofnuð árið 1962 af ýmsum hópum svartra frelsisvina, og var fyrsti leiðtogi Frelimo Eduardo Mondlano. Hann var myrtur af útsendurum Portúgala í ársbyrjun 1969, og valdist þá til forystu Samora Machel, sem er leiðtogi Frelimo í dag.

Þróun baráttunnar

Vopnuð barátta undir forystu Frelimo hófst í september 1964. Í byrjun taldi þjóðfrelsisherinn aðeins 70 manns, en alþýða Mósambík fylkti sér undir merki Frelimo, svo að í dag er herstyrkur hennar hátt í tuttugu þúsund vopnaðra og þjálfaðra hermanna. Árið 1967 opnuðu hersveitir Frelimo nýjar víglínur í Tete héraði, og sem árangur af hernaðarsigrunum komu upp frelsuð svæði, þar sem alþýðan réði lögum og lofum. Sumarið 1970 fóru hersveitir Frelimo yfir Zambesifljótið, en það höfðu portúgölsku hershöfðingjarnir talið vera hindrun sem skæruliðarnir gætu ekki yfirunnið.

Strax árið 1972 höfðu þjóðfrelsisherirnir frelsað u.þ.b. 1/4 hluta alls mósambísks landssvæðis með íbúafjölda upp á 1 milljón. Á frelsuðu svæðunum var alþýðan skipulögð til að tryggja sigur Frelimo. Smábændur skipulögðu alla jarðrækt sína, og iðnaðarhópar skipulögðu sig með það fyrir augum að veita sem virkastan stuðning við frelsisbaráttuna. Hafin var herferð til að útrýma menntunarleysi, og 1972 starfrækt Frelimo 170 barnaskóla með u.þ.b. 20 þúsund nemendum.

En barátta Frelimo einskorðast ekki við sveitahéruðin, heldur helst barátta verkamanna í bæjum og borgum sem enn voru í höndum óvinarins í hendur við baráttu skæruliðanna. Samhliða því að þjóðfrelsisherirnir náðu á sitt vald miðhluta Mósambík, og þar með öllum samgönguleiðum frá Rhódesíu til sjávar, gerðu verkamenn í hafnarborginni Beira allsherjarverkfall til stuðnings baráttunni.

Sú sigursæla stefna sem Frelimo hefur frá upphafi fylgt er stefna nýlýðræðislegu byltingarinnar sem áfanga í átt til sósíalísku byltingarinnar. Þannig hefur vopnaða baráttan ætíð byggt á pólitískri vakningu fólksins. Í dag lítur Frelimo á það sem höfuðverkefni sitt að fullvinna stéttagreininguna fyrir Mósambík, og að vinna pólitískt starf meðal verkamannanna í borgum og bæjum. Í gegnum samtengingu pólitísku baráttunnar og vopnuðu baráttunnar hefur Frelimo bundist æ sterkari böndum við fjöldann. Í því nýja ástandi sem skapaðist við stjórnarbyltinguna í Portúgal, hefur Frelimo staðið dyggan vörð um sjálfstæði hreyfingarinnar, og hyggst halda baráttunni áfram þar til fullt sjálfstæði næst, og þar til sósíalisminn verður að raunveruleika.

ANGOLA

Íbúafjöldi Angóla er 5,5 milljónir negra, 500 þúsund hvítra manna. Frelsisbaráttan í Angóla fer fram innan þriggja frelsishreyfinga, MPLA, FNLA og UNITA.

MPLA er elst frelsishreyfinganna, var stofnuð þann 10. desember 1956. Til að byrja með var MPLA ekki leiðandi fyrir neina vopnaða baráttu. Nýlendustjórn Portúgala óttaðist þó mjög stofnun hreyfingarinnar, og hóf mikla baráttu gegn henni. Þannig voru flestir leiðtogar hennar hnepptir í fangelsi 1959, og hreyfingin neyddist til að flytja höfuðstöðvar sínar tímabundið til Guinea.

Þróun baráttunnar

Vopnaða baráttan hófst þann 4. febrúar 1961 í Lúanda, í sambandi við bændauppreisn sem var barin niður af Portúgölum af mikilli hörku. Í október 1961 voru höfuðstöðvar hreyfingarinnar fluttar til Leopoldville í Kongó (nú Zaire), þar sem stofnuð var samfylking með UPA (seinna FNLA): 1963 var öll starfsemi MPLA bönnuð í Kongó, og voru stjórnarstöðvarnar þá fluttar til Brazzaville. Þaðan var síðan stjórnað baráttunni á Kabindavígstöðvunum, en Kabinda er olíuríkt hérað sem hefur mikla efnahagslega þýðingu fyrir nýlenduheri Portúgala.

Nýjar vígstöðvar í suð-austur Angóla voru opnaðar 1966, og þýddi það mikinn sigur fyrir þróun MPLA og baráttunnar. MPLA berst líka í austurhluta Angóla, og er þeirri baráttu stjórnað úr höfuðstöðvum MPLA í Zambíu. MPLA hefur í dag mikið fylgi meðal alþýðunnar, þó einkum til sveita. Undanfarið ár hafa komið upp miklar deilur innan hreyfingarinnar, sem skipta henni í tvo stríðandi arma. Annar armurinn er leiddur af Augustino Neto, fyrrverandi þingmanni, en hinn armurinn er leiddur af Daniel Chipenda, félaga í miðstjórn MPLA, og helsta talsmanni hreyfingarinnar í Zambíu. Í viðræðunum sem nú standa yfir við portúgölsk stjórnvöld hafa báðir armarnir fulltrúa, en hreyfingin hefur ekkert vilja segja út á við um hvað hugmyndafræðilegu deilurnar snúast.

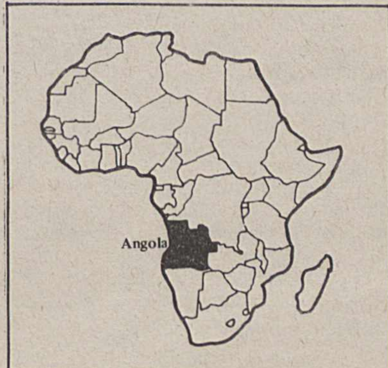
FNLA var stofnuð í mars 1961, í sambandi við bændauppreisn í norðurhluta Angóla. Meðlimir hreyfingarinnar eru að meginstofni frá Zemboættbálknum í Norður-Angóla, og Bakonga-ættbálknum við landamæri Zaire. Leiðtogi FNLA er Holden Roberto.

Þróun baráttunnar

FNLA stofnsetti útlagastjórn fyrir Angóla þann 5. apríl 1962, Gouvernment Revolutionaire d'Angola en Exile (GRAE). Þessi útlagastjórn hlaut viðurkenningu Einingarsamtaka Afríkuríkja sem raunveruleg stjórn Angóla í septemberlok 1963. FNLA starfar aðallega frá Zaire, og hefur stuðning stjórnarinnar þar.

Þann 3. maí þessa árs lagði Roberto fram þriggja punkta áætlun um hvernig ætti að haga umræðum við portúgölsk stjórnvöld:

- o Tafarlaust frelsi fyrir pólitíska fanga.
- o Bundinn verði tafarlaust endir á stríðið.
- o Frelsishreyfingarnar verði viðurkenndar og þær fái pólitísk réttindi sem stjórnmálahreyfingar.

Portúgalsstjórn hafði nokkru áður boðið frelsishreyfingunum þetta, en því hafði þá verið vísað frá sökum þess, að frelsishreyfingarnar höfðu ekki styrk til að gæta þess að slíkt samkomulag yrði haldið, þetta hefði getað verið herbragð af hálfu nýlenduherjanna til að afvopna hreyfingarnar. En á miðju þessu ári höfðu frelsishreyfingarnar vaxið svo að styrk í kjölfar hernaðarlegra og pólitískra sigra, að þær gátu gert þetta að kröfu sinni.

Þann 23/3 1974 var 13 ára afmæli vopnuðu baráttunnar hjá FNLA, og í tilefni þess sendi FNLA út yfirlýsingu þar sem Kína og Rúmeníu var þakkað sú aðstoð sem þau höfðu veitt, en ráðist harkalega gegn Bandaríkjunum fyrir að reyna að kæfa baráttuna.

UNITA var stofnuð þann 13. maí 1966. Leiðtogi hennar er Jonas Savimbi, fyrrverandi meðlimur FNLA og utanríkisráðherra í útlagastjórn Angóla (GRAE). Hann klauf sig út úr FNLA eftir harðvítugar deilur á þingi þess í Kairo 1964 við Holden Roberto, en Savimbi sakaði Roberto um undirlægjuhátt og makk við bandarísku heimsvaldastefnuna.

Þróun baráttunnar

UNITA hefur alþýðustríðið á stefnuskrá sinni, og byggir á grundvelli marxismans-lenínismans. Herir UNITA hafa unnið mikla hernaðarsigra og ráða í dag stórum hluta Suður-Angóla. Samtökin hafa hafið uppbyggingu á frelsuðu svæðunum og þar ríkir í dag nýlýðræðisleg stjórnskipan, með þátttöku allrar alþýðunnar. Skæruliðar SWAPO í S-Afríku eru studdir af UNITA, og hafa þeir haft fullt frelsi til að fara um frelsuðu svæðin í Angóla og athafna sig þaðan.

Vorið 1974 var UNITA viðurkennd af Einingarsamtökum Afríkuríkja, en viðurkenning á FNLA (eða GRAE) dregin til baka. Fær UNITA í dag bæði fjárhagslega og efnalega aðstoð frá þeim.

Til samans hafa frelsishreyfingarnar þrjár í Angóla fengið miklu áorkað í baráttunni gegn nýlendukúgun Portúgala. Hernaðarsigrar þeirra hafa m.a. leitt til þess að portúgalski fasisminn hefur hrunið og í Angóla hafa komið upp fjölmörg frelsuð svæði. Í raun hafa frelsishreyfingarnar stjórnað landinu að undanteknum stærstu borgunum. En góð samvinna hefur verið milli skæruliðanna í sveitunum og alþýðunnar í borgum. Starfsemi þjóðfrelsisherjanna hefur verið studd af verkföllum og öðrum samúðaraðgerðum verkalýðsins í bæjunum.

Pólitísk þróun í Angóla mun sennilega leiða til myndunar stjórnar með þátttöku allra frelsishreyfinganna, og markmið þeirrar stjórnar verður að tryggja pólitískt, efnahagslegt, og menningarlegt sjálfstæði landsins. Með því verður stórum áfanga náð í baráttunni gegn heimsvaldastefnunni.

AZANIA

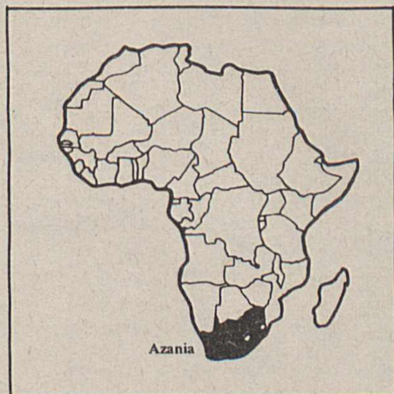
Frelsishreyfing Azaníu, PAC, var mynduð árið 1959, eftir miklar deilur innan þáverandi frelsishreyfingar ANC. ANC var undir stjórn endurskoðunarsinna, og afneitaði leið vopnuðu baráttunnar. PAC er marxískur-lenínískur fjöldaflokkur sem tekur mið af Kommúnistaflokki Kína, og það sýndi sig strax 1962 að hann hafði algerlega náð forystu og frumkvæði baráttunnar úr höndum endurskoðunarsinnanna.

Baráttan í dag

Um það bil 5,6 milljónir svartra verkamanna eru ofurseldir ógnarstjórn suður-afríkönsku kynþáttakúgaranna. Þeir eru fórnarlömb kúgunar og arðráns kynþáttamisréttis og nýlendustefnu. Stjórnvöld viðhalda launakerfi með gífurlegum launamismun til að sundra verkamönnum í baráttunni. Meðallaun svarts verkamanns eru aðeins einn tíundi af launum hvíts verkamanns. Verkalýðurinn verður að gera sér að góðu hræðilega aðstöðu á vinnustað, engar öryggisráðstafanir og yfirleitt ekkert lífsöryggi. Verðbólgan hefur gert það að verkum, að fátæktin eykst ár frá ári. Til að mótmæla þessari kúgun hefur verkalýður S-Afríku barist hatrammri verkfallsbaráttu síðustu tvö árin og fjöldi þeirra sem þátt taka í verkföllunum eykst með hverjum mánuði sem líður.

Í janúar á þessu ári lögðu 10.000 verkamenn í vefnaðariðnaðinum niður vinnu til að mótmæla hinu glæpsamlega launakerfi. Vopnuð lögregla var kölluð á vettvang, en það leiddi aftur til þess að öldur mótmælanna risu enn hærra. Verkfallið, sem stóð í tvær vikur stöðvaði með öllu framleiðslu 11 stórra vefnaðarverksmiðja.

Í júní á þessu ári gengu 20 þúsund námuverkamenn upp úr námunum við Jóhannesarborg, og kröfðust launahækkana. Þrátt fyrir grimmilega árásir lögreglunnar héldu verkamenn verkfallinu áfram. Á sama tíma og þetta námumannaverkfall stóð, fóru 400 verkamenn í lyfjaverksmiðju í borginni Durban í verkfall. Þessar verkfallsaðgerðir í Durban breiddust út til annarra borga og brátt var fjöldi verkfallsmanna kominn í 10 þúsund.

Fullir ótta við ólguna innanlands hafa stjórnvöld í S-Afríku gefið loforð um launahækkun, en eru á sama tíma að auka umsvif hersins og lögreglunnar til að mæta aukinni ólgu. Verkalýðsfélög negra, sem eru bönnuð með lögum hafa lýst yfir stuðningi við baráttu PAC, og boðað til aðgerða í næstu framtíð til stuðnings skæruliðum PAC úti í landsbyggðinni. PAC hefur lýst því yfir, að markmið baráttunnar sé að brjóta niður með vopnavaldi ríkisvald kynþáttakúgaranna og binda endi á arðrán, kúgun og ofbeldi hvíta minnihlutans.

Hvíti minnihlutinn berst vonlausri baráttu - byltingin fer yfir Azaníu eins og eldur um sinu. Í þeim byltingarskilyrðum sem fyrir hendi eru í Azaníu munu frelsisöflin sigra, hvað svo sem kúgararnir vígbúast.

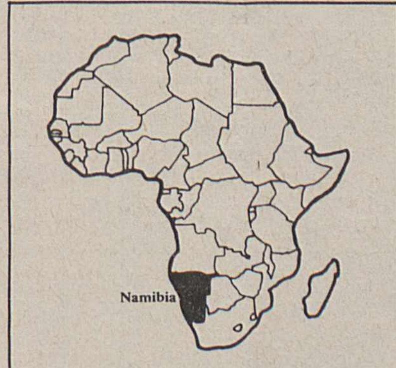
NAMIBIA

Namibía var þýsk nýlenda til loka fyrri heimsstyrjaldarinnar, en hvíta minnihlutastjórnin í S-Afríku tók þá yfir landið og hefur arðrænt það síðan. Íbúar þess eru 856 þúsund svartir menn en engir hvítir. Arðráninu er stýrt af kynþáttakúgurunum í Höfðaborg með tilstilli hers S-Afríku.

SWAPO, frelsissamtök Namibíu eru lögleg sem lýðræðissinnaður flokkur, en hefur ólöglegan vopnaðan arm, sem starfar sem þjóðfrelsisher með höfuðstöðvar í Zambíu. Leiðtogi SWAPO er David Meroro. Hann situr í fangelsi í S-Afríku og áttu réttarhöld yfir honum að byrja í september s.l. Aðrir leiðtogar SWAPO sitja flestir í fangelsi, þar á meðal Ezriel Taapopi, leiðtogi æskulýðssamtaka SWAPO.

Þróun baráttunnar

Í dag er höfuðverkefni SWAPO pólit-

ísk og hugmyndafræðileg skólun fjöldans. Þessi barátta hefur náð gífurlega langt, og sem dæmi má nefna, að í kosningum sem hvítu kynþáttakúgararnir héldu í Ovambolandi, og eini valkosturinn var að kjósa milli flokka hvítu kynþáttakúgaranna, var kosningaþátttaka aðeins 4% eftir að SWAPO hafði skorað á alþýðuna að hunsa þær. Í Ovambolandi býr helmingur allra íbúa Namibíu.

Vopnaða baráttan hófst í ágúst 1962 og þjóðfrelsisherinn hefur verið mikill höfuðverkur kynþáttakúgaranna. Suður-Afríka hefur í dag 5.000 manna sérþjálfað herlið í baráttu við skæruliðana í Namibíu, en af skiljanlegum ástæðum gefur þjóðfrelsisherinn ekki upp fjölda liðsmanna. Þó er vitað að SWAPO hefur í dag 500 nýliða í þjálfun í Zaire og Zambíu.

Her S-Afríku hefur tekið við allri löggæslu í Namibíu, því það sýndi sig að lögreglan réði ekkert við skyndiárásir þjóðfrelsishersins.

Tengsl þjóðfrelsishersins við alþýðuna til bæja og borga er góð, og m.a. leiddi SWAPO árið 1971 stórverkfall sem stóð í 3 vikur með þátttöku 2000 verkamanna. Verkfallinu var stefnt gegn kúgun á vinnustöðum.

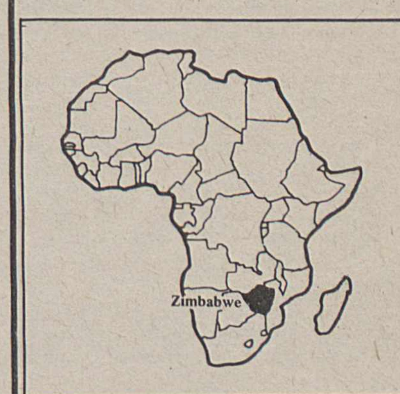
Sameinuðu þjóðirnar viðurkenndu þ. 12. desember 1973 SWAPO sem eina raunverulegan fulltrúa íbúa Namibíu. Það er m.a. fyrir baráttu SWAPO sem samþykkt var að víkja S-Afríku úr SÞ. En fulltrúar SWAPO benda á, að þrátt fyrir að þeir hafi hlotið viðurkenningu á alþjóðavettvangi sem fulltrúar alþýðunnar og einu lögmætu stjórnendur landsins, þá verður því aðeins sigrast á kúgun hvíta minnihlutans í S-Afríku að alþýðan fari leið þjóðfrelsisstríðsins. Byltingin mun sigra í Namibíu.

ZIMBABWE

250.000 hvítir menn ríkja yfir sex milljónum negra í krafti hervalds og óheyrilegrar kynþáttakúgunar.

ZANU, frelsissamtök Zimbabwe, voru stofnuð árið 1963, eftir mikla baráttu gegn mörgum samtökum negra (ANC, NDP, ZAPU, PCC), sem afneituðu vopnuðu baráttunni, en héldu því fram að frelsun landsins hlyti að fara eftir friðsamlegum leiðum. Leiðtogi ZANU var Ndabangingi Sithole, en eftir að hann var handtekinn var stofnað byltingarráð með átta meðlimum árið 1969, sem veitir leiðsögn fyrir baráttuna.

Vopnaða baráttan hófst árið 1966. Árið 1973 dró ZANU saman reynsluna af byltingarbaráttu liðinna ára, og notaði hana til að þróa áfram og bæta bardagaaðferðir sínar. Afleið-

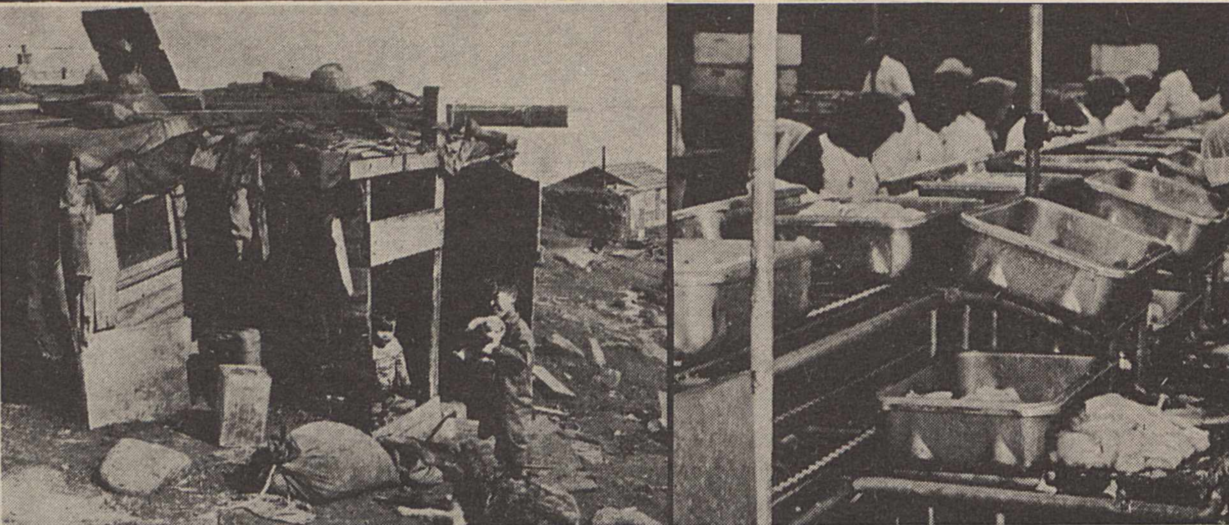

ingarnar urðu árangursríkari en nokkurn hafði órað fyrir. Vopnaða baráttan efldist gífurlega: Nýjar vígstöðvar voru opnaðar í norður-, norð-austur-, norð-vestur- og austurhluta landsins. Átta herstöðvar óvinanna og stofnanir hersins voru gjöreyðilagðar, fjöldi flugvéla skotnar niður og mikið magn flutningatækja ónýtt. Til ársins 1973 hafði þjóðfrelsisherinn drepið 550 hermenn kynþáttakúgaranna, og sært margfalt fleiri og tekið höndum.

Sem afleiðing af árangursríkri baráttu ZANU hefur stjórn Smiths í Rhódesíu orðið að auka gífurlega framlag sitt til hermála, og orðið æ háðari hernaðaraðstoð S-Afríku. Í baráttu sinni gegn negrunum hefur stjórn Rhódesíu unnið mörg grimmdarverk. Þannig eru í dag a.m.k. 65.000 negrar í fangabúðum.

-/ÓI

Grænland auðlind dönsku heimsvalda-sinnanna

Nýlega var sýndur í sjónvarpi áróðursþáttur frá EBE, og fjallaði hann að hluta um Grænland. Þar var m.a. sagt frá námuvinnslu þar. Samkvæmt skipun Dana, átti 45% arðsins að vera eftir í Grænlandi. Sennilega átti þetta að lýsa gæsku dönsku heimsvaldasinnanna. En í hvað fara þessi 45% og hvert renna hin 55%. Jú, 45% fara í fjármunamyndun fyrirtækisins í Grænlandi, en 55% fara til Danmerkur í vara eigenda fyrirtækisins. Hver er þá munurinn?

Hér á eftir verður fjallað um Grænland, nýlendu dönsku borgaranna, sögulega og í nútíma.

Saga Grænlands

Fyrir um 4000 árum kom alda þjóðflokka til Grænlands. Þeir áttu uppruna sinn í Norður-Ameríku. Þessir þjóðflokkar skapa sína eigin menningu. Síðar, um 1000 f.kr. koma aðrir flokkar fram á sjónarsviðið og ýmis menningarskeið eskimóa skiptast í rás tímans.

Um 1000 e.kr. hefst þáttu Evrópubúa í sögu Grænlands. Eiríkur rauði "finnur" Grænland (ath. hann "finnur" land, sem eskimóar höfðu byggt um aldir). Þarna rís byggð norænna manna og helst a.m.k. fram á 15. öld. Þá virðist hún leggjast af og íbúarnir annaðhvort blandast innbyggjunum eða deyja út.

Skipasamgöngur voru nokkrar til Grænlands á þessum tíma, einkum úr Noregi. En þær lögðust niður, smám saman, eftir því sem minni eftirspurn varð eftir grænlenskum vörum.

Siglingar halda þó áfram. Hollenskir, enskir, þýskir o.fl. sigla á grænlandsmið til veiða, einkum hvalveiða. Ýmsir kóngar í Evrópu gera á þessum tíma út leiðangra til Grænlands, en enginn þeirra slær eign sinni á landið. Hvalveiðarnar leggjast smátt og smátt niður og hætta á 18. öld, að hluta til vegna ofveiði.

Árið 1721 kemur Hans Egede til Grænlands. Hann var norskur prestur, og ætlaði sér að finna hina gömlu byggð norrænna manna á Grænlandi. Hann fann þá ekki, en hafði vetursetu á Grænlandi. Grænlendingum leist ekkert á þessa gesti og reyndu að koma þeim burt. Stuttu síðar stofna Danir fyrstu nýlenduna við Godthåb. Síðar eru stofnaðar fleiri nýlendur.

Fljótlega slær í brýnu með Hollendingum og Dönum. Þeir fyrrnefndu voru alls ekki á þeim buxunum, að láta Dönum eftir Grænland. Enginn spurði þó Grænlendingana. Um síðir fær danakóngur sigur yfir Hollendingum og eykur völd sín á Grænlandi með stofnun fleiri nýlendna. Grænlendingar eru kristnaðir og þar með er byrjað að brjóta niður menningu þeirra og færa þeim menningu Vesturlanda. Byrjað er að koma á fót danskri yfirstétt á Grænlandi, embættismenn og slíkt, til að kúga Grænlendinga og gæta hagsmuna Dana.

Danir hefja sama leik og í öðrum nýlendum sínum á þessum tíma, m.a. á Íslandi, að hefja verslun við Grænlendinga. Kóngurinn hefur verslunina og selur hana í hendur dönskum einkaaðilum. Síðan árið 1774 tekur Konunglega Grænlandsverslunin (KGH) við versluninni. Síðan er einokunarverslun KGH allar götur til 1950! - Af kynnum íslenskrar alþýðu við verslun Dana, má meta "þjónustu" hennar við Grænlendinga.

Eftir aldamótin 1800 hefst stríð Dana og Englendinga og lýkur því um 1814. Þá losna Norðmenn undan yfirráðum Dana, en Danir halda eftir nýlendunum Íslandi, Færeyjum og Grænlandi. Norðmenn mótmæla, vilja sjálfir eiga eyjarnar, en Danir bera sigurorð og stuttu síðar viðurkenna Norðmenn yfirráð Dana.

Um miðja 19. öld hefja Danir nýtingu auðlinda Grænlands með námuvinnslu. Verslunin selur matvæli, kaffi, sykur o.fl. eins og þessi verslun seldi yfirleitt, og kaupir í staðinn skinn. Sala skinnanna hefur þær afleiðingar m.a., að skortur á efni í kajakka og tjöld Grænlendinga fer að gera vart við sig. Verslunin rakar saman fé til handa Dönum. Frekari nýting auðlindanna af hálfu þeirra varð þó að bíða þar til könnun landsins væri orðin meiri. Þessar landkannanir á 19. öld eru forsenda nýtingar Dana á auðlindum Grænlendinga á þessari öld.

Í byrjun þessarar aldar eru Grænlendingar taldir um 12. þús. og hafði þeim fjölgað fremur hægt. Þá byrja Danir fyrir alvöru að nýta auðlindir Grænlendinga. Árangur landkönnunar 19. aldar kemur í ljós og Danir færa út yfirráð sín til annarra hluta landsins. 1925 slá þeir eign sinni á Scoresbysund og flytja þangað nauðungarflutning 82 Grænlendinga. Rækjumið finnast við Grænland og fiskveiðar Dana og Færeyinga hefjast, eftir að selveiði minnkar. 1924 hefja Danir kolanám í Grænlandi.

Um þetta leyti vilja Norðmenn seilast til landa í Grænlandi. Árið 1931 taka þeir landssvæði í Grænlandi. Þar eru að verki norskir veiðimenn og fá þeir stuðning norsku ríkisstjórnarinnar. Danir kæra til Alþjóðadómstólsins í Haag, sem dæmir allt landið þeirra eign með 12 atkvæðum gegn 2. Þannig fá Danir viðurkenningu annarra heimsvaldaríkja á einokun arðráns á Grænlendingum. Grænlendingar eru sviptir yfirráðum yfir landi sínu með atkvæðagreiðslu í Haag. Stuttu síðar hefja Danir marmaravinnslu í Grænlandi.

Í annarri heimsstyrjöldinni viðurkenna Bandaríkjamenn yfirráð Dana og hljóta herbækistöðvar fyrir snúð sinn og halda þeim enn, sem kunnugt er. Þýskir nasistar hertaka hluta Grænlands til veðurathugana, en eru um síðir hraktir á brott. - 1941 er kríólítvinnslan aukin og hún ein stendur þá undir öllum útgjöldum Grænlands!

Á árunum 1948- 53 verða þáttaskil í sögu yfirráða Dana á Grænlandi. Mikið hafði verið um það rætt í Danmörku að opna Grænland, til að "gefa Grænlendingum tækifæri á að njóta velferðar á vestrænan mælikvarða" eins og það var látið heita. Á þessum tíma er landið "opnað", einokunarverslun konungs afnumin og ný lög um Grænland sjá dagsins ljós. Konur fá þá fyrst kosningarétt með þessum lögum. Landsráð er stofnað og er það æðsta innlenda stofnunin. Ráðið kemur saman skamman tíma á ári. En allir þræðir stjórnunar liggja til Danmerkur, til Grænlandsmálaráðuneytisins, GTO (Grönlandsk tekniske Organisation) og þings (ríkisstjórnarinnar). Í reynd gengur ákvarðanatekt um Grænlandsmálefni þannig fyrir sig, að Grænlandsmálaráðuneytið í Danmörku tekur ákvörðun og landsráðið fær þessa ákvörðun til umsagnar. Einnig hefur landsráðið tillögurétt. Ef um lagasetningu er að ræða, fer málið gegnum þingið og þá geta hinir tveir þingmenn Grænlendinga lagt orð í belg í kjaftasamkundu dönsku borgaranna. Þannig eru öll völd áfram í höndum Dana, eftir sem áður. Eina breytingin er sú, að kosin grænlensk yfirvöld fá að leggja blessun sína yfir danskar ákvarðanir. Þetta er það sem Danir eru að gera, þegar þeir þykjast vera að fórna sér fyrir Grænlendinga. - Með þessu auka þeir arðránið á Grænlendingum og opna það algerlega fyrir arðránsklóm dönsku heimsvaldasinnanna.

Rányrkja Dana á Grænlandi

Eins og sést af framansögðu, hefja Danir fyrir alvöru að fara ránshöndum um auðlindir Grænlendinga á þessari öld. Þá er lokið könnun á landinu, sem er forsenda nýtingar auðlinda. Námur eru opnaðar, verksmiðjur stofnaðar, veiðar auknar og verslun er rekin. Allt þetta rakar saman milljónagróða til handa dönsku heimsvaldasinnunum. Velta verslunar KGH var 1969 233 milljónir danskar krónur. Á sama ári var framleiðsla skinnaverksmiðja 69 milljónir. Danir hafa byggt hafnir, flugvelli, vegi og orkustöðvar til að standa undir auknu arðráni. Árleg kolaframleiðsla er 30-35 þús. tonn. - Á einum stað borgaði kolaframleiðslan sig ekki. Þá var hún lögð niður og verkafólkið flutt til annarra staða, þar sem pláss var fyrir það... Þannig svífast danskir einokunarkapitalistar einskis við að ná hámarksgróða úr nýlendu sinni. Þeir flytja m.a. inn danskt vinnuafl, iðnaðar- og verkafólk. Og fyrir sömu vinnu hljóta Grænlendingar lægri laun!

Danir hafa á prjónunum áform um stórauknar fjárfestingar á Grænlandi, samfara "móderniseringunni" á nýlendustefnunni. Nýlega hafa t.d. borist fréttir um olíufund við Grænland. Danir hafa þegar byrjað að taka við umsóknum auðfyrirtækja um vinnslu olíunnar. Atriði eins og mengun vefjast ekki fyrir dönsku kapitalistunum. Og Grænlendingar sjálfir: Þeir eru ekki spurðir hvað þeir vilji gera við þeirra eigin auðlindir.

Launamismunur

Samkvæmt lögunum frá 1953 á Grænland að vera hluti Danaveldis, jafnrétthár öðrum. Samt fá Grænlendingar lægri laun fyrir sömu vinnu en danir, hvort sem er í Danmörku eða á Grænlandi. Verslunar- og þjónustustörf Grænlendinga á Grænlandi eru greidd skv. dönskum taxta, mínus 25%. Áætlun Dana um að "mennta" grænlenska vinnuaflið, hefur komið svo út: frá 1930-58 fjórfaldaðist tala Grænlendinga í flóknari störfum, en á sama tíma sexfaldaðist tala grænlenskra launþega og fimmtánfaldaðist eins sér tala ófaglærðra Grænlendinga!

"Aðsent" danskt vinnuafl er u.þ.b. 1/6 til 1/8 af vinnuafli í Grænlandi. Samt voru tekjur allra Dana á Grænlandi árið 1960 41,1 milljón d. kr., en heildartekjur Grænlendinga 57 milljónir. Þótt Danir séu aðeins brot vinnuaflsins, fá þeir nærri jafnháar heildartekjur og Grænlendingar!

Nýlega var lögtekið, að Grænlendingar, menntaðir í Danmörku, fái lægri laun en Danir, þegar komið er heim til Grænlands. Merkilegast við þessi lög er þó, að hugmyndin um þau er komin frá landsráði Grænlendinga. Þeir réttlættu lagasetninguna með því, að annars "heimtuðu" aðrir Grænlendingar laun til jafns við Dani.
- Thieu er strengjabrúða amerískra heimsvaldasinna í Saigon; Danir hafa komið sér upp heilu brúðuleikhúsi á Grænlandi til að gæta hagsmuna sinna. Þetta er "móderniseringin" á nýlendustefnunni.

Félagsleg vandamál

Danir hreykjast af því, að þeir byggi skóla, sjái um heilsugæslu og annað á Grænlandi.

Framlag dönsku ríkisstjórnarinnar til þessara mála voru sem hér segir:

Skólakerfi:	
Danmörk:	165 d.kr. á íbúa
Grænland:	200 d.kr. á íbúa.
Heilsugæsla:	
Danmörk:	140 d.kr. á íbúa
Grænland:	560 d.kr. á íbúa.
Félagsstofnanir aðrar:	
Danmörk:	485 d.kr. á íbúa
Grænland:	95 d.kr. á íbúa.

(Grönland i udvikling, bls. 88 - miðað við fjárhagsárið 1959-60).

Framlag til menntamála er því sem næst jafnt í Danmörku og á Grænlandi, þó er þörfin margfalt meiri á Grænlandi. Þar búa menn við mun ófullkomnara skólakerfi. Framlag til heilsugæslu er mun meira á Grænlandi, enda ekki vanþörf; faraldrar af flensu, kíghósta, mislingum og fleiru hafa orðið tugum Grænlendinga að bana, síðustu 20 árin.

Framlagið til annarra félagsmálefna sýnir, að Danir hafa aðeins áhuga á því að mennta Grænlendinga og sjá um að þeir farist ekki úr sjúkdómum; fleira þarf ekki til að mögulegt sér að arðræna þá.

Áfengisvandamálið er mikið. Grænlendingar fá áfengi útborgað sem laun, eftir ákveðnum reglum. Þannig ýta Danir undir neyslu áfengis á Grænlandi. Morð hafa verið tíu sinnum fleiri en t.d. á Íslandi. Félagsleg vandamál hrannast upp, sem afleiðing af kúgun Dana. Öll menning Grænlendinga er leyst upp og fjölskyldubönd brotin. Tæknin við selveiðar á kajökum týnist niður, lýtur fyrir verksmiðjum Dana og er aðallega sett á svið fyrir ferðamenn nú. Fátæktin eykst í dreifbýlinu og fólk flosnar upp.

Þetta þúsunda ára gamla veiðimannasamfélag er skyndilega leyst upp og ýtt inn í 20. öldina - með aðferðum nýlendustefnunnar. Afleiðingar þess verða mjög alvarlegar. Fólk verður rótlaust og félagsleg vandamál verða gífurleg. Nauðungarflutningar fólks úr dreifbýlinu til að fylla verksmiðjur kapitalistanna í bæjunum, skapa óleyst vandamál. Fólk mótmælir, en það er haft að engu, því er lofað gulli og grænum skógum í bæjunum og síðan er það slitið burt úr eiginlegum umhverfi og menningu.

Í þessum skrifum er alls ekki gerð tæmandi grein fyrir ástandinu á Grænlandi, hvorki fyrir kúgun Dana né afstöðu Grænlendinga og baráttu þeirra gegn dönskum yfirráðum.

En í ljósi þessara upplýsinga hljóta allir heiðarlegir and-heimsvaldasinnar að fordæma kúgunaraðgerðir Dana á Grænlandi og styðja heilshugar sjálfstæðisbaráttu Grænlendinga.

-/eb

Indland: Efnahagsöngþveiti

Það sem helst setur svip sinn á Indland á 27. ári sjálfstæðis þess er dýpkandi kreppa, sem þýðir enn meiri neyð fyrir hinn mikla fjölda verkamanna og eignaleysingja. Verðbólgan á Indlandi er gríðarleg, eða allt að 3% á mánuði að meðaltali. Verð á einstökum vörum hefur þó risið enn meira, þannig hefur hveiti hækkað í verði um 65% á árinu. Ástandið einkennist af litlum hagvexti og vaxandi fátækt. Indverska blaðið Times of India segir, að þrátt fyrir að matvælaframleiðsla Indlands hafi tvöfaldast síðan landið fékk sjálfstæði, fái alþýðan ekki meira í sinn hlut nú en þá. Sjúkdómar eru enn jafn útbreiddir, og fjöldi manna deyr árlega af völdum malaríu og kóleru. Allar tilraunir alþýðunnar til að skipuleggja sig til baráttu gegn misréttinu eru miskunnarlaust barðar niður, og fangelsi Indlands eru full af pólitískum föngum.
(ATA)

Chile: Vestrænt auglýsingafyrirtæki ráðið til að "lappa upp á" andlit Chile

Herforingjastjórnin í Chile hefur ráðið auglýsingafyrirtækið J. Walter Thompson í New York til að reyna að réttlæta blóði drifinn feril herforingjabyltingarinnar. Sökum hinnar miklu andstöðu, sem herforingjastjórnin hefur mætt á alþjóðavettvangi finnst böðlunum nauðsynlegt að reyna að greiða fyrir því að hún fái lán og fjárfestingar með því að lappa upp á álit almennings á landinu, og snúa því þannig sér í hag. Sá maður, sem þetta verkefni hefur frá auglýsingaskrifstofunni, er Kelvin Corrigan, en faðir hans var læknir við koparnámur Anaconda-auðhringsins í Chile. Fyrrverandi starfsmenn þess fyrirtækis eru víða í vinnu fyrir herforingjastjórnina, og m.a. er blaðafulltrúi sendiráðs Chile í Bandaríkjunum fyrrverandi varaforseti auðhringsins.
(Guardian)

Fundir til stuðnings FRELIMO haldnir í S-Afríku

Þúsundir manna, bæði svartir og hvítir menn, héldu fjöldafundi í öllum stærstu borgum S-Afríku þann 25. september til að fagna sigrum Frelimo í Mósambík. Í borginni Durban réðis lögreglan gegn þátttakendum með lögregluhundum og táragasi, og særði yfir 100, og nokkur hundruð manns voru handteknir. Slagorð til stuðnings Frelimo og gegn kynþáttakúgun hvíta minnihlutans í S-Afríku voru máluð á veggi í borgum um alla S-Afríku. Sigrar Frelimo hafa orðið til þess að æ fleiri taka þátt í frelsisbaráttu negra í S-Afríku, og fundirnir til stuðnings Frelimo eru taldir vera upphafið að nýrri sókn þjóðfrelsisaflanna í S-Afríku.
(Africa News)

Kynþáttakúgararnir í Afríku vígbúast gegn alþýðunni

Frelsishreyfingarnar í Afríku hafa valdið því að það hriktir í öllum innviðum Suður-Afríku og Rhódesíu. Báðum þessum löndum er stjórnað af hvítum minnihlutastjórnum, sem byggja á kynþáttakúgun til að viðhalda alræði sínu. Þessar stjórnir eru í dag að gera róttækar ráðstafanir til að tryggja yfirráð hvíta minnihlutans, því sjálfstæði Mósambík og Angóla mun hafa ófyrirsjáanlegar afleiðingar fyrir frelsisbaráttu sveringja í S-Afríku og Rhódesíu. Í ágúst s.l. tilkynnti stjórnin í Höfðaborg að útgjöld til hermála yrðu 60% hærri á næsta ári en á þessu. Á sama tíma var gefin út tilskipun um, að allir S-Afríkanskir lögreglumenn yrðu að eyða nokkrum hluta starfsársins í herleiðöngrum með öryggissveitum Rhódesíu gegn ZANU, þjóðfrelsisher alþýðunnar í Rhódesíu.

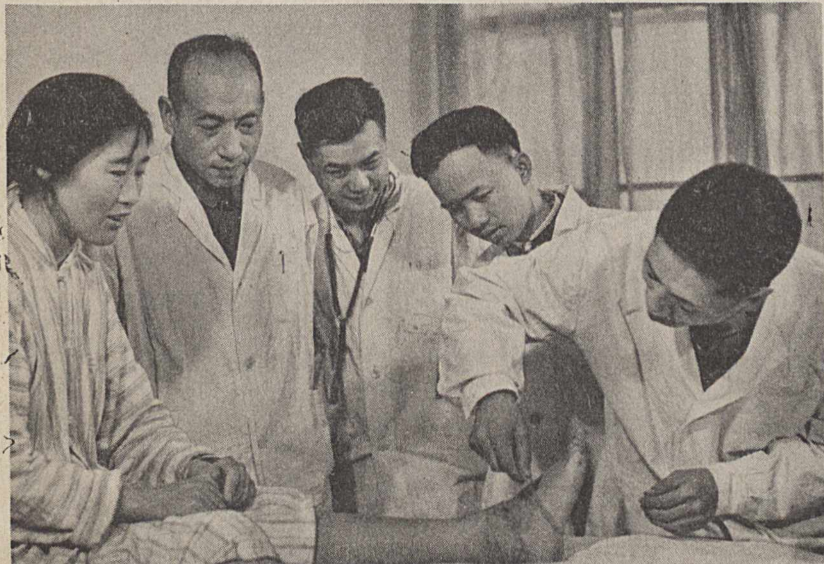
Á sama tíma og stóraukið er framlag til hermála í S-Afríku, hafa verið gefin út bráðabirgðalög, sem stefnt er gegn öllum áróðri um að menn eigi að neita að gegna herþjónustu. Þessi lög voru gefin út aðeins viku eftir að safnaðasamband S-Afríku skoraði á alla meðlimi sína að neita að gegna herþjónustu á grundvelli trúarsannfæringar. En ríkisstjórnirnar eru ekki einar um að breyta um bardagaaðferð í samræmi við aukna frelsisbaráttu alþýðunnar. Tveir stærstu auðhringar S-Afríku gáfu frá sér yfirlýsingu þann 28/8 um að þeir væru fúsir til að ganga að samningaborðinu með fulltrúum afríkanskra verkalýðsfélaga. Verkalýðsfélög eru þó bönnuð með lögum í S-Afríku, og verkamenn þar hafa hvorki verkfallsrétt né samningsrétt. Þetta sýnir, að þrátt fyrir lög og ofsóknir hvíta minnihlutans gegn öllum samtökum svertingja, hafa þeir skipulagt sig.
(Africa News)

Liu Heng
Vísindin þjóna alþýðu

Læknisvísindunum er óhjákvæmilega sniðinn þröngur stakkur í auðvaldsþjóðfélaginu. Læknismenntunin fellur nær eingöngu þeim í skaut, sem koma frá efnameiri fjölskyldum og notið hafa lengri skólamenntunar. Verkefni kapitalísku læknavísindanna er ekki fyrst og fremst að þjóna hinum sjúku, í kapitalismanum gildir aðeins reglan: óhófleg laun fyrir að sinna sjúklingum, ef sjúkrahúsrými fæst. Við aðgerðirnar verða læknar að taka tillit til sparnaðar við notkun dýrra tækja, verða að reyna að komast sem ódýrast frá hverri aðgerð. Venjulega er látið nægja að binda um sár sjúklinga sem misst hafa útlimi og hann síðan endurhæfður með aðstoð gervilima.

Í sósíalismanum gildir allt önnur regla. Þar þjóna læknavísindin alþýðunni og ekkert er til þess sparað að hlynna sjúklingunum, næg sjúkrahúsrúm eru fyrir hendi, tækjabúnaður mjög mikill og starfslið fjölmennt og ósérhlífið, því frumregla þess er ekki "hvað fæ ég að launum" heldur "hvernig get ég best þjónað alþýðunni." Þar er læknismenntun ekki bundin við börn ríkra foreldra, heldur stendur öllum opin og að auki hefur geysilega miklu verið áorkað í almennri menntun alþýðunnar í lækningum vægari sjúkdóma og meðferð minniháttar sára. Hinir svokölluðu "berfættu læknar", eru venjulegt alþýðufólk, sem fengið hefur þekkingu um undirstöðuatriði læknisvísindanna frá menntuðum læknum, sem ferðast um Kína og kenna alþýðunni fræði sín og starf. Þeir sjá í mörgum tilfellum um fyrstu aðstoð við sjúklinga og hafa unnið mörg stórvirki í starfinu fyrir bættri læknisþjónustu við alþýðuna.

Eftirfarandi grein, sem þýdd er úr fréttabréfi sendiráðs kínverska Alþýðulýðveldisins á Íslandi "News from China" 8. nóvember 1974, sýnir eitt fjölmargra dæma um fórnfúst og ósérhlífið starf kínversku læknanna fyrir alþýðuna. Í læknisfræðum ber sósíalisminn af kapitalismanum, eins og á öðrum sviðum þjóðlífsins.

Kínverskir læknar athuga fót ungrar stúlku - fóturinn var græddur á eftir slys.

Móðir og barn föðmuðust við endurfundina, eftir að barnið hafði verið 6 mánuði að heiman. Bændurnir söfnuðust saman á aðalgötu Tafukangþorpsins, í héraðinu Shantung í Austur-Kína og fylgdust með því sem gerðist. Gleðitárin runnu niður kinnar móðurinnar, þegar hin 4 ára gamla Chun Ling lyfti báðum handleggjunum til að fagna henni.

Þetta var á septemberdegi árið 1973. Bændurnir höfðu safnast saman til að veita Chun Ling hetjumóttöku, en hún hafði farið að heiman með báða handleggi afhöggna í 89. sjúkrahús Tsinan-sveitanna í Þjóðfrelsishernum. Nú var hún útskrifuð sem heilbrigð. Stúlkan var samstundis leidd til móður sinnar, þegar hún sté út úr bílnum.

6 mánuðum áður hafði Tsao Yen-hsien, faðir Chung Ling, sem var tæknifræðingur Framleiðslusveitarinnar, verið að gera við mölunarvél Framleiðslusveitarinnar. Barnið, sem var að leik skammt frá vélinni, gætti ekki að sér og steig á drifskaft vélarinnar og dróst inn í hana. Neðri hluti beggja handleggjanna slitnaði af, miðja vegu milli olnboga og axlar. Æðar og taugar hengu 12 sentimetra niður af sörguðum stúfunum.

"Berfættu læknar" framleiðslusveitarinnar létu fyrstu hjálp í té, eins fljótt og auðið var og fengu aðstoð frá Heilsuverndarstöðin

læknunum við Heilsuverndarstöðina í Chinchih Alþýðukommúnunni. Hinna afrifnu handleggja var vandlega gætt og sjúkrabíll frá Ancu Héraðssjúkrahúsinu flutti sjúklinginn í miklum flýti til 89. Sjúkrahússins, sem er í 50 km fjarlægð. Þangað kom sjúklingurinn 4 tímum eftir slysið.

Wang Ceng-chi, forstöðumaður skurðlæknisdeildarinnar, sagði: "Við erum reiðubúin að græða annan handlegginn aftur á, ef tækjabúnaður okkar og starfslið megnar. En," bætti hann við, "ég og samstarfsmenn mínir munum gera allt sem hægt er til að barnið geti útskrifast af sjúkrahúsinu með báða handleggi heila." Til þess að draga úr álaginu á litlu stúlkuna ákváðu læknarnir að græðingar-aðgerðirnar yrðu gerða samtímis á báðum handleggjum og að tenging tauganna yrði framkvæmd síðar.

Allir aðskotahlutir og dauður vefur var fjarlægður úr sárunum og beinendunum var skeytt saman. Þetta var engan veginn auðvelt, því að snúningur drifskaftsins hafði orsakað að margar æðar höfðu dregist djúpt inn í armholurnar.

Yan Wei-hsueh skurðlæknir og aðstoðarmenn hans gerðu að vinstri handlegg barnsins, og sýndu mikla þekkingu og þolinmæði við greiningu hinna örsmáu blóðæðaenda í sárunum, aðgreindu þær og tengdu síðan.

Hinumegin skurðborðsins framkvæmdi Wang Cheng-chi aðgerð á hægri handleggnum. Hann hafði unnið hvíldarlaust í 8 klukkutíma, áður en honum hafði tekist að tengja fjórðu blóðæðina, en þrátt fyrir þreytuna hélt hann verki sínu áfram. Þegar klemmurnar höfðu verið fjarlægðar af slagæðunum, sem saumaðar voru að endilöngu, endurheimtu fölir handleggir barnsins smám saman eðlilegan lit. Tíu stundum seinna urðu bólgur í vinstra handlegg í þriðja sinn, vegna truflana á bláæðarennsli. Tvær fyrri bólgur sem orðið höfðu, höfðu hjaðnað.

Fjórar leiðir voru reyndar til að stemma stigu við bólgunni. Engin þeirra bar árangur. Á neyðarráðstefnu sem læknarnir héldu, drógu þeir þá ályktun að bólgan ætti rætur sínar að rekja til staðbundinnar storknunar í einni æðanna. Ráðstafanir voru þegar gerðar til að komast fyrir hana. Þegar loksins var komist fyrir orsakir bólgunnar hafði aðgerðin staðið í 30 klukkutíma.

Ágræddu handleggirnir hennar Chun Ling tóku fljótt framförum, en það var engin tilfinning í þeim og þeir hlýddu engum fyrirmælum heilans. Starfslið 89. sjúkrahússins gerði nokkrar áætlanir um hvernig taugarnar skyldu aftur færðar í samt lag. Eftir víðtækar ráðleggingar starfsliðsins, var ákveðið að útbúa fjórar skurðáætlanir. Félagar úr starfsliðinu tóku þessar áætlanir með sér til Peking og Shanghai til að ráðfæra sig við nafntogaða skurðlækna á sex sjúkrahúsum.

Reynslu í taugagræðingu var einnig aflað með tilraunaskurðaðgerðum á átta dýrum.

Tenging hinna sködduðu tauga á vinstri handlegg var framkvæmd fjórum mánuðum eftir að Chun Ling kom á spítalann. Sex stundir liðu, áður en Wang Cheng-chi og Yang Wei-hsueh höfðu aðgreint hina sex taugaenda, sem mynduðu þrjár aðaltaugar handleggsins. Þeir reyndust vera of stuttir til að tenging gæti átt sér stað. Wang og Yang tóku þá til þess bragðs að höggva þrjá sentimetra af handleggsbeininu og gátu þannig tengt ulnar- og radialtaugina. Median-taugin var enn of stutt til að hægt væri að tengja hana. Þetta var tvísýnt augnablik. Skurðlæknarnir voru fljótir að taka ákvörðun, þeir ákváðu að bora holu gegnum vöðvann og tengdu median-taugina gegnum hann. Aðgerðin hafði staðið yfir í 12 stundir. Tveimur vikum seinna, heppnaðist tenging tauganna í hægri handlegg barnsins framar vonum. Læknar og hjúkrunarkonur hjálpuðu Chun Ling síðan að endurheimta starfsmátt handanna með sjúkraþjálfun og ýmis konar æfingum. Hún útskrifaðist frá sjúkrahúsinum á síðasta ári.

Nú getur Chun Ling lyft báðum handleggjum upp fyrir höfuð sér og þeir hafa endurheimt tilfinninguna fyrir hita og kulda og geta skilið milli harðra hluta og mjúkra. Með hægri hendi getur hún tekið upp baun og tennisbolta með hinni.

Á meðan á 6 mánaða langri sjúkrahúsvist Chun Ling stóð, hjúkruðu hjúkrunarkonurnar henni með ótrúlegri umhyggju. Þær héldu 120.000 orða skýrslu í smáatriðum um framfarir hennar. Þær gerðu sitt besta til að vernda barnið gegn legusárum og nudduðu bak þess og rasskinnar.

Matreiðslumennirnir og fæðusérfræðingarnir á sjúkrahúsinu heimsóttu litla sjúklinginn oft; og lögðu sig fram um að tryggja henni besta mögulega fæði. Snemma vors langaði Chun Ling mjög í tómata. Birgðaverðir sjúkrahússins ferðuðust 15 km til að fá af fyrstu uppskerunni.

Faðir Chun Ling vék ekki frá sjúkrarúmi litlu stúlkunnar þá sex mánuði sem aðgerðin stóð. Framleiðslusveit hans greiddi honum samkvæmt þeim vinnustigum, sem hann hefði öðlast ef hann hefði verið í fullri vinnu sem tæknifræðingur. Chun Ling fékk ókeypis meðhöndlun, lyf, fæði og vist.

Móðir hennar, Chao Lan-ying, bar saman reynslu sína og dóttur sinnar í fréttaviðtali. Hún dró fram eigin æskureynslu: "Það gerðist fyrir frelsunina. Ég var barn, á aldur við Chun Ling, þegar ég faðmaði móður mína á sama hátt og Chun Ling faðmar mig núna, en aðstæðurnar voru allt aðrar. Eftir að faðir minn hafði dáið, gat fjölskylda mín ekki séð mér fyrir mat og klæðum, og einhver hafði ráðlagt móður minni að selja mig, í hóruhús."

Þýtt úr ensku/kg

Hverjum þjónar vinnulöggjöfin?

FRAMHALD AF BLS. 3

bæri að skammta og launa hverjum og einum." Þannig skulu verkamennirnir berjast innbyrðis fyrst - og svo þegar sundurþykkjan er í hámarki skal semja við auðvaldið um "kökuna" sem á að skipta eftir slaginn.

En þingmennirnir eru ekki að gera tillögur sínar af góðmennsku gagnvart verkalýðnum - þeir segja um verkalýðsfélögin að "þau voru viðurkennd af illri nauðsyn sem löglegur varnaraðili stétta sinna aðeins." Nú telja þeir að það sé kominn tími til að lögfesta "beina þátttöku í stjórn og þróun kjaramála" - það sem þeir meina er það að hér verði komið á lögboðnu kerfi um heildarsamninga sem öll verkalýðsfélög verði að lúta. Borgarastéttin, sem áður barðist svo hatrammlega gegn samtökum verkalýðsins, hyggst nú koma á algjörri lögboðinni miðstýringu verkalýðshreyfingarinnar þar sem örfáir af mútuþegunum úr verkalýðsforystunni hafa úrslitavald um alla samninga verkafólksins. Fyrirmyndin að þessu kerfi er sótt til Svíþjóðar, enda hafa bæði topparnir úr ASÍ og VSÍ verið þar í landi til að kynna sér kerfið.

Núverandi ríkisstjórn hefur lýst því í málefnasamningi sínum "að haft sé náið samráð við aðila vinnumarkaðarins og komið fastri skipan á samráð ríkisstjórnarinnar við þá." Ennfremur miðar stjórnarsáttmálinn að því að auka áhrif ríkisvaldsins á gerða samninga um kjörin, "þar kemur til skoðunar m.a. fyrirkomulag um greiðslu vísitölu og vinnuaðferða við gerð kjarasamninga" (stefnuyfirlýsing ríkisstj. 29.8. 1974). Allt þetta miðar að sama hlutnum: múlbinding verkalýðshreyfingarinnar, lög og reglur sem gera svikulum og mútuþægum verkalýðsforingjum kleift að reyna að ógna baráttufúsum verkamönnum með "fullkomnari" lagabálki.

En Framsóknarflokkurinn setur fram sínar tillögur víðar en á þingi og í ríkisstjórninni. Nýlega lagði SÍS fram þá tillögu við ASÍ að þessir aðilar hefðu "samstarf varðandi kjaramál í líkingu við það sem tíðkast á hinum Norðurlöndunum, t.d. í Noregi, en þar er samkomulag um, að ekki komi til verkfalla milli samvinnufélaganna og verkalýðsfélaganna" (Samvinnan 5. tbl. '74, bls. 11). Engin verkföll hjá þeim þúsundum verkamanna og -kvenna sem vinna hjá SÍS-auðhringnum, - dálagleg tillaga það.

Það hefur ekki frést enn af viðbrögðum ASÍ-forystunnar við þessu kostaboði SÍS-auðvaldsins, en viðbrögð þeirra við þeim aðgerðum ríkisvaldsins, sem að undanförnu hefur afnumið frjálsan samningsrétt, hafa einkennst af aðgerðarleysi og máttlausum andmælum. Þannig bendir allt til þess að ASÍ-forystunni sé það síður en svo andstætt að makka við SÍS um afnám þessara grundvallarréttinda verkafólksins sem SÍS arðrænir.

Verkfallsvopnið

Eins og séð verður af öllum þessum áætlunum hafa þær allar sama markmið - að takmarka notkun verkfallsvopnsins og draga úr afli þess. En þegar litið er yfir sögu verkalýðsbaráttunnar er augljóst að einmitt beiting verkfallsvopnsins hefur fært verkalýðnum allar megin kjara- og réttindabætur sem hann hefur notið. Sjálf stofnun verkalýðsfélaganna og viðurkenning þeirra, mætti mikilli andspyrnu af borgarastéttinni. Sú andstaða var brotin á bak aftur með verkfallsvopninu. Það þarf því ekki að undra neinn að ríkisvaldi borgarastéttarinnar sé beitt til þess að vinna gegn þessu vopni verkalýðsins. Sem dæmi um það hvernig ríkisvaldið starfar að því að "auðvelda lausn vinnudeilna" er afstaða þess til ASÍ. 1944, þegar enn var um að ræða herskáa kjarabaráttu af hálfu sambandsins, þá beitti borgarastéttin Félagsdómi fyrir sig til þess að banna ASÍ að boða verkföll og lýsti því yfir að rétturinn til að boða verkföll væri hjá hinum einstöku verkalýðsfélögum. En nú, þegar hver og einn einasti af foringjum ASÍ hefur yfirgefið hagsmuni verkalýðsins, ekki aðeins pólitískt heldur einnig efnahagslega, og tekið upp "ábyrga" stefnu gagnvart framleiðslukerfi auðvaldsins - þá kemur fram á Alþingi tillaga (frá Vilhj. Hjálmarssyni og Halldóri Kristjánssyni) um að ASÍ skuli vera eini löglegi umbjóðandi verkalýðsins í kjaramálum.

Berjumst gegn afskiptum ríkisvaldsins

Á sama hátt og KFÍ lýsti yfir andstöðu við afskipti ríkisvaldsins af kjarabaráttu verkalýðsins, er það afstaða allra sannra verkalýðssinna að berjast gegn vinnulöggjöfinni. En til þess að sú barátta geti borið ávöxt verður að heyja þrotlausa baráttu gegn þeim mútuþegum og skriffinnum sem eru fimmta herdeild borgarastéttarinnar innan raða verkalýðsins. Gera verður upp við allar kenningar Alþýðubandalagsins og annarra "þingræðissósíalista" af sama sauðarhúsi um "stéttleysi" ríkisvaldsins. Þessi barátta er mjög brýn nú - því fyrir dyrum stendur sókn borgarastéttarinnar í þessu máli. -/hh

LEIÐRÉTTING:
Mistök urðu við uppsettningu þess hluta leiðarans (bls. 2), er ber yfirskriftina "LÝÐRÆÐI FYRIR HVERN?". Hluti. annars dálks - þ.e. frá fyrri greinaskilum, að seinni - skal koma aftast í greininni.

Lesendur eru beðnir velvirðingar á þessum mistökum.

Afhjúpun á verkalýðsaðlinum

FRAMHALD AF BLS. 3

máli ef hann gæti, orðróm þennan hef ég heyrt frá því snemma á árinu 1970, bæði orðið þess var að menn væru að breiða út að þetta væri aðeins geðbilun hjá mér..."

Þannig reynir forréttindaklíkan að berja niður mótmæli verkamanns, sem finnur sig órétti beittan, með sömu ráðunum og fasistarnir í Kreml iðka svo mjög.

Það þarf engan að undra. Því hvað er verkalýðsforystan annað en uppkeypt mútuþý, sem leigt er til að halda vinnufriðinn og bæla niður allar óánægjuraddir meðal verkalýðsins? Reynslan sýnir þetta, svo ekki verður um villst. Hverjum verkalýðsforingjanum á fætur öðrum hefur verið tyllt í þingmannasæti, bankastjórastól, nefndarstöðu o.s.frv. Þannig hefur borgarastéttinni tekist að innlima efsta lag verkalýðsstéttarinnar inn í ríkiskerfið. Verkalýðsforystan starfar ekki lengur í þágu íslenskrar öreigastéttar,

"...því að í meira en aldarfjórðung hefur sá hópur sem nú er farið að kalla verkalýðsaðal hundsað sína umbjóðendur og gert þá óvirka í sínum eigin félögum og tekið sjálfum sér einræðisvald og samið á bak við tjöldin við atvinnurekendur sem notið hafa að auki aðstoðar ríkisvaldsins til að svíkja gerða samninga um laun og kjör."

En meginglæpur verkalýðsaðalsins gagnvart stéttinni er samt ekki að finna í verkfallsbrotum og sviksamlegum kjarasamningum, heldur í pólitískri moldvörpustarfsemi þeirra og tvöfeldni. Í orði er stefna þeirra sósíalismi, þjóðfrelsi og verkalýðsvöld, en í verki opna þeir dyrnar fyrir takmarkalausri stéttasamvinnu og undanslætti fyrir atvinnurekendur. Þeir vilja viðhalda og stuðla að þýlyndi og undirgefni meðal alþýðufólks fyrir þeim sem með völdin fara. Sú stefna sem þeir framfylgja er þannig í raun and-verkalýðssinnuð. Nútímakviksetning bendir að nokkru leyti á þetta og þar felst gagnrýnisbroddur bókarinnar sem gerir hana eftirtektarverða. Undir lokin er fróðlegt að skoða afstöðu JÞ til hálfguðs íslenskra falssósíalista, Einars Olgeirssonar:

"Og þegar ég er sveltur af þínum veislugestum, þá ætlar þú að rétta mér skítugt stolið snuð og við það á ég að þagna og dá þitt veglyndi og velgerðir. Þetta er hin rétta mynd þín, glæsilegi falsvinur alþýðunnar, sem hefur safnað um þig hirð af hugsjónalausum matarpólitíkusum sem alltaf eru reiðubúnir að svíkja með beinið í kjaftinum... þú hefur gengið glæsilega á bak orða þinna og svikið þá sem héldu að þú værir sannur maður og treystu þér, þú hefur þóttst vera að tala fyrir munn alþýðunnar en forðaðist að þekkja hana... En það skaltu fá að vita að hvað hátt og þétt sem áróðursvélin glymur, óspart mötuð blóðpeningum brjálaðra auðsafnara sem einskis svífast, tekst aldrei að glepja fólkið frá að hugsa, og allar þær smáskammtalækningar sem þið eruð að reyna til að bjarga þessu sjúka og spillta samfélagskerfi, eru aðeins gálgafrestur."

Útgáfa Nútímakviksetningar er jákvæð og ber að fagna henni. Öllum gagnrýnisröddum og andstöðu meðal verkafólks verður að veita athygli, því þær bera vitni vaxandi stéttarmeðvitundar og baráttuvilja verkalýðsins. En slíkri mótspyrnu verður að beina í réttan farveg. Sjálfsprottnar hreyfingar leiða aldrei til neins varanlegs árangurs af þeim er ekki veitt framsýn forysta, sem hefur pólitísk markmið öreigastéttarinnar á valdi sínu. Að gagnrýna er ekki nóg, það verður líka að benda á leiðina sem fara verður til úrbóta. Það er hlutverk KSML að tengja saman hinar einstaklingsbundnu mótmælaraddir og leiða þær fram í eina samvirka heild. Einn má sín einskis gagnvart hinni voldugu verkalýðsforystu, en í sameiningu geta verkamenn velt hvaða hlassi sem er, úr vegi sínum.

-/MVS

Rauður vettvangur

Frá lesendum

Valdníðsla

Því er ekki fyrir að fara, að verkalýðurinn sé eina kúgaða stéttin hér á landi. Aðrir þjóðfélagshópar eiga við kreppt kjör að búa og verða einnig að líða órétt. Mín saga er dæmi um það. Ég er barnakennari úti á landi, og er aðkomumaður. Það óréttlæti, sem ég hef verið beittur frá því ég kom á þennan stað, hefur opnað augu mín fyrir því að handhafar valdsins svífast einskis, þegar um lítilmagnan er að ræða. Ég ákvað í haust að sækja um kennarastöðu á þessum tiltekna stað. Ég taldi víst, að mér yrðu veitt sömu kjör og tíðkast hefur meðal aðkominna kennara annars staðar á landsbyggðinni. Þessvegna æskti ég aðeins, að mér yrði séð fyrir húsnæði og fæði, en láðist að taka fram hver hlutur þeirra yrði ef um kostnaðarmikið uppihald yrði að ræða. Strax annan daginn hér var mér réttur reikningur, sem hljóðaði upp á 18 þús kr. af 44 þús. mánaðarlaunum mínum (að undanskilinni láglaunauppbóta Geirs hins fríða). Ég hef gengið á milli Pílatusar og Heródesar, en aðeins hlotið sömu útreið og Kristur forðum. Augljóst er, að okkar ástkæra lýðræðisríki býður uppá valdníðslu hrokafullra embættismanna og yfirstéttarvalds. Þess má geta, að höfuðpaurinn er einn af forkólfum Framsóknarflokksins. Reynsla mín af framangreindu hefur sýnt mér, að kennarar eru kúgaður hópur og á fulla samleið með stéttarbaráttu verkamanna. Ég vil benda kennurum, hvar sem er á landinu, að það, að búast má við stórauknum kjaraskerðingum á næstunni. Þannig hef ég frétt, að fella eigi niður allar staðaruppbætur, sem þýðir að þrengt yrði mjög að kjörum kennara. Reynsla mín og dómgreind hafa kennt mér, að einasta leiðin til að brjóta helsi þetta er að taka upp öfluga pólitíska baráttu við hlið verkalýðsins og kollvarpa auðvaldsskipulaginu. Með það fyrir augum hyggst ég taka þátt í námshring K.S.M.L. og vona jafnframt að sem flestir fylgi því fordæmi.

Með baráttukveðju til Stéttabaráttunnar

K.V.M.

Skiptir hann oftar um skoðun en sokka ?

Nýlega rakst ég á eftirfarandi ummæli eftir Jónatan Þórmundsson, prófessor:

"Ég var nú lengi þeirrar skoðunar, að herliðið ætti að vera hér, en við tilkomu hinna nýju vopna, eldflauga og vetnissprengja hafa viðhorfin breyst. Ég tel því enga vernd í hernum eins og nú er komið." (Dagfari, málgagn Hernámsandstæðinga, bls. 24, 1. des. ´61)

Þessi sami Jónatan er einn af forgöngumönnum "Varins lands" og aðili að málsókninni gegn m.a. blaðamönnum Þjóðviljans. Mér finnst þetta kostuleg heljarstökk - því að "varið land" áróðurinn gengur einmitt út á það, að herinn eigi að vera hér til að "verja landið". Hefur Jónatan breytt um skoðun á eldflaugum og vetnissprengjum, eða er hann bara dæmigerður Framsóknarmaður ?

-/Finnur

Trúboð

Ég sá það í sjónvarpinu um daginn, að Aðventistar og fleiri kristnir trúflokkar kúgi indíána í Suður-Ameríku. Þar var sagt frá trúflokki sem heitir sjöunda dags aðventistar, sem rekur einhverja trúboðsstarfsemi meðal indíána við Amazon fljótið í Brazilíu og kúguðu þeir fólkið sem bjó þarna til að sækja trúboðssamkomur, bönnuðu því að éta svínakjöt og fisk sem þó er aðalfæða indíánanna. Í myndinni var sagt að indíánarnir hefðu fengið skortsjúkdóma vegna þess, að þeir fengu ekki eggjahvítuefni úr svínakjötinu og fiskinu og aðventistarnir veittu þeim enga hjúkrun.

Einnig var sagt frá öðrum trúflokki, sem seldi indíánum lyf og þar sem þeir áttu enga peninga, stóðu lyfin óhreyfð, en fjöldinn allur af þorpsbúum var með alvarlega og langvarandi sjúkdóma, sem hægt hefði verið að lækna með lyfjunum.

Mér finnst að svona lagað eigi að birta, og banna að trúarhópar séu að kúga fátæklinga til hlýðni og undirgefni, með því að veita þeim læknisaðstoð gegn gjaldi. Sjónvarpið sýnir alltof sjaldan þessa hlið kirkjunnar en þess í stað fá einhverjir prestar að vaða uppi með trúaráróður á hverjum einasta sunnudegi.

Gagnfræðaskólanemi.

At your service...

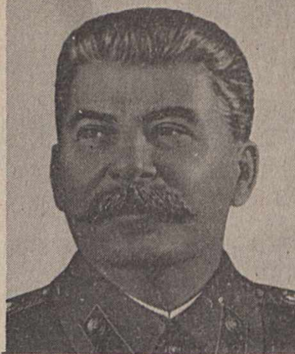
Alþýðubandalagið segist berjast gegn herstöðinni á Keflavíkurflugvelli og hefur gert það mál að aðalbaráttumáli sínu í Alþingiskosningum. En svo þegar Alþýðubandalagið er komið í ríkisstjórn hefur það ekki gert alvöru úr því að reka herinn burt, þrátt fyrir kosningaloforðin.

Þó keyrir um þverbak, þegar Þjóðviljinn lýsir því yfir, að prentsmiðja hans sé reiðubúin að prenta áróður fyrir bandarísku upplýsingaþjónustuna, aðeins ef hún borgar samkvæmt taxta!

Eftirfarandi klausa birtist í Þjóðviljanum 3. desember í grein þar sem Þjóðviljamenn eru að reyna að dylja, að þeir hafi samband við rússana.

> **Meira að segja væri fyllilega hugsanlegt að Prentsmiðja Þjóðviljans tæki að sér prentun Morgunblaðsins eða öfugt og sameiginlega reka 4 dagblöð eina prentsmiðju. Þess vegna væri líka Upplýsingaþjónusta Bandaríkjanna velkomin í viðskipti við Prentsmiðju Þjóðviljans upp á gjaldskrá Félags ísl. prentsmiðjueigenda, eins og**

Reiður vinstrimaður.

Stalín-vinur kínverskrar alþýðu

Við birtum hér grein eftir Maó Tsetung formann um hinn mikla leiðtoga sovéskrar alþýðu, Jósef Stalín. Ástæðurnar eru tvennar, annars vegar eru 21. þessa mánaðar 95 ár liðin frá fæðingu hans, og hins vegar er greinin hið sterkasta andsvar við öllum árásum og óhróðri borgaralegra áróðursmanna um foringja Bolsévíkanna.
Öllum marxistum-lenínistum er það skylt að standa með Stalín og verkum hans, ekki síst nú, þegar á íslenskum verkalýð dynja úr útvarpinu hinar svokölluðu endurminningar Krúsjofs.
Við tökum fyllilega undir með Maó, er hann segir: "Ást og virðing kínverskrar alþýðu fyrir Stalín... á sér djúpar rætur, og engin tilraun til að spilla þar um, engin lýgi, og ekkert baktal getur breytt því."

Þann 21. desember verður félagi Stalín 60 ára. Þessi afmælisdagur vekur hjá öllum byltingarsinnum hvar sem er í heiminum hinar sönnustu og heilustu heillaóskir.
Að hylla Stalín er ekkert formsatriði. Að hylla Stalín þýðir að standa með honum, standa með verkum hans, fyrir sigri sósíalismans, fyrir þeirri leið, sem hann hefur sýnt mannkyninu, það er yfirlýsing um einlæga vináttu. Því langstærsti hluti mannkynsins líður skort og getur aðeins losað sig undan þeirri áþján með því að fylgja leið Stalíns og með hans hjálp.
Hin kínverska alþýða er nú á leið sinni í gegnum mestu þrengingar sögunnar og hefur meira en nokkru sinni þörf fyrir hjálp annarra. Í "bók Odernes" er þetta nefnt "fuglinn kallar á rödd vinar." Þetta eru þær aðstæður sem við erum í.

Hverjir eru vinir okkar ?

Til eru svokallaðir vinir, fólk sem segist vera vinir kínverskrar alþýðu og sem sumir Kínverjar skoða hugsunarlaust sem vini sína. En þannig vinir hljóta að vera svipaðir Li Linfu, sem var forsætisráðherra á tímum Tang-keisaranna, sem sagt var um "að hefði hunang í munninum en rýting falinn í erminni." Þannig eru raunverulega þessir "vinir," þeir hafa "hunang í munninum en rýting falinn í erminni." Og hverjir eru þeir ? Það eru heimsvaldasinnarnir, sem þykjast hafa samúð með Kína.

Það eru einnig til vinir, allt öðru vísi vinir, vinir, sem sannarlega sýna okkur stuðning, og líta á okkur sem bræður sína. Hverjir eru þeir ? Það er sovésk alþýða og Stalín.

Ekkert annað ríki hefur afsalað sér hagsmunum sínum í Kína. Það hafa aðeins Sovétríkin gert.

Í okkar fyrstu stóru byltingu, þegar allir heimsvaldasinnarnir voru á móti okkur, voru það aðeins Sovétríkin ein, sem hjálpuðu okkur.

Síðan varnarstríðið gegn innrás Japana hófst, hefur engin heimsvaldasinnuð ríkisstjórn stutt okkur. Aðeins Sovétríkin hafa veitt okkur aðstoð jafnt í lofti sem á láði.

Er þetta ekki nógu ljóst ?

Aðeins land sósíalismans, leiðtogar þess og alþýða, sósíalískir hugsuðir þess, ráðamenn og verkafólk, aðeins þeir geta veitt kínversku þjóðinni sannan stuðning í frelsisbaráttunni, sem og í öðrum málum. Án hjálpar þess getum við ekki unnið endanlegan sigur.

Stalín er hinn einlægi vinur kínverskrar alþýðu og berst fyrir frelsun hennar. Ást og virðing kínverskrar alþýðu fyrir Stalín og vinarþel hennar til Sovétríkjanna á sér djúpar rætur, og engin tilraun til að spilla þar um, engin lýgi, og ekkert baktal getur breytt því.

-/mþ þýddi

Sáuð þið í sjónvarpinu

Kreppan er hugarfarsleg og verðbólgan siðspillandi.

Í sjónvarpsþættinum Kastljós á föstudagskvöldið 6/12 var kreppan til umræðu. Þráinn Eggertsson hagfræðingur og Helgi Bergs bankastjóri sátu fyrir svörum og afhjúpuðu fullkomið skilningsleysi sitt á orsökum þeirrar kreppu sem haldið hefur innreið sína í auðvaldsheiminn. Frá sjónarhóli borgaralegu hagfræðinnar er kreppan eitthvað óskiljanlegt, einhver mistök í fjárfestingu eða jafnvel eitthvert andlegt fyrirbæri! Það hvarflar ekki að fulltrúum hennar, að orsökin fyrir kreppunni liggi í kapitalismanum sjálfum, sé óhjákvæmilegur fylgifiskur hans og ævarandi áþján fyrir verkalýðinn, svo lengi sem einkaeignin á framleiðslutækjunum er við lýði.

Helgi Bergs: "Kreppan er hugarfarsleg..."

Bankastjórinn hélt sig við útúrsnúningana, þegar spyrjandinn vildi vita orsakir kreppunnar. Viðurkenndi hann með semingi, að flestum myndi vefjast tunga um tönn, þegar svara skyldi slíkri spurningu. Hann tíndi þó fram lágkúruna, sem jafnvel blaðasnápar borgarapressunnar hafa margtuggið, að olían væri orsökin. Þegar spyrjandi benti réttilega á, að olían væri aðeins brot af heildarframleiðslunni og að leita þyrfti orsakanna fyrir verðhækkunum á olíu líka, vafðist Helga sjálfum svo tunga um tönn, að hann leit út eins og drukknandi maður sem kraflar í brothætta vök, þegar hann henti á lofti skýringu spyrjandans sjálfs - nefnilega að kreppan væri hugarfarsleg!
Tilraunir hans sjálfs til að kenna vanráðnum og óhugsuðum fjárfestingum auðmanna um kreppuna, enduðu í slíkum ógöngum, að augljóst var hverjum sem á horfði að bankastjórinn hafði ekki hundsvit á því fyrirbrigði. Vilmundur Gylfason sá í hendi sér að kreppan væri fyrst og fremst í erlendum mörkuðum og sem slík innflutt fyrirbrigði.

Engan þessara spekinga renndi grun í hina raunverulegu orsök, alla vega voru þeir ófúsir að viðurkenna að það hafi svo verið. Kreppan er nefnilega afleiðing af ósættanlegum andstæðum sem felast í sjálfri auðvaldsframleiðslunni. Þegar framleiðslan stjórnast af taumlausri gróðaleit hvers auðjöfurs um sig, er auðsætt að heildarframleiðslan einkennist af innbyrðis baráttu þessara auðjöfra, samkeppni þeirra og samvinnu um að halda verðlaginu háu og laununum samtímis eins lágum og þeim er unnt. Þessi andstæða - að framleiða eins mikið og hægt er og reyna að selja það eins dýrt og framast er unnt, samtímis því sem kaupendurnir fá eins lág laun og atvinnurekendurnir geta pressað þau niður - leiðir óhjákvæmilega af sér stöðnun og kreppu. Framleiðslan fer óhjákvæmilega fram úr kaupgetunni, markaðurinn getur ekki vaxið eins hratt og framleiðslan.

En ef spekingarnir í sjónvarpsþættinum hefðu komið auga á þessa einföldu staðreynd, væru þeir heldur ekki borgaralegir hagfræðingar. Því af þessari staðreynd leiðir, að auðvaldsþjóðfélagið er orsök kreppanna, atvinnuleysisins og verðbólgunnar og eina lækningin sem talist getur varanleg er að leggja auðvaldsþjóðfélagið í rúst og taka upp sósíalíska framleiðsluhætti, sem einkennast af sameigninni og samvinnunni. Það er þannig ekki auðvaldskreppan sem er hugarfarsleg - heldur er hugarfarslegt ástand borgaralegu spekinganna í kreppu!

Þráinn Eggertsson: "Verðbólgan er siðspillandi..."

Vafalítið hefur Þráinn útskrifast úr háskólahagfræðinni með prýði. En hann lét í ljós vonbrigði sín yfir, að raunveruleikinn skyldi ekki haga sér eins og kennslubækurnar sögðu fyrir um. En hvaða hugmyndir skyldi nýútskrifaður hagfræðingur gera sér um sjálfan sig og hagfræðiþekkingu sína, þegar hann neyðist til þess frammi fyrir alþjóð, að leiða hagfræðivandamálin hjá sér ? Það er aumkunarvert að horfa upp á "fjölmenntaða" hagfræðinga brosa aulalega út í loftið og fílósófera um siðferðilegar afleiðingar verðbólgunnar, þegar þeir eru spurðir um orsökina fyrir verðbólgu og leiðunum til að berjast gegn henni!

Ekki bætir heldur úr skák, þegar fullyrt er, að verðbólgan hafi stóra kosti - sem sé að vegna hennar geti allir Íslendingar búið í mjög góðu húsnæði! Sjálfsagt þarf Þráinn ekki að hafa áhyggjur af slíku, en venjulegur verkamaður, sem ætlar að byggja sér hús getur ekki hallað sér aftur í hægindastólnum og sagt, að verðbólgan sjái um húsbygginguna. Það sem Þráinn á við er, að verðbólgan sé svo hröð, að lán sem tekin séu rýrni það hratt að endurgreiðslan verði minni en upphaflega lánsupphæðin.

En þetta er bara flatur áróður, sem einföldustu sálir hljóta að sjá í gegn um. Því verðbólgan felur einmitt í sér lækkun launa miðað við vöruverð, eða hraðari hækkun vöruverðs en launa. Þess vegna verður verkamaður að vinna margfalt meira í dag en áður til að greiða af þeim lánum sem hann tók fyrir húsbygginguni. Þetta sannast af því, að yfir- og næturvinna hefur aukist gífurlega síðustu ár og að ómögulegt er að lifa af daglaunum verkamanns, hvað þá að leggja til hliðar af þeim fyrir húsbyggingu eða íbúðarkaupum. Verðbólgan leiðir þess vegna af sér aukinn þrældóm fyrir verkalýðinn og gerir honum íbúðarkaup ekki auðveldari að öðru leyti en því, að á verðbólgutímum er auðveldara að fá bankalán en annars.

Hins vegar var fróðlegt að heyra Þráinn útlista fyrirætlanir íhaldsstjórnarinnar. Hann glopraði því út úr sér, að tvær leiðir væru til: að lækka launin hratt og óvægið, en það hefði baráttu verkalýðsins í för með sér, eða að koma launalækkununum og kjaraskerðingunum á hægt og rólega í þeirri von að verkalýðurinn samþykkti þær í skömmtum. Þráinn viðurkenndi að hægristjórnin hefði valið síðari leiðina og kemur það heim og saman við þær kjaraskerðingar sem verið er að framkvæma við höfnina, í Áburðarverksmiðjunni og víðar, aðallega með því að lengja vinnudaginn og auka vinnuálagið gegn lítilli hækkun launa, sem ekki er einu sinni upp í þær vísitöluuppbætur sem íhaldsstjórnin stal af verkalýðnum.

Hvað sem segja má um hagfræðiþekkingu Þráins, verður þó að segja að hann sé meðvitaður um hlutverk borgaralegrar hagfræði og hagstjórnar - að auka arðránið á verkalýðnum og sætta hann við það með kjaftæði um þjóðarsamstöðu, og sameiginlegar byrðar, sem atvinnurekendur og verkalýður verða að axla til að bjarga þjóðarbúinu og atvinnuvegunum.

Framhald af baksíðu
EFNAHAGSHRUN...

um kemur kreppan nú fram í atvinnuleysi, styttingu vinnutíma og alhliða samdrætti. Fyrir skömmu styttu Fíatverksmiðjurnar á Ítalíu vinnutíma verkamanna úr 40 stundum niður í 24 stundir á viku og lækkuðu kaupið samsvarandi. Þannig mætti nefna mýmörg dæmi.

Kreppan kemur ekki aðeins fram í efnahagslífi og viðskiptum, heldur hefur hún áhrif á öll svið þjóðfélagsins. Félagslegur órói, andspyrna og uppreisnir gegn undirokurunum eru eðlilegir fylgifiskar hennar. Verkfallstíðni fer þannig yfirleitt hækkandi. Í Bandaríkjunum urðu þannig 3.240 verkföll á fyrri helmingi þessa árs með þátttöku 1.600.000 verkamanna, sem eru um 650.000 fleiri en á fyrra ári. Slíkt hið sama gerist í löndum Vestur-Evrópu og Japan. Öreigarnir eru að vakna til meðvitundar um að þeir eru öreigar og eiga engra hagsmuna að gæta í ríkjandi þjóðfélagskerfi, þeir hafi engu að tapa nema hlekkjunum.

-/MVS tók saman

„KORPÓRATÍFRÍKIÐ" OG IMPERÍALISKI ÖKONOMISMINN

Lenín sagði eitt sinn, að höfuðspurningin fyrir nútíma sósíalisma, væri spurningin um hentistefnuna og samband hennar við heimsvaldastefnuna. Lenín sýndi fram á, að grundvöllur hentistefnunnar er mútukerfið, sem fjármálaauðvaldið hefur skapað, mútur, sem stafa frá hinum heimsvaldasinnaða aukagróða, sem skapast við arðrán nýlendnanna og sem fara til efsta lags verkalýðsstéttarinnar, verkalýðsaðalsins. Ennfremur benti hann á, að kenningar hentistefnunnar eru í ósamræmi við heimsskoðun verkalýðsstéttarinnar, eru í raun og veru borgaralegar kenningar, sem falsa, afskræma og þynna marxismann út. Lenín skilgreindi innihald og form hentistefnunnar, sem koma fram, ekki aðeins meðal rússneskra byltingarmanna, heldur einnig innan II. og III. Alþjóðasambandsins. Skiljanlega gat Lenín ekki skilgreint allar gerðir og birtingarform hentistefnunnar, því hentistefnan kemur ætíð fram við hlutstæð skilyrði og við hlutstæðar aðstæður, sem fölsun eða rangtúlkun hlutstæðra verkefna í stéttabaráttunni. En Lenín skilgreindi stéttarlegt innihald hentistefnunnar og heimspekilegan grundvöll hennar - vélrænu efnishyggjuna.

Imperíalíski ökónómisminn

Í baráttu sinni gegn hentistefnunni, sýndi Lenín fram á fræðilegan grundvöll hentistefnunnar og ennfremur, að hentistefnan birtist á margvíslegan máta, samkvæmt hlutstæðum skilyrðum og að birtingarform hennar eru því mismunandi í mismunandi löndum og á mismunandi tímaskeiðum. Í riti sínu "Skopmynd af marxismanum og imperíalíski ökónómisminn" segir hann:

> "Kapitalisminn hefur sigrað - þess vegna þurfum við ekki að ómaka okkur við lausn pólitískra vandamála, þannig rökræddu gömlu ökónómistarnir 1894-1901 og vísuðu pólitísku baráttunni í Rússlandi á bug.
>
> Imperíalisminn hefur sigrað - þess vegna þurfum við ekki að ómaka okkur við lausn vandamála hins pólitíska lýðræðis, þannig rökræða imperíalískir ökónómistar vorra daga." (Coll. Works, bd. 23, bls.)

Einmitt. Hentistefnan í vinstrihreyfingunni í Evrópu í dag, byggir einmitt á þessari skilgreiningu heimsvaldastefnunnar. Hægri útgáfan rökræðir: Einokunarkapitalisminn hefur sigrað - þar með hefur pólitíska lýðræðið tapað gildi sínu í mikilvægum atriðum og nauðsynlegt er að stofna breiða alþýðufylkingu til að berjast gegn einokuninni og fyrir lýðræðinu. Rússnesku endurskoðunarsinnarnir eru sem kunnugt er, talsmenn þessarar kenningar. Ennfremur kemur áþekk afstaða til einokunarinnar fram hjá SKP í Svíþjóð og AKPm-l í Noregi, en að auki telja þessir flokkar hluta kapitalistastéttarinnar vera bandamenn verkalýðsins í baráttunni gegn einokuninni. Skilgreiningar þessara flokka á "alþýðunni" felur í sér - hvort sem menn vilja eða ekki - að stéttamóthverfurnar verða óskýrar og hún kemur í veg fyrir að hægt sé að gera markvissa og skýra skilgreiningu á stjórnlistarlegum verkefnum byltingarinnar.

Vinstri útgáfan rökræðir: Einokunarauðvaldið hefur sigrað - þar með er pólitíska lýðræðið úr sögunni og í stað þess hefur annað hvort komið fasismi eða sósíalfasismi. Þar með hefur smáborgarastéttin einnig glatað byltingarsinnuðum eiginleikum sínum og er endanlega orðin varalið gagnbyltingarinnar. Þar með hefur verkalýðsstéttin endanlega glatað fjöldahreyfingum sínum í hendur borgaranna, verkamennirnir hafa tapað baráttunni um verkalýðsfélögin.

Tökum tvö dæmi úr hinni reynsluríku sögu Kommúnistaflokks Ráðstjórnarríkjanna (bolsévíkanna) sem laut forystu Leníns og Stalíns. Þau varpa ljósi á tvo arma hins imperíalíska ökónómisma í beinu starfi og afstöðu þeirra til afgerandi vandamála stéttabaráttunnar. Annars vegar er trotskisminn, sem vildi "sneiða framhjá" verkalýðsfélögunum vegna vanþroska þeirra og afturhaldssamrar forystu og sem ekki vildi gera bandalag við fjölda smáeignarbænda í Rússlandi. Hins vegar er búkarínska hægrifrávikið, sem hélt því fram, að kapitalisminn (eða kúlakkarnir) yxu friðsamlega inn í sósíalismann og afneitaði hinum ósættanlegu hagsmunaárekstrum, sem eru á milli kapitalistastéttarinnar og verkalýðsstéttarinnar. Stalín snerist gegn þeim síðarnefndu í lok þriðja áratugsins, og sagði þá m.a.:

> "Í hverju felst mismunurinn á trotskismanum og hópi Búkaríns að því er varðar sambandið við bændurna? Hann felst í því, að trotskistarnir eru á móti þeirri pólitík sem felst í föstu bandalagi við allan þorra millibændanna, á meðan Búkarínhópurinn er meðmæltur hvers lags bandalagi við bændurna yfirleitt. Það þarf ekki að sanna, að báðar þessar afstöður eru rangar og önnur þeirra ekki meira verð en hin." (Vandamál Lenínismans, bls. 361 /sænsk útg.)

Nú, ætlunin var ekki að ræða bændavandamálið hér, heldur spurninguna um verkalýðsfélögin og kenninguna um að þau hafi vaxið inn í ríkisvaldið. Það reynist því nauðsynlegt að snúa sér fyrst og fremst að vinstri armi imperíalíska ökónómismans, sá hægri verður að bíða um sinn.

KFMLr er höfuðtalsmaður kenningarinnar um "korpóratífríkið" og um að verkalýðsfélögin séu samvaxin hinu borgaralega ríkisvaldi. En þessi kenning á sér einnig talsmenn innan KAm-l í Danmörku, en það er aðallega sem stuðningur við kenningar KFMLr.

Í hverju felast kenningarnar um "korpóratífa" ríkið?

KFMLr skilgreinir korpóratífríkið á eftirfarandi hátt: "Korpóratífríki er ríkisfyrirmynd, þar sem verkalýðsfélögin reyna að skapa sættir milli stéttanna og eru hluti af ríkinu." (F. Baude, Leve de vilda strejkerna, bls. 93).

Jafnvel þótt þessi stuttaralega skilgreining sé sótt úr orðaskýringum í bæklingi Baude, inniheldur hún þó kjarnann í kenningunni um korpóratífríkið, nefnilega að verkalýðsfélögin vaxi saman við ríkið. Í ítarlegri tilraun til að skilgreina inntak og grundvöll korpóratífríkisins, heldur Ö. Nyström því fram, í grein sinni "Fasismi og sósíalfasismi" (Klasskampen, fræðilegt málgagn KFMLr no. 3 '72), að orsakarinnar fyrir sköpun korpóratífríkisins á heimsmælikvarða, sé að leita í breytingu samkeppniskapitalisma yfir í einokunarkapitalisma. Hann heldur því fram, að á tímum heimsvaldastefnunnar komi fram ný tegund tvíþættrar taktíkur borgarastéttarinnar, sem felist í fasisma og sósíalfasisma, að lýðræðið hafi "tapað gildi sínu í mikilvægum atriðum" og að þar með hafi orðið til korpóratíft kerfi, sem tekið hafi við af hinu hefðbundna borgaralega lýðræðisríki. Því er þannig haldið fram, að þegar einokun taki við af samkeppni, þá sé lýðræðið samtímis leyst af hólmi af afturhaldi. Þetta er rétt að því marki, að einokunin afnemur ekki samkeppnina, á sama hátt og stóriðnaðurinn afnam ekki smáiðnaðinn fullkomlega. Einokunin þrífst við hlið og yfir samkeppniskapitalismanum og verður ráðandi vegna yfirburða sinna í skipulagi, samböndum, valdi yfir hráefni o.s.frv. Hið sama verður að segja um lýðræðið. Jafnvel þótt heimsvaldastefnan sækist eftir afturhaldi og kúgun "yfir alla línuna" afnemur hún engan veginn borgaralega lýðræðið eða þingræðið. Fasisminn á rætur sínar að rekja til þessarar sækni eftir pólitísku afturhaldi og er svar einokunarkapitalismans við byltingarsinnaðri fjöldabaráttu verkalýðsstéttarinnar. Fasisminn kemst ekki til valda alls staðar, lögmálsbundið eða í sérhverju byltingarástandi, valdataka hans ræðst af skipulagningu og samstöðu verkalýðsstéttarinnar, hvort henni hefur tekist að vinna smáborgarana til fylgis við byltinguna eða gera þá hlutlausa og loks af styrkleika borgarastéttarinnar. Samtímis því sem pólitísk kreppa vex fram og þrýstingurinn frá byltingarsinnuðum fjöldaaðgerðum verkalýðsstéttarinnar eykst, tekur borgaralega ríkisvaldið fasískri þróun, sem ekki nær einvörðungu til sjálfs ríkisvaldsins eða fasísku ofbeldisflokkanna, heldur einnig til allra borgaralegra stjórnmálaflokka. Þeirra á meðal er sósíaldemókratíið. Það ryður fasismanum braut, með því að sundra verkalýðsstéttinni og halda aftur af baráttu hennar og er þar með mikilvægur stuðningur við tilraunir borgarastéttarinnar að brjóta á bak aftur byltingarsinnaða baráttu verkalýðsins. Vegna þessa séreinkenna verður nafnið sósíalfasistar til, á tímum þegar fasisminn er að vaxa fram og svik sósíaldemókratísins við verkalýðsstéttina ryðja veginn fyrir fasismanum og er sundrungarafl í herbúðum verkalýðsins. En það myndi vera alrangt, að halda því fram að þar með væri "tímaskeið" fasismans og sósíalfasismans gengið í garð og að pólitíska lýðræðið væri útdautt, eins og KFMLr gerir. Pólitíska afturhaldið afnemur ekki borgaralega lýðræðið eða þingræðið alls staðar við tilkomu heimsvaldastigsins, heldur notar það þingræðið sem hjúp fyrir afturhaldssöm markmið sín. Þess vegna er baráttan fyrir lýðræðislegu réttindum er óhjákvæmilega hluti af byltingarbaráttu verkalýðsstéttarinnar. Lenín segir sjálfur, að "Pólitísk yfirbygging þessa nýja hagkerfis, einokunarkapitalismans, sé breyting frá lýðræði til pólitísks afturhalds. Lýðræðið samsvarar frjálsu samkeppninni, pólitískt afturhald samsvarar einokuninni." (Skopmynd af marxismanum...) Takið eftir að Lenín talar um breytinguna frá lýðræði til pólitísks afturhalds, sem pólitíska yfirbyggingu heimsvaldastigsins. Ef það síðarnefnda útilokaði hið fyrrnefnda, eins og kenningin um korpóratífríkið hlýtur að ganga út frá, þá væru heldur engar móthverfur til innan borgarastéttarinnar á pólitíska sviðinu.

En þessu er þvert á móti algerlega öfugt farið. Afturhaldið afnemur ekki lýðræðið, heldur myndast djúptæk móthverfa á milli borgaralega lýðræðisins og afturhaldsins (fasismans). Þegar ákvarða skal stjórnlist kommúnistanna, er geysilega mikilvægt að veita þessu mótsagnakennda eðli heimsvaldastigsins athygli. Ennfremur er þetta mótsagnakennda eðli heimsvaldastigsins hornsteinninn í kenninguna um heimsvaldastefnuna sem deyjandi kapitalisma, kapitalisma sem er staddur í hrörnun.

Sjálfur grundvöllur kenningarinnar um korpóratífríkið er þannig beinlínis rangur. Tilkomu heimsvaldastigsins fylgir ekki tilkoma tímaskeiðs fasismans og sósíalfasismans, heldur er heimsvaldastigið einungis almennur grundvöllur, sem fasisminn og sósíalfasisminn byggir á.

Kenningin um að verkalýðsfélögin vaxi inn í ríkið

KFMLr heldur því fram, að sósíaldemókratíið, yfirbygging verkalýðsstéttarinnar, sé komið á nýtt þróunarstig - sósíalfasismann. Þetta nýja þróunarstig einkennist af, að sósíaldemókratíið slíti tengsl sín við verkalýðsstéttina og vaxi saman við borgarastéttina og borgaralega ríkið. Þessi samvöxtur felur í sér, að verkalýðsfélögin taka endanlega afstöðu með borgarastéttinni og að verkalýðsstéttin sé endanlega svipt fjöldahreyfingum sínum. Verkalýðsfélögin verða í stað þessa, verkfæri kapitalistastéttarinnar til að brjóta á bak aftur byltingarsinnaða baráttu verkalýðsins. Byltingarsinnuð bardagaaðferð verkalýðsins breytist því á þann hátt, að verkamenn eru hvattir til að "setja verkalýðsfélögin til hliðar" og mynda í stað þeirra leynilega, ólöglega verkfallshreyfingu.

Þetta eru vissulega ekki nýjar hugmyndir. Að frátöldum þýsku "vinstri"-kommúnistunum áttu þær einnig forsvarsmann í röðum Kommúnistaflokks Ráðstjórnarríkjanna (b) - hann hét Trotskí. Í bréfi til Pravda segir hann: "Gervöll 'yfirbygging' bresku verkalýðsstéttarinnar, af öllum gerðum og tegundum án undantekningar, er tæki til að hindra þróun byltingarinnar. Þetta mun til langframa valda þrýstingi hinnar sjálfsprottnu og hálfsjálfsprottnu hreyfingar á ramma gömlu félaganna og myndun nýrra, byltingarsinnaðra félaga, sem afleiðing af þessum þrýsting." (Pravda, no. 119, 1926)

J. Stalín svarar þessari kenningu Trotskís með eftirfarandi athugasemdum: "Af þessu verður að draga þá ályktun, að við ættum ekki að vinna innan 'gömlu' félaganna, ef við viljum ekki 'hindra' byltinguna. Annað hvort er hér átt við, að nú ríki tímaskeið beinnar byltingarþróunar (þ.e. í Englandi 1926/aths. kg) og að við ættum því að setja upp sjálfstýrð samtök öreiganna í stað hinna 'gömlu', í stað fagfélaganna - sem auðvitað er alrangt og heimskulegt. Eða þá að hér er átt við, að 'til langframa' ættum við að vinna að því að setja 'ný, byltingarsinnuð' félög í stað hinna gömlu fagfélaga. Þetta er ávarp um að skipuleggja, í stað fagfélaganna, sem til eru, sömu 'Byltingarfélög verkamanna' og "últra-vinstri" kommúnistar í Þýskalandi börðust fyrir, fyrir fimm árum, og sem félagi Lenín barðist harðlega gegn í bæklingi sínum "Vinstri róttækni - barnasjúkdómar kommúnismans". Þetta er raunverulega ávarp um að setja 'ný' og vísast 'byltingarsinnuð' félög í stað núverandi fagfélaga, og þar með ávarp um að fara út úr verkalýðsfélögunum. Er þessi pólitík rétt? Hún er grundvallarlega röng, vegna þess að hún er algerlega andstæð lenínísku aðferðinni við að leiða fjöldann." (Stalín, Works, bd. 8 bls. 186)

Ummæli eru næstum óþörf. Án verkalýðsfélaganna og annarra fjöldahreyfinga verkalýðsins, mun flokkurinn ekki geta byggt upp alræði öreiganna eða sósíalismann. Án þessara "aflbelta" eins og Stalín kallaði þau, milli flokks og fjölda, verður sósíalíska byltingin aldrei sigursæl. Kenningin um samvöxt verkalýðsfélaganna við borgaralega ríkið, ber þess vitni, að stuðningsmönnum hennar hefur ekki tekist að skilja á milli verkalýðsskriffinnanna, hins mútuþæga efsta lags verkalýðsins, og hinna venjulegu félaga, alls þorra verkamanna. Sameining ríkisins, "verkalýðsforystunnar" og samtaka atvinnurekenda getur verið mjög mikil, en það orsakar ekki samvöxt verkalýðsfélaganna sjálfra við ríkisvaldið. Slík skoðun ber aðeins með sér uppgjöf gagnvart þeim verkefnum kommúnistanna, að vinna fylgi verkalýðsfjöldans og leiða hann fram til baráttu gegn kapítalinu og handbendum þess innan verkalýðsstéttarinnar, hinu mútaða efsta lagi hennar. Það er þannig augljóst, að kenningarnar um samvöxt verkalýðsfélaganna við ríkið byggir ekki á marxismanum-lenínismanum. En hvaðan eru þá þessar kenningar runnar?

Hvaðan koma kenningarnar um korpóratífríkið?

KFMLr heldur því fram, að korpóratífríkið sé þróunarstig, fyrirbrigði sem birtist á alheimsmælikvarða. Í þingsályktunum frá III. þingi KFMLr segir svo: "Borgaralega lýðræðið hefur tapað gildi sínu í mikilvægum atriðum. Sænska sósíaldemókratíið hefur komið því til leiðar, á grundvelli hinnar tiltölulegu friðsömu og stöðugu þróunar sænska kapitalismans og með "friðsamlegum" aðferðum, sem borgarastéttir annarra landa neyddist til að koma til leiðar með aðstoð ofbeldis hins fasíska alræðis, á tímum kreppanna. Sósíaldemókratíið er orðið sósíalfasismi sem nýtur stuðnings verkalýðsfélagaskrifræðisins. Sósíaldemókratíið er höfuðfjandmaður verkalýðsstéttarinnar innan verkalýðshreyfingarinnar." (Bls. 76)

Þannig hefur alls staðar orðið til, með tilstuðlan korpóratífríkisins, fasismi eða sósíalfasismi, samhliða því sem "lýðræðið hefur tapað gildi sínu í mikilvægum atriðum." Ef þetta verður ekki með ofbeldi og hryllingi fasismans, þá framkvæmir sósíalfasisminn það með "friðsamlegum aðferðum." Enn segir svo: "... með hjálp sósíaldemókratísku svikaranna, hefur borgarastéttinni í Svíþjóð og öðrum kapitalískum löndum snúið þetta vopn (þ.e. verkalýðsfélögin/aths. kg) úr höndum verkalýðsstéttarinnar eftir langæja og harða baráttu, og breytt því í tæki til kúgunar á henni. Verkalýðsstéttin hefur beðið ósigur í baráttunni um gömlu verkalýðsfélagahreyfinguna." (Bls. 122)

Hér eru trotskísku þankagangarnir allsráðandi, grundvöllur marxismans-lenínismans er yfirgefinn en smáborgaraleg afstaða kemur í hans stað. Skilgreining Kominterns á fasismanum við völd tekur til þess, að hér sé ekki aðeins um venjuleg stjórnarskipti að ræða, heldur að ein gerð borgaralega ríkisins - borgaralega lýðræðið - sé leyst af hólmi af annarri - hinu opinskáa, ofbeldissinnaða alræði (Dimitrof). Komintern skilgreinir fasismann sem ofbeldisstjórn, sem afturhaldssamasti og blóðþyrstasti hluti einokunarauðvaldsins standi að, sem svar við byltingarbaráttu verkalýðsstéttarinnar. Ofbeldisstjórn fasismans beinist fyrst og fremst gegn framverði verkalýðsins, kommúnistaflokknum og gegn baráttufúsum verkamönnum, samtímis sem hún undirbýr yfirgang og ránsstríð gagnvart öðrum þjóðum. Lýðræðið er algerlega lagt í rústir og samtakaréttur verkalýðsstéttarinnar er enginn, og þetta á einnig við um fagleg samtök. Berið þetta saman við skilgreiningu KFMLr: "samvöxtur verkalýðsfélaganna og ríkisins og stöðugur borgarafriður milli auðvalds og launavinnu" og þá sést greinilega hversu geysilegur munur er á skilgreiningu Kominterns og þeirri, sem KFMLr hefur búið til. En hvaðan hefur þá KFMLr sína skilgreining, ef hún á ekki rætur sínar að rekja til marxismans-lenínismans? Jú - heyr á endemi - frá Mússólíni, frammámanni ítölsku fasistanna..

Frank Baude, form. miðstjórnar KFMLr, vitnar í Mússólíni í bæklingi sínum "Leve de vilda strejkerna": "En byltingarsinnaðasta lagasetning okkar, lög sem munu öðlast sess í sögunni, er lagasetningin um ögun heildarsamninganna. Með þessum lögum hefur hið lýðræðislega frjálshyggjuríki, sem í verkalýðsfélagavandamálinu sagði hvorki af né á, verið afnumið. Við höfum skapað hið korpóratífa ríki... Það er og mun ætíð verða einn helsti kostur fasísku byltingarinnar, að hún hefur barist við og sigrast á þessu sársaukafyllsta vandamáli þjóðfélagsins. (Mússólíni í ræðu 1926)"

Það er ekki ósamboðið marxistum að draga lærdóma af ógnarveldi fasismans eða skilgreina þjóðfélagslegar rætur fasismans og fasísku lýðskrumshugmyndanna. En það er algerlega ósamboðið marxistum, að - samtímis því, sem lýst er yfir, að afstaða Leníns og Stalíns til starfsins innan verkalýðsfélaganna sé úrelt og ógild í dag, vegna "nýs þróunarstigs" og "breyttra skilyrða" fyrir starfssvið verkalýðsfélaganna, - lýsa því yfir, að lýðskrum og lygar Mússólínis um fasismann haldi enn gildi sínu og sé skilgreining sem byggja megi faglega taktík kommúnista á! Hvílíkur barnaskapur. Hvenær varð Mússólíni sá hugmyndafræðingur, sem marxistar gátu byggt skilgreiningar sínar á?. Þessi einfeldnisháttur, að líta á lýðskrum Mússólínis sem alhliða skilgreiningu á fasismanum, leiðir til alvarlegrar niðurlægingar marxismans-lenínismans. Getur það átt sér stað, að einvörðungu sé átt við faglegu baráttuna, þegar vitnað er í Mússólíni og að hann hafi af tilviljun haft á réttu að standa? Nei, þannig er því greinilega ekki farið. Í bæklingi Baudes stendur eftirfarandi: "Sósíaldemókratíið hefur þróast frá frjálslyndri umbótapólitík í anda Brantings í upphafi 20. aldarinnar, til hinnar opinskáu stéttasamvinnupólitíkur millistríðsáranna, uns í dag er hún hefur orðið að sósíalfasískri, korpóratífri pólitík að fyrirmynd Mússólínis frá hinni fasísku Ítalíu. Þessi pólitík byggir eins og ítalski fasisminn á afnámi verkfallsréttarins (!) og launaáætlun fyrir allan iðnaðinn (!) sem ríkiseftirlit er með." (Bls. 36/aths. kg)

Annaðhvort á Baude við að ítalski fasisminn hafi takmarkað sig við að afnema verkfallsréttinn og ríkisskipuleggja launaáætlanir iðnaðarins, eða að Svíþjóð sé fasískt ríki í dag ("að fyrirmynd ítalska fasismans").

Í báðum dæmunum er um alvarleg mistök að ræða. Ef við tökum hið fyrra, sést strax að hér er skilgreining, sem ekki er samboðin marxista, heldur vitnar um faglega þröngsýni og þekkingarleysi á eðli fasismans. Ef við tökum hið síðara, ber Baude enn skarðan hlut frá borði, því í Svíþjóð þrífst borgaralegt lýðræði og það væri alvarleg ranghugmynd, að rugla saman óhjákvæmilegu kúgunareðli og þröngum stakki hins borgaralega lýðræðis við opinskátt ofbeldissinnað borgaralegt alræði í gervi fasismans.

Hvora vitleysuna á að velja skiptir ekki máli. En í þessu liggja orsakirnar fyrir hinni röngu afstöðu til faglega vandamálsins, sem felst í því að "setja verkalýðsfélögin til hliðar." Sú ringulreið sem ríkir í faglega vandamálinu innan KFMLr, stafar af því að grundvöllurinn að kenningunni um korpóratífríkið hefur ekki verið rannsakaður og gagnrýnin rannsókn á kenningum og starfi Kominterns í verkalýðsfélagahreyfingunni í Evrópu á fjórða áratugnum hefur verið látin liggja milli hluta. Af því verður sú óvissa sem ráðandi er innan KFMLr og kemur fram þannig, að komið hefur verið auga á einhliðleika þeirrar bardagaaðferðar sem felst í vígorðinu "lifi skæruverkföllin," en ennþá ekki fundin skýr skilgreining á réttri bardagaaðferð. Uppi eru raddir í KFMLr sem spyrja, hvort mögulegt sé að skapa rauð og byltingarsinnuð verkalýðsfélög, hvort heldur hætti að mynda rauð andstöðulið innan núverandi verkalýðsfélaga, eða starfa samkvæmt hinni einhliða bardagaaðferð skæruverkfallanna, eða hvort láta skuli framtíðina skera úr um hvað af þessu er rétt.

Eina rétta bardagaaðferðin er að byggja upp rauð andstöðulið innan núverandi verkalýðsfélaga og miða að því að vinna verkalýðsfélögin í kapitalísku löndunum fyrir málstað kommúnismans, með því að vinna allan þorra verkamanna til fylgis við bardagaaðferð kommúnistanna og með því að afhjúpa og reka út sósíaldemókratísku svikarana. Þessi bardagaaðferð er ekki rétt einvörðungu fyrir það að hún stenst sem kenning, heldur fyrst og fremst vegna þess, að hún er þrautreynd í byltingarbaráttu margra áratuga.

-/kg

Hver er hinn nýji varaforseti USA?

-Mútur

Eftir þau ár sem Nixon og Agnew hafa dvalið í Hvíta húsinu hefur það orðið næstum því sjálfsagður hlutur að hægt sé að múta forsetanum og varaforsetanum. En varla er hægt að múta nýja varaforsetanum, Nelson Rockefeller þiggur engar mútur, hann veitir þær.

Hann er einn af ríkustu mönnum heimsins. Hann og bræður hans reka Rockefeller-heimsveldið, sem inniheldur m.a. fyrirtæki eins og Standard Oil, með ársgróða uppá 2,2 milljarði dollara að loknum skattgreiðslum, og sem hefur olíuvinnslu í 14 löndum (m.a. Víetnam) og hefur 300 dótturfyrirtæki sem annast sölustörf í flestum löndum heimsins. Auk þess stjórnar Rockefeller mörgum öðrum olíufélögum. Einnig eiga bræðurnir Chase Manhattan Bank, sem er þriðji stærsti banki Bandaríkjanna. Auk þess eiga þeir fyrirtæki í vopnaiðnaðinum, flugfélög og kjörbúðahringi, sem ná yfir gjörvalla S-Ameríku. Alls ráða bræðurnir yfir auðæfum sem nema um 900 milljörðum íslenskra króna. Ef gengið hækkar í Wall Street geta bræðurnir grætt meira á nokkrum dögum, en Krupp og Onassis nurla saman á mannsaldri.

Forseti til sölu

Enginn verður ríkur, enginn verður margmilljóneri með því eingöngu að fást við það sem kallað er fjármál. Og umfram allt, enginn getur haldið og aukið slík auðæfi án þess að fara út í pólitíkina. Það er lífsspursmál fyrir kapitalista allra landa án undantekningar að stjórna ríkisstjórnunum og embættismönnum. John D. Rockefeller kom fljótt auga á þetta. Þannig keypti hann sér sinn eigin forseta árið 1896. Eftir dýrustu kosningabaráttu fram að þeim tíma í sögu Bandaríkjanna varð William McKinley forseti fyrir peninga Standard Oil. Þeir peningar borguðu sig fljótt til baka gegnum samning við stjórnina og ríkið, um að þjóna hagsmunum Standard Oil með þvingunaraðgerðum í garð landa S-Ameríku.

Nelson Rockefeller hefur sérhæft sig í því að þjóna hagsmunum fyrirtækja sinna í gegnum stjórnmálaafskipti. Hann hefur tryggt tengslin við ríkisstjórnir og þing og mútað stjórnmálamönnum. Hann hefur náð góðum árangri. Þrír utanríkisráðherrar eftirstríðsáranna hafa komið beint úr sérfræðingahópi Nelsons.

Utanríkisráðherrar Rockefellers

Fyrsti slíkur var John Foster Dulles. Þegar hann varð utanríkisráðherra Eisenhowers árið 1953 óskaði Nelson honum til hamingju með svohljóðandi orðum: "Að þér séuð orðnir utanríkisráðherra er mér álíka fagnaðarefni og að Eisenhower er orðinn forseti". Raunverulega var Nelson Rockefeller að óska sjálfum sér til hamingju. Dulles hafði fyrst verið lögfræðingur Rockefellers, síðan stjórnarmeðlimur Standard Oil, og þar á eftir yfirmaður utanríkismála og formaður í Rockefellerstofnuninni. Eftirmaður Dulles í Rockefellerstofnuninni var Dean Rusk. Hann sagði upp störfum þar til að taka við störfum utanríkisráðherra, fyrst hjá Kennedy, síðan hjá Johnson. Það var í tíð Dean Rusk sem Bandaríkin hófu hernaðaríhlutun sína í Víetnam.

Sá maður sem öðrum fremur orsakaði þá þróun heitir Henry Kissinger, prófessor við Harvard. Hann gaf árið 1957 út bókina "Kjarnorkuvopn og utanríkispólitík." Þar setti hann fram kenninguna um "staðbundið stríð." Staðbundið stríð þýddi minni áhættu, en meiri slægvisku í baráttunni gegn Sovétríkjunum og "heimskommúnismanum." Víetnam, Dominikanska lýðveldið og Miðausturlönd, eru allt dæmi um staðbundið stríð.

Ef Kissinger hefði bara verið venjulegur Harvard-prófessor hefðu hugmyndir hans sennilega ekki haft neina þýðingu fyrir þróunina. En útgefendur bókar hans var Council of Foreign Relations (Utanríkismálaráðið), CFR. Í þessu ráði sátu, fyrir utan Kissinger, menn eins og James McCloy bankastjóri Chase Manhattan Bank, David Rockefeller og bróðir Dulles utanríkisráðherra, Alen W. Dulles. Ráðið sem var stofnað 1953 var algjör einkastofnun leiðandi fjármálahringa, með Rockefellerhópinn í fararbroddi. Hlutverk þess var að hafa áhrif á stefnu stjórnarinnar.

1956-58 var Kissinger auk þess forstjóri í Rockefellerstofnuninni, og var eftir 1960 einn nánasti samstarfsmaður Rockefellers. Þegar Nixon varð forseti 1968 sendi Rockefeller Kissinger í Hvíta húsið.

CIA og Rockefeller

Einn meðlimur utanríkismálaráðsins var, eins og fyrr segir, Alen W. Dulles. Sem stjórnandi CIA á árunum 1953-61 hafði hann alla möguleika á að færa út línu Rockefellers í heimspólitíkinni. Lítum á nokkur afrek CIA meðan Dulles stjórnaði.

1953 var forsætisráðherra Íran, Mossadeq, steypt af stóli eftir að hann hafði þjóðnýtt olíuiðnað landsins. Olían komst aftur í hendur heimsaldasinnanna.

1955 og næstu ár á eftir: CIA setur Diem sem einræðisherra í S-Víetnam og byggir upp lögreglu- og herstjórnarkerfi landsins. Tryggðir eru hagsmunir Standard Oil varðandi olíuvinnslu á víetnömsku landssvæði.

1961 er forseti hins ný sjálfstæða Kongó, Patrice Lumumba, myrtur af útsendurum CIA, til að reyna að koma í veg fyrir að eigur bandarísku einokunarauðhringanna séu þjóðnýttar.

En Rockefeller hefur ekki látið við það sitja að hafa áhrif í gegnum leppa sína. Þegar það hefur verið nauðsynlegt hefur hann sjálfur gripið inn í.

Frá og með 1940 var hann ráðgjafi Roosevelts í málefnum latnesku Ameríku, í forsetatíð Trumans var hann sérfræðilegur ráðunautur í málefnum vanþróuðu landanna. Þessar stöður hafa gefið honum möguleika á að styrkja veldi sitt í S-Ameríku. Hann á í dag kjörbúðakeðju, sem nær um öll lönd latnesku Ameríku, og auk þess á hann jarðeignir þar og olíulindir. Rockefeller er í dag hataðasta nafn í allri S-Ameríku. Meðal verkamanna, bænda, smáborgara og þjóðlegra borgara er nafn hans tengt blóði, ofbeldi, afturhaldi, hernaðareinræði og þjóðlegri niðurlægingu.

Þetta er maðurinn sem nú tekur sæti í Hvíta húsinu. Miskunnarlaus morðingi. Maður, sem hefur fórnað lífi þúsunda manna um heim allan til að auka efnahagslegt og pólitískt veldi Rockefellersfjölskyldunnar, og heldur í dag tugum þúsunda verkamanna og bænda undir kúgunarhæl sínum. Dæmigerður heimsvaldasinni. Dæmigerður varaforseti Bandaríkjanna. Það er hann sem jafnt Morgunblaðið og Þjóðviljinn kalla "frjálslyndan stjórnmálamann." -/ÓI

16%... FRAMHALD AF FORSÍÐU

t.d. er Eðvarð Sig. þingmaður AB, Guðmundur J. er varaborgarfulltrúi fyrir AB. Þess vegna stendur líka Alþýðubandalagsforystan að baki Dagsbrúnarforystunni og við hlið kapitalistanna, þegar laun verkamannanna eru lækkuð og vinnuaðstaða þeirra skert á höfninni. Þjóðviljinn hafði viðtal við verkamann af höfninni þegar baráttan gegn samningunum stóð sem hæst og var hann á móti þeim eins og langflestir verkamenn þar eru. Sama dag kom Eðvarð Sig. stormandi upp á ritstjórn Þjóðviljans og spurði hvort verið væri að reyna að grafa undan fylgi hans í Dagsbrún og heimtaði að nýtt viðtal yrði tekið, þar sem sjónarmið Dagsbrúnarforystunnar kæmu fram. Daginn eftir var svo birt viðtal við Pétur nokkurn, sem hefur þann starfa að skrifa niður vinnutíma verkamannanna og er hann sjálfur ekki lengur verkamaður heldur þjónustumaður Eimskips. Að sjálfsögðu var hann fylgjandi samningunum og taldi þá góða. Það er einkennandi að Þjóðviljinn skyldi ekki hafa talað við lestarverkamenn, því ákvæðin í samningunum (fækkun í gengjum, leyfi verkstjóra til að færa verkamenn úr gengjum í önnur störf o.s.frv.) bitnaði fyrst og fremst á þeim sem vinna í lest. Líklega hafa þeir ekki fundið nokkurn mann í lest, sem vildi hrósa samningunum sem flokksbræður Þjóðviljamanna í Dagsbrúnarforystunni höfðu komið í gegn fyrir Eimskipafélagskapitalistana! Alþýðubandalagið hefur sýnt sitt rétta eðli, sem borgaralegur verkalýðsflokkur, með því að styðja kapitalistana í launalækkunarherferð þeirra.

Verkamenn! Varist sundrungarstarfsemi AB-forystunnar og verkalýðsfélagaforystunnar! Fylkið ykkur um Kommúnistasamtökin! ns

FRAMHALD AF FORSÍÐU
EFNAHAGSHRUN...

Tvær af aðaliðnaðargreinum auðvaldslandanna, bifreiða- og byggingaiðnaður eiga í alvarlegum erfiðleikum. Bifreiðasala á fyrsta ársfjórðungi 1974 er talin vera um 30% minni en á sama tímabili í fyrra. Sökum þessa hafa mörg lönd orðið að draga saman seglin í bifreiðaframleiðslu. Þannig framleiddi General Motors, stærst bandarískra bílafyrirtækja, að minnsta kosti 38% færri bíla fyrstu sex mánuði þessa árs en áður. Sömu söguna er að segja í byggingaiðnaðinum. Vegna söluerfiðleika eru kapitalistarnir þvingaðir til að minnka mjög magn húsbygginga. Þessi þróun hófst í Bandaríkjunum fyrir rúmu hálfu ári. Þar varð afturförin um 60% frá því á árinu áður. U.S. News and World Report viðurkenndi í septemberhefti sínu, að bandarískur byggingaiðnaður "væri á leið inn í sína verstu kreppu allt frá hruninu mikla." Vegna þessa afturkipps hefur hrájárnsframleiðslan sömuleiðis minnkað um 1,4% frá fyrra ári.

Geysileg aukning atvinnuleysis

Fleiri og fleiri fyrirtæki auðvaldslandanna hafa verið þvinguð til að loka undanfarið vegna þrýstingsins frá skýjahlaupi verðbólgunnar og samdráttar framleiðslunnar. Tölfræðilegar skýrslur sýna, að 5.180 fyrirtæki fóru á hausinn í Bandaríkjunum á fyrri helmingi ársins, 6% aukning frá 1973. Í Japan eru skráð um 5.500 gjaldþrot frá janúar til júní þessa árs, 60% aukning frá því á fyrra ári. Hvert á fætur öðru hafa mikilvæg fyrirtæki og bankar lokað í Þýskalandi, Bretlandi og fleiri löndum. Tölfræðiskrifstofa Vestur-Þýskalands hefur m.a. lýst 1974 sem "ári gjaldþrotanna." Mistök í viðskiptum og verslun hafa einnig hent nokkur stórfyrirtæki og valdið miklum ótta meðal einokunarauðhringanna.

Vegna þessara aðstæðna hafa einokunarhringirnir sagt upp fjölda verkafólks, til að reyna að losna við eigin byrðar.

Það hefur á örskömmum tíma stóraukið tölu atvinnulausra í auðvaldslöndunum. Samkvæmt opinberum skýrslum jókst atvinnuleysið í Bandaríkjunum um 5,8% í september. Gengu þá 5,3 milljónir verkamanna atvinnulausir og hafði þeim fjölgað um 440.000 frá því í ágúst. Í Bretlandi var tala atvinnulausra 690.000 í ágúst, 15% aukning frá því í júlí og mesta aukning á einum mánuði frá lokum seinni heimsstyrjaldarinnar. Tala vestur-þýskra atvinnuleysingja hefur stöðugt aukist á árinu. Í september voru þeir um 557.000.

Órói á peninga- og gjaldeyrismarkaði

Hin stöðuga úrkynjun fjármála- og efnahagslífs heimskapitalismans hefur óhjákvæmilega valdið óróa á gjaldeyris- og peningamarkaðinum. Til að hressa við viðskipti sín og efnahag hafa kapitalistarnir, sérstaklega í stærstu auðvaldslöndunum, stórbætt við eignir sínar og fyrirtæki, hlaðið upp auðmagni í stærri stíl en áður. Vegna þessa hafa þeir orðið að taka geysileg lán, og bæði opinberar- sem einkaskuldir þeirra nema nú himinháum fjárhæðum. Samkeppnin og leitin að hámarksgróða hefur leitt þá út fyrir öll skynsamleg takmörk í aukinni fjárfestingu.

Frá byrjun þessa árs hafa auðhringar nokkurra auðvaldslanda orðið í ríkari mæli en áður, að taka lán hjá erlendum bönkum til að mæta miklum halla á greiðslujöfnuði. Við það hefur ástandið enn versnað, vandamálið þanist út og orðið enn óviðráðanlegra. Skipulagsleysið í framleiðslunni og hrun hennar kemur þannig fram á peningamarkaðinum í óreiðu, himinháum skuldum fyrirtækja og gjaldeyrisstríði.

Engin gagnráð duga

Allt þetta og margt fleira hefur skerpt móthverfurnar innan auðvaldsskipulagsins og gert hina pólitísku og félagslegu kreppu dýpri.

Ráðandi hópar í auðvaldslöndunum eru bundnir á tveimur vígstöðvum, þegar þeir reyna að hamla gegn kreppunni. Önnur aðferð þeirra, að hressa upp á framleiðsluna með verðbólguhvetjandi ráðum verður eingöngu til þess að verbólgunni er algjörlega gefinn laus taumurinn með augljósum afleiðingum. Hin aðferðin, að minnka verðbólguna með ýmiss konar höftum, leiðir óhjákvæmilega af sér dýpkun hinnar efnahagslegu kreppu.

Til að vinna gegn verðbólguþróuninni hafa mörg lönd gripið til svokallaðra innanlandsáætlana um niðurskurð útgjalda og sparnað. Slíkar takmarkaðar aðgerðir hafa algjörlega misst marks og í mörgum tilvikum jafnvel stuðlað að enn alvarlegri stöðnun og afturkipp. Þar að auki eru fá tækifæri fyrir auðvaldslöndin að varpa byrðum sínu yfir á önnur lönd, þar sem þau eiga öll í svipuðum erfiðleikum. Í dag reynir hver sem framast getur að minnka innflutning og auka útflutning. Slíkar ráðstafanir hafa enn aukið á óróann og deilurnar í samskiptum auðvaldsríkjanna. Bandaríska tímaritið Newsweek segir 8. júlí síðastliðinn, að aðgerðir í þá átt að skera niður innflutning en auka útflutning hafi í för með sér stórhættu: "Möguleikann á morðóðu verslunarstríði sem á endanum leiði til efnahagshruns á heimsmælikvarða."

Allsherjarkreppa framundan

Af framansögðu má ljóst vera, að það er ekki aðeins áróður kommúnista, að auðvaldsheimurinn rambi nú á barmi allsherjarkreppu, sem komi til með að ná til allra þátta efnahagslífsins í öllum kapitalískum löndum. Staðreyndirnar blasa við okkur og reyni hver að neita þeim, sem treystir sér til.

Það eru ekki aðeins íslenskir verkamenn sem reyna versnandi lífskjör í dag, heldur allir arðrændir öreigar. Og stéttarvitund þeirra mun vakna, og er þegar á mörgum stöðum vöknuð þegar kapitalisminn sýnir sig eins og hann getur verstur og ómannlegastur orðið. Verkamenn, þið hafið vinnu í dag, en munuð þið hafa vinnu á morgun? Þið getið haft ofan í ykkur og á með gegndarlausri yfirvinnuþrælkun, en er víst að yfirvinnan verði fyrir hendi á morgun? Hvarvetna í heimin-

FRAMHALD Á BLS. 10

FRAMHALD AF FORSÍÐU
VERKFALL...

an meðal verkalýðsins með kjaraskerðingarnar að undanförnu er mikil - og að hlutar verkalýðsins eru tilbúnir að taka málin í eigin hendur og hunsa þá foringja í verkalýðsfélögunum, sem hafa tekið sér stöðu þeim megin víglínunnar sem auðvaldið stendur.

Gangur þessa verkfalls sýndi, á sama hátt og það sýndi sig í baráttunni gegn Eimskipasamningunum, að það eru sundrungar- og undirróðurstilraunir Dagsbrúnarforystunnar, sem er hættulegasti óvinurinn. Það að verkamenn skyldu kasta Halldóri Björnssyni út og neita að hafa fulltrúa Dagsbrúnarforystunnar á fyrsta fundinum sýnir, að það verður alltaf fleiri og fleiri verkamönnum ljóst, hverra erinda Eðvarð og Co. ganga.

Veikleikar þessa verkfalls voru: undirbúningurinn var ekki nægur, t.d. var ekki haft samband við fragtskipamennina fyrr en daginn fyrir verkfallið - þótt kröfurnar hefðu verið settar fram töluvert áður. Margir verkamannanna voru ekki þátttakendur í baráttunni - sumir mættu jafnvel ekki á fundina þar sem málin voru ráðin. Það að samninganefnd skyldi vera kosin meðal verkamannanna sjálfra verður að teljast eitt það jákvæðasta við baráttuna - en það er einnig ljóst að í nefndina voru kosnir bæði þeir hörðustu og einnig menn, sem ekki voru nægilega harðir. Ennfremur verður það að teljast veikleiki að umboð nefndarinnar var ekki nægilega skýrt, hún fór á fund VSÍ um kvöldið og einangraðist að vissu marki frá verkamönnunum.

Enn einn veikleikinn, og hann á ekki síður við um aðra baráttu, sem hefur átt sér stað að undanförnu við Reykjavíkurhöfn, er sá, að ekkert samráð var haft við aðra verkamannahópa - t.d. hjá Eimskip, Ríkisskip o.fl. Samfylking verkamannanna við höfnina verður sífellt augljósari nauðsyn - aðeins skipulagning verkamannanna sjálfra getur komið í gegn þeirra eiging kröfum og varist áhlaupum "foringjanna" í stjórn Dagsbrúnar.

Félagar verkamenn! Það er þó ekki nóg að gera sér grein fyrir því að Dagsbrúnarforystan hefur svikið okkur, eða að baráttan er ekki gegn einstaka atvinnurekanda. Verkfallið hjá Togaraafgreiðslunni mætti ekki eingöngu einum atvinnurekanda, heldur öllu VSÍ sem er fulltrúi gjörvallrar íslensku borgarastéttarinnar. Það sýndi sig að auðvaldið sneri bökum saman gegn verkamönnunum og að Dagsbrúnarforystan tók pólitíska afstöðu með auðvaldinu.

Við eigum ekki í höggi við einstaka kapitalista, heldur gjörvalla borgarastéttina og ríkisvald hennar. Kjarabaráttan mun aldrei færa okkur sigurinn - til að sigra verðum við að skipuleggja okkur pólitískt.

Félagar verkamenn! Takið þátt í starfinu fyrir uppbyggingu kommúnísks flokks - fylkið ykkur um KSML. -/hh

Guðmundur J. Guðmunds
Nóatúni 26
R.

Reitur til áskriftarmerkingar.

ÖREIGAR ALLRA LANDA SAMEINIST! LIFI MARXISMINN-LENINISMINN-HUGSUN MAOS TSE TUNGS!
Stéttabaráttan

Að þessu sinni er blaðið 12 síður. Ritstjórn ákvað að gefa 11. og 12. tbl. saman til þess að hafa nægan sölutíma fyrir þetta eintak, þ.e. að blaðið sé í sölu í fullan mánuð. Verð blaðsins er óbreytt - en ætlun samtakanna er sú að auka söluna það mikið að hún nái að greiða kostnaðinn við þetta blað, sem skiljanlega er töluvert hærri en þegar færri síður eru.

Venjuleg áskrift: kr. 400,oo.
Stuðningsáskrift: kr. 600,oo.
Baráttuáskrift: kr. 800,oo.

Frá RVK-deildarstj. KSML.
Því miður verður ekki unnt að sýna Móðurina á næstunni. Hún hefur ekki fengist, en verður auglýst síðar.

FRAMHALD AF FORSÍÐU
VINNUSLYS...

Verkstjórar fyrirtækisins stefna verkamönnum í lífshættu, með því að senda þá niður í kjallara til að stöðva kerleka, án alls öryggisútbúnaðar. Á öllum sviðum eru framleiðslutækin og hámarksgróðinn látinn sitja í fyrirrúmi.

Öryggisfundir

Haldnir eru tíðir fundir með verkamönnum og þeim kennt að fara með hinar ólíku tegundir slökkvitækja, til að hægt sé að slökkva í vinnuvélum og bjarga þannig verðmætum fyrirtækisins frá tjóni. Slökkvilið fyrirtækisins er velþjálfað og viðurkennt, en öðru máli gegnir um slysavarnir, þar sem hver króna er skorin við nögl. Sem dæmi má nefna að sjúkrabílstjórar Íslenska Álfélagsins hafa fengið 3 tíma námskeið í meðferð sjúkra á fimm ára tímabili. Kunnátta þeirra kom greinilega í ljós, er slys varð í kerjaskála og sjúkrabíll var sóttur, en illa gekk að handleika gripinn, þar sem vankunnátta og æfingarleysi einkenndi öll þeirra störf.

Augljóst dæmi

Við áltöku í kerjaskála hefur oft borið á því að í deiglum þeim sem notaðar eru við að ná álinu upp úr kerjunum hafa myndast sprengingar, sem geta haft hinar hryllilegustu afleiðingar í för með sér. Við nánari athugun hefur komið í ljós að orsakir sprenginganna er raki sem myndast í deiglunum er þær standa ónotaðar, ásamt því sem raki í loftinu er önnur aðalorsök. Auðvelt er að koma í veg fyrir þessa slysahættu með því að hita upp deiglurnar fyrir notkun. Að sjálfsögðu er þetta kostnaðarsamt, og þess vegna hefur atvinnurekandanum þótt heppilegra að segja mönnum að passa sig og fara varlega í stað þess útiloka slysahættuna með því að hita deiglurnar. Það er sama hvert er litið, hámarksgróðinn situr alls staðar í fyrirrúmi og hagsmunir fyrirtækisins eru metnir meira en mannslífin.

Afnemum auðvaldsskipulagið

Félagar verkamenn í Straumsvík! Markmið okkar getur ekki verið dægurbaráttan. Krónutöluhækkun er lítils virði þegar atvinnurekendur og ríkisvaldið leggjast á eitt með að velta vaxandi kreppur á herðar okkar, með hækkandi vöruverði, vísitölubindingu og ýmis konar skattatilfærslum. Baráttan stendur um framleiðslutækin og þau verðmæti sem með þeim eru sköpuð. Á meðan verkamaðurinn er launaþræll auðvaldsins og til þess eins að skapa þann hámarksgróða, sem í vasa kapitalistanna rennur, er ekki að vænta þess að hagsmunir okkar séu virtir. Þess vegna hlýtur höfuðmarkmið okkar að vera að vinna framleiðslutækin úr höndum kapitalistanna og skipuleggja framleiðsluna eftir þörfum heildarinnar. Eina leið okkar er að skipuleggja okkur til baráttu fyrir því þjóðskipulagi er metur hagsmuni fjöldans fram yfir tímabundinn hámarksgróða auðvaldsins.

Verkamenn! Gerum okkur meðvitaða um stöðu okkar í þjóðfélaginu, skipuleggjum okkur á grundvelli marxismans-lenínismans og veltum af okkur oki launaþrældóms auðvaldsins!

-/Straumsvíkursella KSML